

Nasazení sil a prostředků Armády České republiky při povodních

Bc. Marek Baláš

Diplomová práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav ochrany obyvatelstva

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	Bc. Marek Baláš
Osobní číslo:	L23385
Studijní program:	N1032A020002 Bezpečnost společnosti
Specializace:	Ochrana obyvatelstva
Forma studia:	Kombinovaná
Téma práce:	Nasazení sil a prostředků Armády České republiky při povodních

Zásady pro vypracování

- Zpracujte rešerši s důrazem na analyticko-koncepční materiály, studie a právo bezpečnosti.
- Analyzujte možnosti nasazení vyčleněných sil a prostředků ozbrojených sil při záchranných a likvidačních pracích.
- Provedte historicko-chronologický exkurz do problematiky nasazení Armády České republiky při povodních.
- Navrhněte opatření, která by vedla ke zlepšení stávajícího stavu.

Forma zpracování diplomové práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. ALIFU, Hairati; HIRABAYASHI, Yukiko; IMADA, Yukiko a SHIOGAMA, Hideo. Enhancement of river flooding due to global warming. *Sci Rep* 12, 20687, 2022. <https://doi.org/10.1038/s41598-022-25182-6>.
2. Bezpečnostní strategie České republiky 2023. 1. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky; Vláda České republiky, 2023. ISBN 978-80-7441-099-4.
3. ČESKO. Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému: Stav k 1. lednu 2023. Praha: Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky. Č. j.: MV-215844-1/PO-IZS-2022.
4. Koncepce výstavby Armády České republiky 2035. 1. Praha: Ministerstvo obrany České republiky-VHÚ Praha, 2024. ISBN 978-80-7278-873-6.
5. Obranná strategie České republiky. 1. Praha: Ministerstvo obrany České republiky-VHÚ Praha, 2023. ISBN 978-80-7278-880-4.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího diplomové práce.

Vedoucí diplomové práce: **doc. RSDr. Václav Lošek, CSc.**
Ústav ochrany obyvatelstva

Datum zadání diplomové práce: **2. prosince 2024**
Termín odevzdání diplomové práce: **25. dubna 2025**

L.S.

prof. Ing. Zuzana Tučková, Ph.D.
děkanka

prof. Ing. Dušan Vičar, CSc.
ředitel ústavu

V Uherském Hradišti dne 2. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení diplomové práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem diplomové práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na diplomové práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

V Uherském Hradišti, dne 25.4.2025

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Diplomová práce se zabývá nasazením sil a prostředků Armády České republiky při povodních. Teoretická část je zaměřena na právní normy a dokumentaci, týkající se řešené problematiky. Stručně pojednává o integrovaném záchranném systému a jeho složkách. Dále popisuje ozbrojené síly a podrobněji rozebírá Armádu České republiky a její místo v integrovaném záchranném systému. Vysvětluje pojem mimořádná událost a krizová situace a blíže objasňuje pojem povodeň. Praktická část se blíže zabývá samotnými povodněmi a nasazením armády v souvislosti s povodněmi. Rozebírá názory jednotlivých účastníků povodní na armádu v souvislosti s povodněmi 2024. Analyzuje závažnost jednotlivých nedostatků a navrhuje opatření ke zlepšení stávajícího stavu.

Klíčová slova: armáda, integrovaný záchranný systém, krizová situace, mimořádná událost, ozbrojené síly, povodeň.

ABSTRACT

The diploma thesis deals with the deployment of forces and assets of the Czech Army during floods. The theoretical part is focused on legal norms and documentation concerning related to the problem. It briefly discusses the integrated rescue system and its components. It also describes the armed forces and discusses in more detail the Army of the Czech Republic and its place in the integrated rescue system. It explains the concept of emergency and crisis situation and further clarifies the concept of flood. The practical part deals in more detail with the floods themselves and the deployment of the army in connection with floods. It analyses the views of the different actors involved in the floods on the military in the context of the 2024 floods. It analyses the severity of the different shortcomings and proposes measures to improve the current situation.

Keywords: armed forces, army, crisis situation, emergency, flood, integrated rescue system.

Mé poděkování patří všem dotazovaným respondentům, kteří si udělali čas a vyjádřili své pocity, dojmy a zažité zkušenosti v polostrukturovaném rozhovoru. Rovněž bych chtěl vyjádřit poděkování svému vedoucímu diplomové práce panu doc. RSDr. Václavu Loškovi, CSc. za odborné vedení a cenné rady při zpracování mé diplomové práce. Obrovský dík patří mému kolegovi a kamarádovi Ing. Marku Cendelínovi za jeho podporu a odborné poznatky v průběhu zpracování diplomové práce. V neposlední řadě děkuji své rodině za podporu a dostatečnou trpělivost, kterou se mnou měla po celou dobu studia.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 PRÁVNÍ RÁMEC A DOKUMENTACE	14
1.1 BEZPEČNOSTNÍ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY 2023	16
1.2 OBRANNÁ STRATEGIE ČESKÉ REPUBLIKY	17
1.3 KONCEPCE VÝSTAVBY ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY 2035	17
2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM	19
2.1 ZÁKLADNÍ A OSTATNÍ SLOŽKY IZS.....	19
2.2 ÚSTŘEDNÍ POPLACHOVÝ PLÁN IZS.....	21
3 OZBROJENÉ SÍLY ČESKÉ REPUBLIKY.....	22
3.1 ARMÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	23
3.1.1 Armáda České republiky v letech 1993-2004	23
3.1.2 Armáda České republiky v letech 2005-2024	24
3.1.3 Současná podoba Armády České republiky	26
3.2 VYŽADOVÁNÍ SAP AČR PŘI ZÁCHRANNÝCH A LIKVIDAČNÍCH PRACÍCH	27
3.3 SMĚRNICE NÁČELNÍKA GENERÁLNÍHO ŠTÁBU ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY.....	30
3.4 SÍLY A PROSTŘEDKY AČR VYČLEŇOVANÉ VE PROSPĚCH IZS	30
4 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI.....	32
4.1 KRIZOVÁ SITUACE.....	34
4.2 POVODNĚ	35
4.2.1 Povodňové plány	36
4.2.2 Vliv změny klimatu na záplavy.....	37
DÍLČÍ ZÁVĚR.....	38
II PRAKTICKÁ ČÁST	39
5 HISTORIE POVODNÍ OD ROKU 1993	40
6 POVODNĚ 2024.....	47
6.1 POVODNĚ 2024 V ČASE	48
6.2 POVODNĚ 2024 POHLEDEM ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY	51
7 AČR OČIMA PŘÍMÝCH ÚČASTNÍKŮ POVODNÍ 2024.....	54
7.1 POLOSTRUKTUROVANÝ ROZHOVOR S PŘÍMÝMI ÚČASTNÍKY POVODNÍ 2024	54
7.2 NEDOSTATKY AČR ZJIŠTĚNÉ PŘI POVODNÍCH 2024 V OLOMOUCKÉM A MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI.....	68
7.3 KVALITATIVNÍ ANALÝZA RIZIK S VYUŽITÍM JEJICH SOUVZTAŽNOSTI.....	72
7.4 VYHODNOCENÍ ANALYTICKÉHO ŠETŘENÍ	76

8	NÁVRH NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU.....	80
	ZÁVĚR.....	85
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	87
	SEZNAM OBRÁZKŮ	100
	SEZNAM TABULEK	101
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	102
	SEZNAM PŘÍLOH.....	103

ÚVOD

Současný svět se velice rychle vyvíjí a mění. Stejně jako se vyvíjí a mění technologie, dochází i k vývoji a změně v bezpečnosti a bezpečnostním prostředí. Právě pojem bezpečnost je v posledních několika letech často diskutovaným tématem v globálním i evropském prostředí. S měnící se bezpečnostní situací v Evropě, stoupá význam bezpečnostních složek a ozbrojených sil. Ozbrojené síly v čele s Armádou České republiky jsou nepostradatelnou součástí pro zajišťování bezpečnosti v České republice, Evropě i ve světě, kde plní úkoly na základě uzavřených mezinárodních smluv a dohod. Bezpečnost však nemusí být ohrožena pouze ozbrojenými konflikty. Velký vliv na bezpečnost obyvatelstva a funkci státu mohou mít i přírodní katastrofy nebo havárie zaviněné člověkem. Význam armády stoupá právě v případech havárií a přírodních katastrof velkého rozsahu, kde samotné základní složky integrovaného záchranného systému svými silami na záchranné práce nebo likvidaci následků nestačí. Globální oteplování, které je podloženo dnes již nespočtem studií, způsobuje neustálé změny v počasí a jeho extrémních projevů. Zapříčiňuje extrémní sucha či naopak silné dešťové srážky, jejichž následkem jsou záplavy velkého rozsahu. Povodně jsou v České republice jednou z nejčastějších a nejničivějších přírodních katastrof a ohrožují životy a majetkové hodnoty. Jelikož probíhající klimatická změna má vliv na počet a intenzitu dešťových srážek, dá se předpokládat, že poroste i počet záplav na území České republiky. Od zvyšující se četnosti záplav se odvíjí i častější nasazení Armády České republiky v součinnosti se složkami integrovaného záchranného systému. Z důvodů stále častější spolupráce mezi armádou a složkami integrovaného záchranného systému je třeba zaměřit se na jejich efektivní spolupráci a vzájemnou koordinaci při výskytu mimořádných událostí a krizových situací, souvisejících nejen s povodněmi.

Cílem práce je zjistit, zda nasazení Armády České republiky při povodních 2024 bylo efektivní a součinnost se složkami integrovaného záchranného systému bezchybná. Popřípadě zjistit, jaké chyby se vyskytly a provést takové návrhy na zlepšení, které by vedly k minimalizaci či eliminaci zjištěných nedostatků mezi Armádou České republiky a složkami integrovaného záchranného systému při společném nasazení, případně k minimalizaci nebo eliminaci nedostatků v řadách Armády České republiky zjištěných při povodních 2024. Vzájemná spolupráce nasazených sil a prostředků základních složek a ostatních složek integrovaného záchranného systému je zásadní pro poskytnutí včasné a účinné pomoci postiženému obyvatelstvu.

CÍLE PRÁCE A POUŽITÉ METODY

Diplomová práce si klade za cíl zjistit a zhodnotit nedostatky nasazení sil a prostředků Armády České republiky při povodních. Následně předložit takové návrhy na zlepšení, které by vedly ke zdokonalení stávajícího stavu, ať už se jedná o zlepšení spolupráce mezi složkami integrovaného záchranného systému, nebo o zlepšení předmětné aktivity na straně Armády České republiky jako takové.

Pro zpracování diplomové práce byly použity následující metody:

Metoda řešerše

Jedná se o vyhledávání, shromažďování a zpracování všech dostupných zdrojů, které jsou vhodné pro řešené téma. Nemusí jít čistě o vyhledávání z tištěných materiálů, ale i z elektronických, obrazových, audio a dalších dostupných zdrojů. Cílem metody je vytvoření teoretického základu, který čtenáři umožňuje lépe porozumět řešenému tématu a pomáhá vytvořit základ pro praktickou část práce (Lacková a Spoustová, © 2018-2025).

Polostrukturovaný rozhovor

Jde o kvalitativní výzkumnou metodu, která kombinuje vlastnosti strukturovaných i nestrukturovaných rozhovorů. Rozhovor je veden na základě předem připravených otázek, od kterých se rozhovor odvíjí. Je zde však také prostor pro doplňující otázky odvíjejících se od odpovědí respondenta. Metoda tedy umožňuje více konverzační a explorativní přístup. Ve výsledku umožní dotazujícímu dostat se hlouběji do některých zkoumaných oblastí (Salomão, 2023).

Metoda KARS

Je kvalitativní analýza, která se zabývá vzájemnou souvztažností rizik. Klade důraz na identifikaci jednotlivých rizik, které se následně zanesou do tabulky. Pomocí výpočtů se vytvoří graf, který rizika rozděluje do oblastí primárně a sekundárně nebezpečných rizik, sekundárně nebezpečných rizik, primárně nebezpečných rizik a oblast relativně bezpečnou. Cílem metody je určit závažnost jednotlivých rizik (Jelšovská a Peterková, 2013).

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 PRÁVNÍ RÁMEC A DOKUMENTACE

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Ústava ve svém obsahu definuje Českou republiku jako svrchovaný, jednotný a demokratický právní stát, jenž respektuje práva a svobody jednotlivců. Současně se zavazuje, že bude dodržovat mezinárodní právní normy. Ústava v článku č. 43 stanovuje, že Parlament rozhoduje o vyhlášení válečného stavu v případě, je-li Česká republika (dále jen „ČR“) napadena, nebo pokud je potřeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně (Česko, 1993).

Ústavní zákon č. 110/1998 Sb., Ústavní zákon o bezpečnosti ČR

Zákon stanovuje, že zajišťování státní svrchovanosti a územní celistvosti, ochrana demokratických základů a životů občanů je povinností státu. Pojednává o krizových stavech, kterými jsou nouzový stav a stav ohrožení státu a definuje, kdo a kdy tyto stavy může vyhlásit. V případě vyhlášení válečného stavu nebo stavu ohrožení státu lze vládní návrh zákona, podle zákona o bezpečnosti, projednat ve zkráceném jednání. Je tak umožněno urychlení legislativního procesu za krizových situací. V neposlední řadě zákon zřizuje Bezpečnostní radu státu, která tvoří stálý pracovní orgán vlády (Česko, 1998).

Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách

Pojednává o postavení, úkolech a organizaci ozbrojených sil (dále jen „OS“) ČR. Dále popisuje jejich rozdělení a jakými orgány jsou řízeny. Zmiňuje se o přípravě příslušníků ozbrojených sil, vojenském materiálu a v jakých případech je příslušník oprávněn použít vojenskou zbraň. Rovněž jmenuje orgány, které jsou ze své pozice oprávněny vyžadovat ozbrojené síly k záchranným a likvidačním pracím (dále jen „ZaLP“) (Česko, 1999a).

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání

Zákon upravující vznik, průběh, změnu a zánik služebního poměru vojáků z povolání. Pojednává o právech, povinnostech a kázeňských odměnách a trestech vojáků. Popisuje platové a výsluhové náležitosti (Česko, 1999b).

Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky

Definuje povinnosti státních orgánů, územních samosprávných celků, fyzických a právnických osob v oblasti obrany státu před vnějším napadením. Vláda je odpovědná za přípravu a zajištění obrany státu (Česko, 1999c).

Obrana státu je v zákoně chápána jako opatření, která vedou k zajištění státní svrchovanosti, územní celistvosti a ochrany života obyvatelstva. Klade důraz na spolupráci mezi jednotlivými orgány při zajišťování obrany státu (Česko, 1999c).

Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon)

Stanovuje povinnosti občanů ČR v oblasti obrany státu. Určuje dobu trvání branné povinnosti pro občany ČR. Definiuje postupy odvodního řízení a průběh vojenské služby s možností jejího odmítnutí. Úkolem zákona je zajištění efektivní obrany státu a občanů při ohrožení (Česko, 2004).

Zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze

Popisuje právní postavení vojáků v záloze a zabývá se průběhem služby, ke které byl povolán. Jaké má nároky, které souvisí s výkonem jeho služby a podmínky zařazení či vyřazení. Pojednává o finanční podpoře zaměstnavatelů vojáků v záloze, kteří jsou zařazení do aktivní zálohy (Česko, 2016).

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Zákon zabývající se strukturou a funkcí integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“). Jmenuje hlavní a ostatní složky IZS a jejich pravomoc při provádění ZaLP a při přípravě na mimořádné události (dále jen „MU“). Definiuje pravomoci a povinnosti jednotlivých orgánů na úrovni státu a územní samosprávy v době, kdy je vyhlášen některý z krizových stavů. Rovněž zmiňuje povinnosti a práva fyzických a právnických osob (Česko, 2000a).

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)

Svým obsahem pojednává o působnosti a pravomocích orgánů státu a územních samosprávných celků. Rovněž zmiňuje povinnosti a práva fyzických a právnických osob, které se připravují na takové krizové situace, které nesouvisejí se zajištěním obrany ČR před vnějším napadením a jejich řešení a k ochraně kritické infrastruktury. Dále řeší odpovědnost za porušení povinností zmíněných orgánů a osob (Česko, 2000b).

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů

Řeší problematiku přípravy hospodářských opatření pro všechny krizové stavy a opatření po jejich vyhlášení (Česko, 2000c).

Určuje pravomoci vlády, ústředních správních úřadů, České národní banky, úřadů na úrovni kraje a obce s rozšířenou působností a orgánů územních samosprávných celků v období přípravy a po přijmutí hospodářských opatření pro krizové stavy (Česko, 2000c).

1.1 Bezpečnostní strategie České republiky 2023

Základní dokument bezpečnostní politiky ČR. Slouží jako základ pro jiné koncepce a strategie, které se zabývají bezpečností. Jde o vládní dokument, jenž je vytvořen ve spolupráci s Kanceláří prezidenta republiky, bezpečnostní komunitou a Parlamentem ČR. Je ovlivněna Strategickou koncepcí NATO a Strategickým kompasem EU. Je zpracována v souladu se Strategickým rámcem Česká republika 2030. Základním právním a hodnotovým rámcem pro Bezpečnostní strategii jsou Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod a ústavní zákon č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky. Dále jsou to zákony, které navazují na ústavní pořádek ČR a závazky, které plynou z členství ČR v mezinárodních organizacích (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2023).

Dokument, ve svém obsahu pojednává o základních hodnotách, přístupech, nástrojích a opatření, které jsou důležité k zajištění bezpečnosti, obrany a ochrany občanů státu. Vzhledem k neustále měnícímu se bezpečnostnímu prostředí, ve kterém se ČR nachází, vláda pracuje na svých přístupech k zajištění bezpečnosti ČR i jejích obyvatel. Bezpečnostní strategie z roku 2023 vznikla z důvodu nutnosti reakce na zhoršené bezpečnostní prostředí. Současně vznikla i z důvodu potřeby zvýšit zapojení všech úrovní veřejné správy, občanské společnosti a jednotlivců do zajištění jak vlastní, tak sdílené bezpečnosti. Zdůrazňuje, že investice do bezpečnosti jsou nezbytné na všech frontách, počínaje adekvátním financováním obrany a opatrnosti v obchodních vztazích až po ochranu osobních počítačů. Strategie vyzdvihuje celovládní a celospolečenský přístup a řeší význam odolnosti v širokém kontextu. Souhlasí s tím, že situace související s bezpečností Evropy a celého světa je problematická. Dokument upozorňuje zejména na takové hrozby a výzvy, které jsou spojeny s Ruskem a Čínou (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2023).

Bezpečnostní strategie ČR 2023 se skládá z částí:

- Úvod.
- Východiska bezpečnostní politiky České republiky.
- Bezpečnostní zájmy České republiky.
- Bezpečnostní prostředí (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2023).

- Strategie prosazování bezpečnostních zájmů České republiky.
- Oblasti strategické pozornosti (Ministerstvo zahraničních věcí ČR, 2023).

1.2 Obranná strategie České republiky

Obranná strategie ČR byla schválena vládou 4. října 2023. Smyslem dokumentu je definice základních východisek, cílů a nástrojů obranné politiky a úkolů obranného systému ČR, které reagují na vývoj a stav bezpečnostního prostředí, v němž se ČR vyskytuje. Současné změny v bezpečnostním prostředí mění požadavky a předpoklady na zajištění obrany a na účasti ČR ve společném obranném úsilí členů NATO. Ve strategii se mimo jiné odráží i vývoj bezpečnostní a obranné dimenze EU. Svým obsahem navazuje na Bezpečnostní strategii ČR 2023 a rozšiřuje ji v oblasti obrany. Dokument vytváří základ pro jiné navazující koncepční dokumenty, které svým charakterem spadají pod oblast obrany a plánovacích procesů obranného systému ČR. Vyzdvihuje požadavek součinnosti mezi národním a aliančním obranným plánováním. Současně tvoří důležitý nástroj strategické komunikace vlády ve vztahu k české veřejnosti, partnerům, protivníkům a spojencům. Stejně jako Bezpečnostní strategie 2023 se odvíjí od strategických a plánovacích dokumentů NATO a EU. Podle potřeby pak strategické a plánovací dokumenty mezinárodních organizací začleňuje do obranné politiky ČR (Ministerstvo obrany ČR, 2023).

Obranná strategie ČR se skládá z částí:

- Účel a cíle obranné strategie České republiky.
- Bezpečnostní prostředí a jeho dopady na obranu.
- Východiska, principy a předpoklady obrany ČR.
- Požadavky na obranný systém ČR.
- Zajišťování obrany.
- Implementace obranné strategie ČR (Ministerstvo obrany ČR, 2023).

1.3 Koncepce výstavby Armády České republiky 2035

Koncepce výstavby Armády České republiky (dále jen „AČR“) je zpracována v souladu se zákonem č. 219/1999 Sb. o ozbrojených silách. Dokument je schvalován vládou ČR a definuje hlavní směry výstavby a rozvoje AČR (Ministerstvo obrany ČR, 2024a).

Ve svém obsahu reaguje na značné zhoršení bezpečnostního prostředí a řídí se Bezpečnostní strategií ČR 2023, Obrannou strategií ČR z roku 2023 a zákonnými normami. Pojednává o východiscích a důvodech, které vedly ke zpracování koncepce. Definiuje úkoly AČR a k čemu je primárně armáda určena. Popisuje současný stav, který je následně zhodnocen. Určuje, jak by měla AČR do roku 2035 vypadat z pohledu techniky i personálu. Rozebírá, jakým způsobem bude dosaženo stanovených cílů a jaké jsou předpoklady pro naplnění Koncepce. V poslední kapitole jsou vyjmenovány rizika, která mohou naplnění Koncepce ohrozit (Ministerstvo obrany ČR, 2024a).

Koncepce bere v úvahu níže uvedené strategické předpoklady:

- Pravděpodobnost vojenského napadení ČR nebo státu NATO a EU je největší od roku 1991.
- Značné zkrácení varovací doby vzniku konfliktu.
- Aktivní členství ČR v NATO je nezbytné.
- Nárůst globálního strategického soupeření a snaha o změnu uspořádání světa.
- Nové technologie mění charakter způsobu válčení.
- Od roku 2024 výdaje na obranu nebudou nižší než 2 % HDP.

Koncepce výstavby AČR 2035 se skládá z částí:

- Východiska pro tvorbu Koncepce.
- Hodnocení současného stavu.
- Požadovaný stav AČR 2035.
- Strategie dosažení požadovaného stavu.
- Předpoklady pro naplnění Koncepce.
- Rizika pro naplnění Koncepce.
- Závěr (Ministerstvo obrany ČR, 2024a).

Právní rámec a dokumentace vytváří pevný základ pro správné fungování a organizaci integrovaného záchranného systému a ozbrojených sil. Vymezuje jejich pravomoci a povinnosti vůči státu a obyvatelstvu. Zajišťuje legitimitu prováděných činností jednotlivými složkami.

2 INTEGROVANÝ ZÁCHRANNÝ SYSTÉM

„Integrovaným záchranným systémem se rozumí koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací.“

Jedná se o koordinaci, spolupráci a pravidla, mezi základními a ostatními složkami integrovaného záchranného systému, fyzickými a právníckými osobami a dalšími zainteresovanými orgány státní správy a samosprávy (Česko, 2000a).

Hlavním koordinátorem a současně i základní složkou je Hasičský záchranný sbor České republiky (dále jen „HZS ČR“). V případě nasazení více složek IZS na místě MU, je ve většině případů velitelem zásahu právě příslušník HZS ČR. Velitel má při provádění ZaLP dle zákona o IZS jasně dané pravomoci. Mezi jeho pravomoci se mimo jiné řadí i vydání zákazu vstupu osob na místo zásahu. Nařizuje evakuaci osob, nebo stanovuje jiná dočasná omezení k ochraně života, zdraví, majetku a životního prostředí. Je oprávněn vyzvat právnícké a fyzické osoby k poskytnutí pomoci, ať už se jedná o pomoc věcnou či osobní. Při výskytu MU jsou ze zákona občané i firmy povinny tuto žádost o pomoc vyslechnout. Vznik IZS byl zapříčiněn potřebou sjednotit spolupráci hasičů, policistů, zdravotníků a jiných složek, které byly denně nasazovány v rámci MU. Jelikož jednotlivé složky měly a stále mají rozdílnou pravomoc a odlišnou pracovní náplň, bylo potřeba vytvoření určité koordinace postupů (Špaček, 2009).

2.1 Základní a ostatní složky IZS

Zákon č. 239/2000 Sb. definuje základní a ostatní složky IZS, které zabezpečují záchranné a likvidační práce při vzniku MU. Základní složky poskytují nepřetržitou pomoc na celém území ČR (Vilášek et. al., 2022).

Základní složky IZS tvoří:

- Hasičský záchranný sbor České republiky.
- Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany.
- Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby.
- Policie České republiky (Česko, 2000a).

Ostatní složky IZS tvoří:

- Vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil.
- Ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory.
- Ostatní záchranné sbory.
- Orgány ochrany veřejného zdraví.
- Havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby.
- Zařízení civilní ochrany.
- Neziskové organizace a sdružení občanů, která lze využít k záchranným a likvidačním pracím (Česko, 2000a).

Poskytování pomoci ve formě ZaLP ostatními složkami je řešeno poskytováním plánované pomoci na vyžádání. Poskytování plánované pomoci na vyžádání je definováno v poplachovém plánu IZS (Česko, 2000a).

Plánovanou pomoc na vyžádání poskytují:

- Ministerstva, územní správní úřady a orgány krajů a obcí v oblasti své působnosti.
- Právníké a fyzické osoby, které jsou vlastníkem či uživatelem stavby civilní ochrany nebo stavby dotčené požadavky civilní obrany.
- Poskytovatelé akutní lékařské péče, jež mají zřízen urgentní příjem.
- Ostatní složky IZS.
- Ostatní osoby, které se k tomu smluvně zavázaly (Vilášek et al., 2022).

Na místo zásahu jsou při vzniku MU povolávány takové ostatní složky IZS, jaké si vyžaduje druh MU. Ty na místě zásahu provádí činnost, ke které jsou oprávněny podle platných právních předpisů. Ostatní složky IZS jsou začleněny do poplachového plánu na úrovni kraje. O zařazení ostatních složek IZS do příslušného poplachového plánu kraje se stará HZS kraje. Provádí tak na základě předem uzavřené dohody o poskytnutí pomoci na vyžádání, která je definována v zákoně o IZS (Vilášek et. al., 2022).

Pokud na místě MU zasahují alespoň dvě složky IZS, jedná se o zásah IZS a je zapotřebí společného řešení situace. Druh a rozsah MU ovlivňuje způsob řízení ZaLP. Stejně tak ovlivňuje způsob řízení i počet a druh složek podílejících se na ZaLP. Z tohoto důvodu lze rozdělit způsob řízení na tři úrovně:

- Taktická (řízena velitelem zásahu).
- Operační (řízena operačními a informačními středisky).
- Strategická (řízena ministerstvem vnitra, hejtmanem nebo starostou obecního úřadu s rozšířenou působností). (Vilášek et al., 2022)

2.2 Ústřední poplachový plán IZS

Jedná se dokument, který ve svém obsahu pojednává o postupech a koordinaci složek IZS při vzniku MU. Je tvořen ze šesti článků a příloh, které obsahují tabulky sil a prostředků (dále jen „SaP“) základních a ostatních složek IZS. Aktivuje se v případě vzniku MU, krizové situace (dále jen „KS“) nebo bezpečnostní akce, kdy vznikne potřeba a požadavky pro ústřední koordinaci ZaLP stanovené zákonem jsou splněny. Rovněž lze Ústřední poplachový plán (dále jen „ÚPP“) IZS použít v případě, je-li požádáno hejtmanem, starostou obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“), ředitelem HZS kraje nebo velitelem zásahu o pomoc takových SaP, kterými základní složky IZS na úrovni kraje nedisponují. Vyžadují se přes operační a informační středisko (dále jen „OPIS“) IZS kraje. V ÚPP IZS jsou zahrnuty SaP základních a ostatních složek IZS. Současně udává jejich počty a možnost nasazení v závislosti na druhu MU. SaP mohou být rovněž zařazeny v poplachovém plánu kraje, na kterém jsou složky dislokovány, nebo na kterém je vymezena jejich územní působnost. Využití SaP v rámci havarijních plánů kraje či vnějších havarijních plánů podle zvláštních předpisů je možné jen za předpokladu, že povolání těchto sil je naplánováno cestou OPIS generálního ředitelství. Mezikrajská nebo mezistátní pomoc, kde dochází k využití SaP, je možná pouze se souhlasem generálního ředitelství. Územně příslušné poplachové plány jsou ukládány na OPIS IZS, která odpovídají danému území. Konkrétně jde o OPIS HZS krajů. ÚPP je uložen na OPIS Ministerstva vnitra-generálního ředitelství HZS ČR. V přílohou části ÚPP jsou vypsány mimo jiné i SaP poskytované AČR, která tvoří součást Ozbrojených sil ČR (Generální ředitelství HZS ČR, ©2024a; Ministerstvo vnitra ČR, © 2024; Ministerstvo vnitra-GŘ HZS ČR, 2023).

3 OZBROJENÉ SÍLY ČESKÉ REPUBLIKY

Ozbrojené síly ČR vytváří stát, za účelem zajištění vlastní bezpečnosti. Hlavním úkolem OS ČR je příprava k obraně republiky a v případě potřeby ji bránit proti vnějšímu napadení. Současně plní úkoly, ke kterým se ČR smluvně zavázala. Jedná se o mezinárodní smlouvy o společné obraně proti napadení. Mimo jiné se podílejí na šíření míru v rámci mírových operací, prostřednictvím mezinárodních organizací a účastní se záchranných humanitárních akcí. Příslušníky OS jsou pouze vojáci v činné službě. Vztahy mezi příslušníky jsou řešeny vzájemnou nadřízeností a podřízeností. Součástí OS jsou rovněž občanští zaměstnanci, jež tvoří civilní část personálního obsazení OS. Velitelem OS je prezident ČR, který ze své pozice může schvalovat základní vojenské řády, jmenovat nebo odvolat náčelníka Vojenské kanceláře prezidenta republiky, propůjčit čestný nebo historický název vojenským zařízením a útvarům, a také propůjčit bojový prapor vojenským zařízením a útvarům. Příslušníci OS jsou připravováni formou vzdělávání i výcvikem, který se odvíjí od odbornosti vojáka. Výcvik a příprava příslušníků OS probíhá pouze v prostorách, se kterými hospodaří příspěvkové organizace či státní podnik, u kterých je zřizovatelem či zakladatelem ministerstvo. Mimo zmíněné prostory lze výcvik uskutečnit jen ve výjimečných případech, je-li to nezbytné k plnění úkolů OS (Česko, 1999a).

Ozbrojené síly ČR jsou tvořeny třemi celky:

- Vojenská kancelář prezidenta republiky.
- Hradní stráž.
- Armáda České republiky (Česko, 1999a).

Vojenská kancelář prezidenta republiky je řízena náčelníkem, který je v přímé podřízenosti prezidenta republiky. Plní úkoly, které souvisí s výkonem pravomocí prezidenta, jako vrchního velitele ozbrojených sil. Stará se o řízení Hradní stráže, kterou má ve své podřízenosti. **Hradní stráž** ze své pozice zajišťuje bezpečnost Pražského hradu a jeho okolí. Provádí jeho ostrahu a obranu a stará se o bezpečnost objektů, ve kterých se prezident a jeho hosté dočasně nachází. Zabezpečuje vojenské počty, zejména takové, které jsou spojeny s návštěvou představitelů jiných států. Hradní stráž má jasně stanovené úkoly a k jiným úkolům nesmí být využita, bez souhlasu prezidenta (Česko, 1999a).

3.1 Armáda České republiky

Největší a zároveň nejdůležitější složkou OS ČR je Armáda České republiky. Jde o klíčový subjekt, který realizuje obranné cíle země. Podílí se rovněž na obranném, operačním i civilním nouzovém plánování. Neustále se připravuje na efektivní reakci v případě výskytu bezpečnostní hrozby. Zapojuje se také do mírových operací mezinárodního společenství (Roušar, 2006; Agentura personalistiky AČR, ©2024a).

AČR lze využít podle zákona č. 219/1999 Sb. ke střežení objektů, které jsou svým charakterem důležité pro obranu státu. V případě potřeby doplňuje počty Policie ČR (dále jen „PČR“) vybranými SaP, na dobu nezbytně nutnou, pokud SaP PČR nestačí k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti. Tehdy přebírají příslušníci AČR práva a povinnosti příslušníků PČR. Provádí ZaLP při pohromách, nebo při situacích, které ohrožují životy, zdraví, rozsáhlé majetkové hodnoty či životní prostředí a jiné hroící nebezpečí s využitím vojenské techniky. Letecky přepravuje důležité ústavní činitele. Zajišťuje leteckou zdravotnickou dopravu, vojenskou dopravu a poskytuje leteckou službu. Zabezpečuje dopravu, v případě rozhodnutí vlády. Příslušníky lze nasadit v rámci vzdělávacích, sportovních a kulturních akcí. Plní úkoly spojené s humanitární činností a civilní obranou. Vláda určuje v rámci nařízení objekty, které jsou důležité pro obranu státu a části státních hranic, které budou vojáci střežit. Stanovuje i nasazení armády a způsob jejich povolání při doplňování počtů PČR a provádění záchranných prací. V nařízení stanovuje i počty příslušníků nutných ke splnění těchto úkolů (Česko, 1999a).

3.1.1 Armáda České republiky v letech 1993-2004

Dne 31. 12. 1992 došlo k rozpadu Československa. Dne 1. 1. 1993 již byly oficiálně tyto dva státy samostatné. Se vznikem samostatné České republiky se začíná psát rovněž historie novodobé moderní AČR. Oba nově vzniklé státy po rozdělení vytvořily vlastní ozbrojené síly. Vojáci z povolání z bývalého Československa si pak mohli podle vlastního uvážení vybrat, ve které armádě chtějí nadále sloužit. V době, kdy skončila studená válka a byla rozpuštěna Varšavská smlouva, ČR měla snahu být plnohodnotným členem NATO. Nejprve si ČR prošla během tohoto snažení programem Partnerství pro mír. Následně se 12. března 1999 po předchozím podpisu potřebných dokumentů stala součástí Severoatlantické smlouvy a plnohodnotným členem NATO. Dalšími nově příchozími členy byly rovněž Polsko a Maďarsko. Od tohoto dne ČR tvořila součást nejsilnější politicko-vojenské organizace ve světě. Jednalo se o dosažení nejvyšší úrovně bezpečnosti pro ČR v historii.

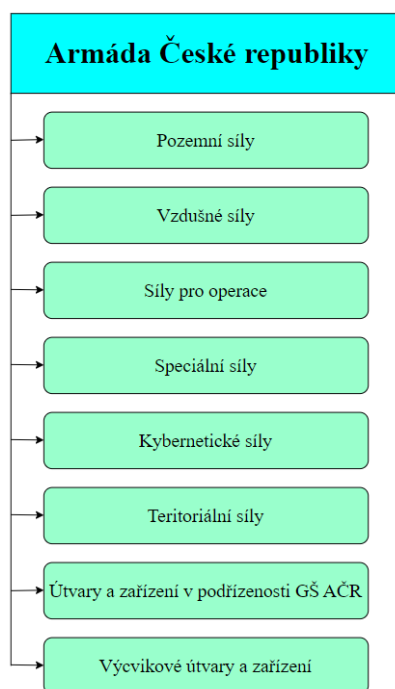
Členství v NATO otevřelo ČR nové možnosti v podobě kolektivní obrany, která tvoří základní kámen Aliance. Naskytly se nové možnosti spolupráce s dalšími členskými státy. Bylo umožněno snazší sdílení informací a reakce na aktuální hrozby se staly více efektivní. Nově nabyté členství současně dovolilo ČR účastnit se mezinárodních cvičení v rámci Aliance a podílet se na misích napříč celým světem (Agentura personalistiky AČR, ©2024b).

Dnem 22. prosince roku 2004 opustili kasárna v ČR poslední vojáci v základní vojenské službě. Novela branného zákona totiž zrušila základní vojenskou a civilní službu. Novela byla Poslaneckou sněmovnou schválena dne 24. září a Senátem Parlamentu ČR 4. listopadu 2004. S blížícím se příchodem profesionální armády se rozdíl v počtech mezi vojáky v základní službě a vojáky z povolání postupně snižoval. To vedlo k tomu, že roku 2003 bylo v armádě poprvé v historii vojáků v základní službě méně než vojáků z povolání. Dále se snižovaly v souvislosti s reformou armády počty důstojníků a navyšoval se počet vojáků ze sboru rotmistrovského a praporčického. Dnes je branná povinnost pro státního občana ČR povinná pouze za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu (Roušar, 2006; Česko, 2004).

3.1.2 Armáda České republiky v letech 2005-2024

Rok 2005 byl přelomový pro AČR. Kdy od 1.1. došlo k její úplné profesionalizaci a upustilo se od základní vojenské služby podle zákona č. 585/2004 Sb. Branná povinnost v mírovém stavu, která trvala od roku 1868 na území dnešní ČR, byla tímto dnem ukončena. Nejde však o žádný nový fenomén moderních armád. Profesionální armády již byly zavedeny před více než dvěma tisíci lety. Prvními moderními profesionálními armádami se staly po 2. sv. válce Velká Británie následována Spojenými státy americkými. Následně v profesionalizaci pokračovaly státy jako jsou Francie, Španělsko, Belgie apod. Následný vývoj profesionální armády se odvíjel od standardů a postupů zavedených v NATO. Moderní zbraně, zbraňové systémy a technika vyžadovaly komplexnější přístup a hlubší a rozsáhlejší znalosti. Toho bylo možno snáze dosáhnout za pomoci vojáků, kteří vojenskou službu vykonávali jako své zaměstnání, a mohli se tak lépe přizpůsobit na zvyšující se nároky. Od toho se odvíjí efektivnější využití veškerých prostředků, zbraní a techniky, protože si AČR může dovolit investovat do kurzů, školení i cvičení svých příslušníků. AČR usiluje o navýšení počtu vojáků z povolání (Agentura personalistiky AČR, ©2024b; Pernica, 2007).

Do roku 2030 by mělo sloužit na 30 tisíc vojáků z povolání. Rovněž se snaží navýšit i počty občanských zaměstnanců. V neposlední řadě je důležité rozšířit i řady příslušníků aktivní zálohy. V rámci potřeb AČR se roku 2020 vytvořily ke stávajícím druhům sil další dva nové. Jde o druhy Velitelství kybernetických sil a Velitelství teritoriálních sil. Současně armády musí být připraveny čelit všem druhům útoků včetně kybernetických. Současná struktura se tak shoduje s ostatními spojeneckými armádami. Významným milníkem je rovněž založení Velitelství pro operace. Velitelství má ve své podřízenosti veškeré operace vedené jak na území republiky, tak i v zahraničí. Stará se o předávání jednotek pod jiná operační velitelství NATO a EU. Mimo jiné také řídí vojsko při krizových situacích na domácím území. Rovněž roku 2020 proběhla změna v rámci struktury pozemních sil AČR. Jde o vytvoření 43. výsadkového pluku. Tento pluk spolu s 4. brigádou rychlého nasazení a 7. mechanizovanou brigádou tvoří jádro bojové síly pozemních sil AČR. Rovněž byl vytvořen logistický prapor v Rakovníku, který zajišťuje podporu pro koaliční partnery na území ČR (Agentura personalistiky AČR, ©2024b).

Obrázek 1 Současná struktura sil AČR

(Zpracováno dle: Agentura personalistiky AČR, ©2024a)

Obrázek 1 popisuje současně rozdělení sil AČR, kde hlavní bojovou činnost zajišťují zejména příslušníci z řad pozemních sil, vzdušných sil a speciálních sil. Příslušníci rovněž poskytují bojovou podporu vyčleněným jednotkám.

3.1.3 Současná podoba Armády České republiky

Ke konci roku 2023 armáda disponovala počtem 27 826 vojáků z povolání. Dalších 4 266 příslušníků bylo tvořeno dobrovolníky z řad Aktivní zálohy (Novák, 2025). V současné době jsou výdaje na obranu státu 2 % HDP. Celkově bylo roku 2024 vyčleněno 177,1 miliardy Kč na výdaje spojené s obranou státu. S nejvyšší částkou hospodařilo Ministerstvo obrany. Jednalo se o částku ve výši 164,3 miliardy Kč, kde se podařilo vyčerpat 159 miliard Kč (Čapek, 2025). Do budoucna se však výdeje na obranu budou zvyšovat. O navýšení výdajů na obranu rozhodla vláda 5. března 2025. Jedná se o každoroční navýšení výdajů o 0,2 % HDP až do roku 2030. V roce 2030 budou tedy výdaje na obranu tvořit 3 % HDP (Vláda ČR, 2025).

Pozemní síly AČR tvoří jednu z nejdůležitějších složek ozbrojených sil. Celkový počet příslušníků pozemních sil je zhruba 13 tisíc profesionálních vojáků. Dělí se na bojové síly, síly bojové podpory a síly bojového zabezpečení (Maňásek, 2025). Vzdušné síly zabezpečují ochranu vzdušného prostoru státu. V míru zabezpečují mimo jiné službu pátrání a záchrany (SAR). Jsou tvořeny bojovými jednotkami, jednotkami bojové podpory a jednotkami bojového zabezpečení (Sekaninová, 2025). Do sil pro operace spadá Velitelství pro operace. Je odpovědné za plánování, nasazení, řízení a zabezpečení SaP OS v operacích. Při řešení krizových situací provádí řízení a koordinaci SaP AČR (Kabourková, 2025). Speciální síly jsou svou povahou a určením jedinečné v AČR. Jsou v přímé podřízenosti náčelníka Generálního štábu AČR a plní úkoly, spojené s vyšší mírou rizika. (Agentura personalistiky AČR, ©2025a). Kybernetické síly se zaměřují na operace v kybernetickém a informačním prostoru (Agentura personalistiky AČR, ©2025b). Teritoriální síly se zabývají ochranou a obranou státu. V případě potřeby plní úkoly v souvislosti se zajišťováním obrany proti vnějšímu napadení i vnitřní bezpečnosti (Agentura personalistiky AČR, ©2025c).

V současné době dochází k rozsáhlé modernizaci techniky AČR. K velmi významným projektům moderní AČR patří například pořízení vrtulníků Venom a Viper. Pro 7. mechanizovanou brigádu jsou pořizovány tanky Leopard 2A4 a obrněná vozidla CV-90. Zastaralé houfnice DANA nahradí francouzské samohybné houfnice Caesar ráže 155 mm. Největším a nejvýznamnějším projektem v historii AČR je nákup amerických nadzvukových letounů 5. generace F-35 (Dny NATO, 2024; Sýkora, 2021).

3.2 Vyžadování SaP AČR při záchranných a likvidačních pracích

Při využití AČR k ZaLP dochází k dočasnému organizovanému nasazení vojenských útvarů a zařízení společně s materiálem, které jsou v podřízenosti určeného velitele či náčelníka. K nasazení AČR dochází v případě, že příslušné správní úřady, orgány územní samosprávy nebo požární ochrana nejsou schopny vlastními prostředky zabezpečit ZaLP. Vyžádat si SaP AČR k záchranným pracím jsou podle zákona č. 219/1999 Sb. oprávněni ti hejtmani krajů a starostové obcí, jejichž obvod byl zasažen pohromou, u náčelníka Generálního štábu (dále jen „GŠ“), jenž rozhodne o jejich vyslání. V případě, že hrozí nebezpečí z prodlení, jsou hejtmani, starostové, velitel zásahu a velitel jednotky požární ochrany oprávněni vyžadovat SaP přímo u velitele vojenského útvaru nebo náčelníka vojenského zařízení, jejichž umístění je nejblíže místu MU. Náčelník vojenského zařízení či velitel vojenského útvaru pak okamžitě informuje přes své nadřízené náčelníka GŠ o poskytnutí SaP k záchranným pracím. O použití armády k záchranným pracím při pohromě, rozhoduje vláda na návrh ministra vnitra v případě, že je v ohrožení velká část území ČR. Stejně se postupuje i v případě použití armády k likvidaci následků pohromy. Je-li rozhodnuto o nasazení armády k ZaLP, zřizuje náčelník GŠ vojenský krizový štáb pro koordinaci a řízení nasazených SaP. Pro monitoring radiační a chemické situace lze vyčlenit vojenských letadel. Vojenská technika s potřebnou obsluhou může být využita i při jiných důležitých událostech, které ohrožují zdraví, život, majetkové hodnoty či životní prostředí. Je tak učiněno v případě, že ostatní příslušné orgány nedisponují potřebnou technikou k odstranění ohrožení. Techniku mohou požadovat příslušní vedoucí správních úřadů, orgánů územní samosprávy, právnických osob nebo požární ochrany. Žádají u náčelníka GŠ, který informuje ministra a ten následně vládu (Česko, 1999a).

Podle zákona o IZS mohou nasazení AČR při pohromě vyžadovat:

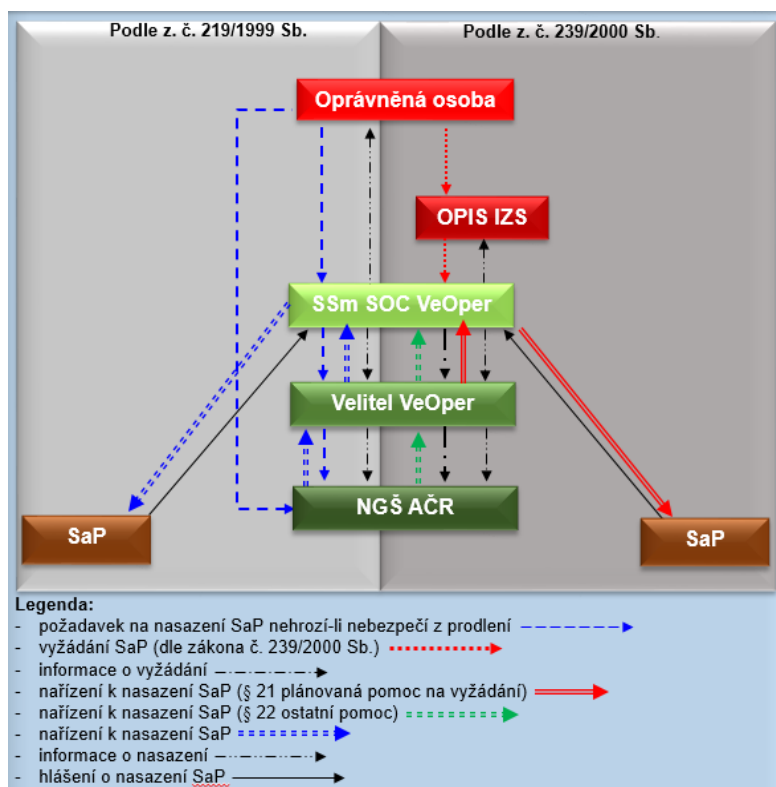
- Ministerstvo vnitra v souladu s ÚPP IZS přes OPIS Ministerstva vnitra-generálního ředitelství (dále jen „MV-GŘ“) HZS ČR.
- Hejtmani a starostové ORP v rámci příslušného poplachového plánu IZS přes OPIS IZS kraje.
- Velitel zásahu na místě zásahu prostřednictvím velitelů a vedoucích složek IZS, v jiných případech prostřednictvím místně příslušného OPIS IZS.
- HZS kraje, krajský úřad nebo MV v případě ostatní pomoci (Česko, 2000a).

Obrázek 2 zobrazuje schéma vyžadování SaP AČR hrozí-li nebezpečí z prodlení (§ 16 odst. 2 zákona č. 219/1999 Sb.).

Obrázek 2 Vyžadování SaP AČR v případě hrozí-li nebezpečí z prodlení

(Zdroj: KVV Brno, 2022)

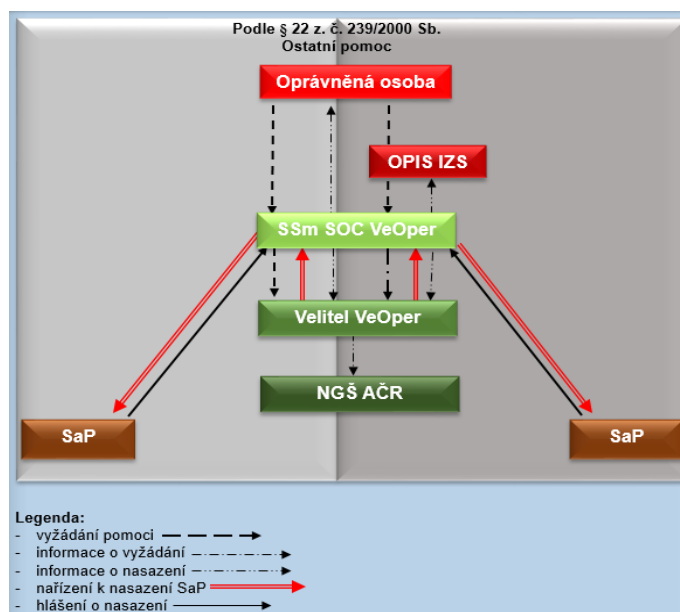

Obrázek 3 Vyžadování SaP AČR

(Zdroj: KVV Brno, 2022)

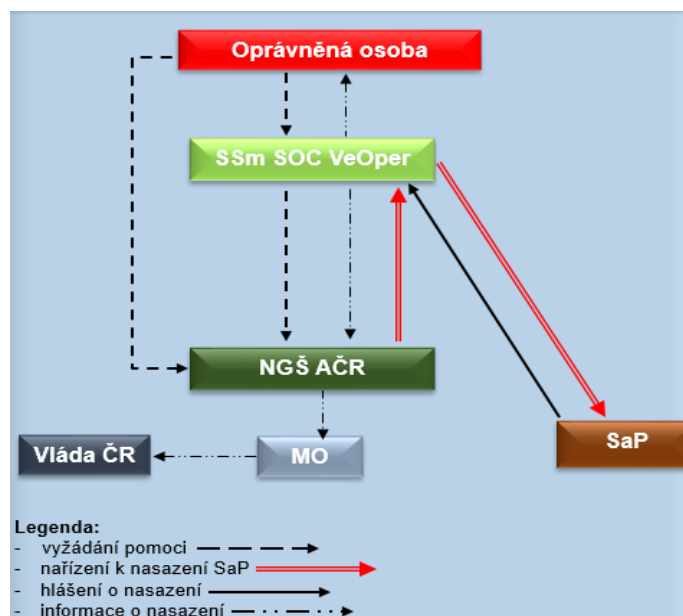
Obrázek 3 zobrazuje schéma vyžádání SaP AČR, kdy o nasazení SaP AČR nerozhoduje vláda. Nasazení probíhá v souladu se zákonem č. 219/1999 Sb., nebo č. 239/2000 Sb.

Obrázek 4 zobrazuje postup při vyžadování potřebných SaP AČR, kdy o nasazení AČR pro záchranné a likvidační práce rozhoduje vláda.

Obrázek 4 Vyžadování SaP AČR k ZaLP po vydání nařízení vlády

(Zdroj: KVV Brno, 2022)

Obrázek 5 Vyžadování a nasazování SaP AČR k odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky

(Zdroj: KVV Brno, 2022)

Obrázek 5 popisuje schéma vyžadování a nasazení SaP AČR k odstranění jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky.

3.3 Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky

Směrnice náčelníka Generálního štábu Armády České republiky k nasazování sil a prostředků Armády České republiky v rámci integrovaného záchranného systému a k plnění úkolů Policie České republiky (dále jen „Směrnice NGŠ AČR k nasazení SaP“) definuje podmínky a principy, podle nichž je armáda zapojována do záchranných operací. Operace jsou realizovány v případě výskytu přírodních katastrof či jiných závažných událostí, jež ohrožují zdraví, životy, významný majetek anebo životní prostředí. Svým charakterem je armáda vhodná pro nasazení při likvidaci následků pohrom a odstranění hrožících nebezpečí za využití vojenské techniky a je rovněž využívána k plnění humanitárních úkolů v oblasti civilní ochrany. Směrnice se řídí platnými právními předpisy a dohodami mezi resorty a definuje, jak by mělo probíhat mobilizování a nasazování sil AČR za účelem záchrany a pomoci v krizových situacích. (Směrnice NGŠ AČR k nasazení SaP, 2024).

3.4 Síly a prostředky AČR vyčleňované ve prospěch IZS

Způsob vyžadování SaP AČR je řízeno „Rámcovou dohodou o spolupráci mezi Ministerstvem vnitra ČR a Ministerstvem obrany ČR“ a „Dohodou o plánované pomoci na vyžádání mezi Českou republikou, Ministerstvem vnitra-Generálním ředitelstvím Hasičského záchranného sboru České republiky a Českou republikou, Ministerstvem obrany-Generálním štábem Armády České republiky (dále jen „Dohoda“). Dohoda se zabývá vyčleňováním SaP AČR, které jsou zahrnuty v ÚPP IZS. Definuje, jakým způsobem budou vyžadovány SaP AČR, jež budou využity k ZaLP a určuje osoby, které jsou oprávněny pomoc vyžadovat (Bezpečná Plzeň, 2018).

Síly a prostředky AČR vyčleňované ve prospěch IZS jsou následující:

- Odřady pro nouzové ubytování.
- Odřady pro evakuaci a humanitární pomoc.
- Odřady pro pomoc technikou.
- Odřady pro zabezpečování sjízdnosti.
- Odřady pro terénní a zemní práce.
- Odřady pro průzkum a detekci látek CBRN.
- Odřady pro dekontaminaci techniky (Armáda ČR, 2024a).

- Odřady pro dekontaminaci osob.
- Zdravotnické odřady.
- Veterinární odřady.
- Letecké síly a prostředky pro záchranné práce (Armáda ČR, 2024a).

Podle zákona č. 239/2000 Sb., lze armádu v rámci plánované pomoci na vyžádání poskytnout k provádění ZaLP při vzniku MU nebo KS, kde zaujímá místo ostatní složky IZS. Vyčleněné SaP AČR jsou vysílány jen na žádost OPIS MV-GŘ HZS ČR. Vyčleněné SaP lze nasazovat v souladu s Dohodou. SaP AČR je možné poskytnout v rámci plánované pomoci v souladu s nařízením vlády č. 465/2008 Sb., k plnění úkolů PČR při vzniku radiační havárie způsobenou na jaderné elektrárně, a to pouze na vyžádání PČR přes Operační středisko Policejního prezidia ČR. Ostatní pomoc složkám IZS je poskytována na žádost HZS kraje, krajského úřadu nebo MV, při provádění ZaLP vojenským útvarům či zařízením OS v souladu se zákonem č. 219/1999 Sb. a zákonem č. 239/2000 Sb. (KVV Brno, 2022).

4 MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI

„Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací“ (Česko, 2000a).

Základním dělením MU je dělení na **přírodní** (naturogenní) MU a **antropogenní** MU, jež jsou zapříčiněny činností člověka. Přírodní MU jsou následky geofyzikálních procesů, které se projevují v různých složkách Země (zemská kůra, moře a jezera, zemský povrch, ovzduší). Nejčastěji se jedná o nečekané a náhlé neštěstí, které působí velké škody a devastaci. Události jsou zapříčiněné přírodními silami, které mají velmi často ničivé účinky. Živelní pohromy jsou katastrofy s charakterem rychlého vzniku a schopností způsobit značné škody na životech, materiálních hodnotách a životním prostředí. Pod pojmem „živel“ se rozumí intenzivní a neovladatelný přírodní jev, který nejčastěji dosahuje ničivých účinků. Antropogenní MU jsou zapříčiněny lidskou činností. Pojem zahrnuje nežádoucí provozní incidenty, kterými jsou nehody či hromadná neštěstí. Při těchto událostech dochází k poškození různých zařízení, strojů, budov, technologických systémů, vozidel, letadel či lodí. V odborné literatuře se lze setkat i s termíny jakou jsou „průmyslová havárie“, „provozní havárie“ nebo „technická havárie“. Mimo zmíněné události se do antropogenních MU řadí rovněž události spojené s terorismem a válečnými konflikty (Blažek, © 2024).

Rozdělení přírodních MU:

- Abiotické MU, které jsou způsobeny neživou přírodou.
 - Povodně a záplavy.
 - Dlouhodobá sucha.
 - Zemětřesení.
 - Půdní eroze.
 - Vichřice, větrné poryvy, tornáda atd.
- Biotické MU, které jsou způsobené živou přírodou.
 - Epifytie – nákazy rostlin.
 - Epizootie – nákazy zvířat.
 - Epidemie – nákazy lidí (Broulíková, 2021).

- Přemnožení přírodních škůdců.
- Značné vymírání druhů atd.

Rozdělení antropogenních MU:

- Technogenní MU jsou provozní havárie a havárie v souvislosti s infrastrukturou.
 - Radiační havárie velkého rozsahu.
 - Rozsáhlé ropné havárie.
 - Havárie v dopravě.
 - Narušení hrází vodohospodářských děl
 - Znečištění životního prostředí rozsáhlými haváriemi atd.
- Sociogenní MU interní jsou spojeny se sociálními, vnitrostátními společenskými či ekonomickými krizemi.
 - Narušení dodávek ropy.
 - Narušení dodávek potravin.
 - Narušení dodávek pitné vody.
 - Narušení funkčnosti systému pro varování a vyrozumění obyvatelstva.
 - Totální zhroucení ekonomiky státu atd.
- Sociogenní MU externí souvisejí s vojenskými krizovými situacemi.
 - Vnější napadení státu nebo jeho spojenců.
 - Hospodářské sankce a hospodářský nátlak.
 - Diverzní činnost spojená s přípravou vojenské agrese nebo v průběhu agrese.
 - Ohrožení základních demokratických hodnot s potřebou nasazení OS atd.
- Agrogenní MU se odvíjí od zemědělství a půdy.
 - Degradace kvality půdy.
 - Splavování půd do vodních toků.
 - Vysychání a znehodnocování vodních zdrojů.
 - Zhoršení kvality zemědělské produkce vlivem velkoprodukce atd.
(Broulíková, 2021).

4.1 Krizová situace

„Krizovou situací se rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu“ (Česko, 2000b).

V případě, že MU nelze odvrátit běžným způsobem a její odvrácení vyžaduje použití mimořádných pravomocí souvisejících s vyhlášením některého z krizových stavů, nejedná se o běžnou MU, ale o krizovou situaci (Magistrát HMP, © 2024). Krizovými stavy nemající vojenský charakter jsou stav nebezpečí, nouzový stav a stav ohrožení státu. Poslední a zároveň vojenský, je stav válečný (Generální ředitelství HZS ČR, © 2024b).

Stav nebezpečí je vyhlášen hejtmánem kraje v případě, že jsou ohroženy životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí a ohrožení není možné odvrátit běžnou činností správních úřadů, orgánů obcí a krajů, složek IZS, nebo subjektů kritické infrastruktury. Stav je vyhlášen hejtmánem nejdéle na dobu 30 dnů. Doba může být prodloužena jen se souhlasem vlády. Nemůže být vyhlášen z důvodu stávk, jenž je vedena za účelem ochrany práv a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů (Česko, 2000b).

Nouzový stav je vyhlášen vládou. Učiní tak v případě, že není možné situaci odvrátit za pomoci stavu nebezpečí. Stav je vyhlášen na určité území a na dobu nejdéle 30 dnů. Doba může být prodloužena jen s předchozím souhlasem Poslanecké sněmovny. V případě, že hrozí nebezpečí z prodlení, může být nouzový stav vyhlášen předsedou vlády. Rozhodnutí o vyhlášení nouzového stavu předsedou vlády je schváleno nebo zrušeno vládou, a to 24 hodin od jeho vyhlášení (Česko, 1998).

Stav ohrožení státu je vyhlášen Parlamentem na návrh vlády. Je tak prováděno v případě, že se jedná o bezprostřední ohrožení svrchovanosti či územní celistvosti státu nebo jsou v ohrožení jeho demokratické základy. K přijetí usnesení o vyhlášení stavu je nutný souhlas nadpoloviční většiny všech poslanců a nadpoloviční většiny všech senátorů (Česko, 1998).

Válečný stav je vyhlášen Parlamentem v případě napadení, nebo v případě potřeby plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení (Česko, 1993).

4.2 Povodně

„Povodněmi se rozumí přechodné výrazné zvýšení hladiny vodních toků nebo jiných povrchových vod, při kterém voda již zaplavuje území mimo koryto vodního toku a může způsobit škody. Povodní je i stav, kdy voda může způsobit škody tím, že z určitého území nemůže dočasně přirozeným způsobem odtékat nebo její odtok je nedostatečný, případně dochází k zaplavení území při soustředěném odtoku srážkových vod.“ Povodně mohou být zapříčiněny přírodními jevy jako je tání, dešťové srážky, nebo pohyb ledů. V takových případech se jedná o přirozenou povodeň. Někdy dochází i k ohrožením v podobě poruchy vodního díla, kde hrozí protržení, nebo je třeba nouzového řešení kritické situace na vodním díle. V takových případech se jedná o zvláštní povodeň (Česko, 2001).

Stupně povodňové aktivity:

- Stav bdělosti (první stupeň).
- Stav pohotovosti (druhý stupeň).
- Stav ohrožení (třetí stupeň).

První stupeň nastává v případě nebezpečí z přirozené povodně. Naopak zaniká v případě, pominou-li všechny příčiny tohoto nebezpečí. Nastává také vydáním výstražné informace předpovědní povodňové služby. Je třeba sledovat koryto vodního toku či jiného zdroje povodňového nebezpečí. Svou činnost zde zahajuje hlásná a hlídková služba. U vodních děl první stupeň nastává v případě dosažení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností z pohledu bezpečnosti díla, nebo při zjištění takových okolností, které by mohly zapříčinit zvláštní povodeň (Česko, 2001).

Druhý stupeň je vyhlášován v případě, že nebezpečí přirozené povodně přerůstá v povodeň. V tomto případě zatím nedochází k rozlití koryta a škodám mimo něj. Rovněž se vyhláší při překročení mezních hodnot sledovaných jevů a skutečností na vodním díle z pohledu jeho bezpečnosti. Jsou aktivovány povodňové orgány a další aktéři ochrany před povodněmi. Jsou uvedeny do pohotovosti prostředky na zabezpečovací práce a jsou prováděny opatření vedoucí ke zmírnění průběhu povodně v souladu s povodňovým plánem.

Třetí stupeň je vyhlášován při hrozbě přímého nebezpečí či vzniku škod většího rozsahu, ohrožení životů a majetku v záplavovém území. Je rovněž vyhlášován v případě dosažení kritických hodnot pozorovaných jevů a skutečností na vodním díle z pohledu jeho bezpečnosti. Současně dochází i k zahájení nouzových opatření (Česko, 2001).

Jsou prováděny zabezpečovací povodňové práce v souladu s povodňovými plány a dle potřeby jsou prováděny záchranné práce či evakuace (Česko, 2001).

Za povodeň se považuje taková situace, při které je vyhlášen druhý nebo třetí stupeň povodňové aktivity. Ukončena je naopak odvoláním třetího stupně, a to jen v případě, že v době odvolání třetího stupně není vyhlášen druhý stupeň. Potom je povodeň považována za ukončenou až po odvolání druhého stupně. Za povodeň se rovněž považuje situace, kdy voda zaplavuje území mimo korytu vodního toku a může způsobit škody, avšak nebyl vyhlášen 2. nebo 3. stupeň povodňové aktivity. V takovém případě musí průtok vody v daném profilu dosáhnout směrodatné úrovně pro některý z těchto dvou stupňů v příslušném povodňovém plánu územního celku. Při pochybnostech o tom, zda povodeň na určitém území a v určitý čas byla, rozhoduje vodoprávní úřad (Česko, 2001).

Při povodni mohou být prováděny povodňové záchranné práce a zabezpečovací práce. U záchranných prací jde o taková opatření, která jsou prováděna v ohrožených nebo již zaplavených oblastech k záchraně životů nebo majetku. Záchranné práce provádí povodňové orgány ve spolupráci se složkami IZS. Zabezpečovací práce jsou opatření, která vedou ke zmírnění povodně a jejích následků. Provádí se v období nebezpečí povodně a za povodně a jsou zajišťovány správci vodních toků a vlastníky dotčených objektů (Česko, 2001).

4.2.1 Povodňové plány

Dokumenty, které ve svém obsahu zahrnují, jakým způsobem bude zajišťováno včasných a spolehlivých informací o průběhu povodně, možnost ovlivnění odtokového režimu, organizovanost a připravenost zabezpečovacích prací. Současně pojednávají o způsobu zajištění včasné aktivizace povodňových orgánů. Popisují způsob zabezpečení hlásné a hlídkové služby a ochrany objektů. Dále se zabývají přípravou a organizovaností záchranných prací a řeší, jak zajistit povodněmi narušené základní funkce v rámci objektů a území. Obsahují stanovené směrodatné limity stupňů povodňové aktivity (Česko, 2001).

Povodňové plány se skládají ze tří částí:

- Věcná část.
- Organizační část.
- Grafická část (Česko, 2001).

Povodňové plány podle území:

- Povodňové plány obcí.
- Povodňové plány ORP.
- Povodňové plány krajů.
- Povodňový plán ČR (Česko, 2001).

Povodňovými plány se řídí povodňové orgány, které jsou mimo povodeň tvořeny orgány obcí, obecními úřady ORP, krajskými úřady a Ministerstvem životního prostředí. Za povodně jsou to povodňové komise obcí, ORP, krajů a Ústřední povodňová komise (Česko, 2001).

4.2.2 Vliv změny klimatu na záplavy

Studie zabývající se zvýšeným počtem a intenzitou záplav v důsledku globálního oteplování, publikována v roce 2022, tvrdí, že člověkem způsobená změna klimatu má vliv na velikost i počet povodní napříč celým světem. Výsledky studie ukazují, že z 50 analyzovaných povodní bylo 20 ovlivněno změnou klimatu. Čtrnáct povodní, které zasáhly převážně Asii a Jižní Ameriku, bylo s velkou pravděpodobností zesíleno lidským vlivem na změnu klimatu, který zapříčinil nárůst vydatných srážek. Na druhou stranu hned několik povodní v Americe, Asii a Evropě bylo potlačeno z důvodu lidského vlivu na změnu klimatu. Příčinnou byly pravděpodobně nižší sněhové srážky (Alifu et al., 2022).

Silné deště, které nejčastěji přispívají k tvorbě záplav, se za poslední léta zvýšily. Je tomu tak z důvodu podílu lidstva na změny klimatu. Nejčastěji jde o oblasti severní polokoule. Studie naznačuje, že v souladu s výsledky obsažených v předchozích studiích, došlo u krátkodobých vydatných srážek k jejich zesílení a že tento jev byl významně ovlivněn člověkem vyvolanými termodynamickými změnami a zvýšením atmosférické vlhkosti. Naopak v některých částech světa, člověkem způsobená změna klimatu, potlačila vznik záplav. Události spojené s tímto jevem lze vysvětlit snížením maximálního množství srážek v určitých oblastech a současně zvýšením teploty, která snižuje pravděpodobnost sněžení. Z výsledků studie je jasné, že změna klimatu zapříčiněná člověkem zvýšila výskyt extrémních záplav řek v rámci několika posledních desetiletí. V některých regionech byl naopak zjištěn pokles výskytu říčních povodní. Pravděpodobně v důsledku snížení sněhových srážek s vyšší teplotou povrchu. Zajímavostí je, že změna klimatu měla silnější vliv na ty povodně, které se odehrály v posledních několika letech (Alifu et al., 2022).

DÍLČÍ ZÁVĚR

Teoretická část diplomové práce poskytla všeobecný přehled o řešené problematice Armády České republiky a o nasazení jejích sil a prostředků v rámci mimořádných událostí. Čtenáři umožnila udělat si představu o Armádě České republiky a jejím vzájemném propojení s integrovaným záchranným systémem a mimořádnými událostmi.

Zahrnovala komplexní rešerši dostupných zdrojů, která se soustředila na právní normy, strategické koncepce a dokumentaci, jenž definují postavení a působnost Armády České republiky. Dokumentace jasně vymezuje roli armády, jak v samostatném působení, tak v rámci integrovaného záchranného systému. Dále se práce věnovala integrovanému záchrannému systému, který v případě potřeby Armáda České republiky doplňuje. Armáda disponuje rozsáhlými kapacitami a zdroji, kterými jiné organizace a složky nedisponují, a proto je její pomoc mnohdy zásadní. Teoretická část práce okrajově zmínila ozbrojené síly České republiky a její součásti. Podrobněji se zaměřila na největší a nejdůležitější část ozbrojených sil, kterou tvoří zmiňovaná Armáda České republiky. Zde se autor zaměřil na historický vývoj od roku 1993 až po současnost. Dále na vyžadování armády při provádění záchranných a likvidačních pracích. Mimořádné události řeší složky integrovaného záchranného systému denně a jsou na jejich vznik připravovány a cvičeny. Některé události však přesahují jejich síly a vyžadují nasazení a následnou koordinaci i ostatních složek. Z tohoto důvodu byly vypsány jednotlivé mimořádné události, které ohrožují životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí. Největší prostor byl věnován přírodní abiotické mimořádné události, kterou je povodeň. Povodně jsou jednou z největších hrozeb pro ČR z pohledu přírodních katastrof a je třeba jim věnovat náležitou pozornost.

Z důvodu globálního oteplování se počty srážek, jejich trvání a vydatnost neustále zvyšují. Skutečnost potvrzuje množství publikovaných studií, které se zabývaly globálním oteplováním a jeho vlivem na množství srážek způsobujících záplavy po celém světě. Je tedy jasné, že se události spojené s povodněmi budou opakovat a nebudou ojedinělé. Z tohoto důvodu se Armáda České republiky bude zapojovat v součinnosti s integrovaným záchranným systémem stále častěji. Praktická část se tedy zaměří na nasazení sil a prostředků Armády České republiky při povodních 2024. Bude analyzovat, zda bylo nasazení armády dostatečně efektivní a jaké jsou případné nedostatky.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 HISTORIE POVODNÍ OD ROKU 1993

Není tomu tak dávno, kdy žil člověk v mnohem bližším kontaktu s přírodou, než je tomu dnes. Velice blízko měl tedy i k jednomu z živlů – k vodě. Krajinou, ale i obydlenými oblastmi protékaly nedotčené, nebo jen málo dotčené potoky a řeky. Člověk vodu potřeboval a využíval ve svůj prospěch. Současně ji však respektoval a uvědomoval si její sílu a možnosti. Navyknul si na to, že se voda občas ze svého koryta vylije a že jde o přirozený proces (Kozák et al., 2007). Do historie samostatné ČR se zapsalo několik povodní, které jsou dále popsány.

Povodně roku 1997

V době od 4. do 9. července došlo k rozsáhlým srážkám, které zapříčinily regionální povodeň. Na území Moravy spadlo více než 100 mm srážek. V oblastech severní Moravy a Slezska množství srážek činilo přes 200 mm. Intenzivní srážky vedly k rychlým horským povodním a rozsáhlým záplavám v nížinách. Kulminační průtoky překročily hodnoty s periodicitou 100 let na řekách jako je Bělá, Odra, Opava a Morava, a také v povodí Labe. Zanedlouho se od 17. do 21. července objevila druhá, slabší srážková vlna. Došlo k opětovnému zvýšení průtoku a prodloužila tak záplavy na řece Moravě na tři týdny. Jedná se o jedny z největších a nejtragičtějších záplav v Česku. V době povodní nebylo systému včasného varování a nikdo přesně nevěděl, jak se v krizové situaci chovat. Lidé nebyli včas varováni a informováni o situaci. Jde o jeden z hlavních důvodů, proč o život tehdy přišlo 50 lidí. (Peláková a Kašpárek, 2019; Česká televize, 2022). Povodněmi byly postiženy i okolní státy jako je Německo, Slovensko, Rakousko a Polsko (Waplak, 2022).

Jednotky AČR a Civilní ochrany ČR při události sehrály velmi významnou roli. Bezprostřední následky povodní likvidovali příslušníci ze 125 útvarů AČR a 19 útvarů Civilní ochrany ČR. Z resortu obrany se do akce zapojovalo denně v průměru 3 500 příslušníků. Nejvíce jich bylo nasazeno v době kulminace záplav, kde jejich počet činil 7 400. Armádou byla poskytnuta mimo příslušníky i pozemní a letecká technika. Konkrétně šlo o nasazení 25 letounů a vrtulníků a 280 kusů pozemní techniky denně. Bylo provedeno 2 501 letů, kde nejvíce letů bylo provedeno 9. července, a to konkrétně 650 letů (Ministerstvo životního prostředí ČR, 1998).

Povodně roku 1998

V noci z 22. na 23. července východní Čechy zasáhly silné přívalové deště. Jedná se o jedny z nejhroších povodní, které zasáhly východní Čechy. Hladina toků Bělá, Dědina a Zlatý potok, v některých místech stoupla až o 3 metry. Byly strženy některé mosty, uzavírány silnice a byla přerušena dodávka elektrické energie. Vyřazeno z provozu bylo přes 1 600 telefonních stanic. Území postižené povodněmi mělo rozlohu asi 100 km² a zasáhlo tři desítky obcí. Během 24 hodin spadlo v Deštném v Orlických horách rekordních 204 mm srážek. Evakuováno bylo z důvodů záplav na 2 000 obyvatel. Během povodní zahynulo 6 lidí. Škody byly vyčísleny na 2 miliardy Kč. V okrese Rychnov nad Kněžnou zasahovalo současně v jeden den 534 hasičů, 135 policistů, 114 zdravotníků, 507 příslušníků AČR a 14 příslušníků civilní ochrany (Langer, 2018; Götzová, 2018).

Povodně roku 2002

Jedná se o jedny z nejničivějších povodní na území ČR. V období od 6. do 18. srpna zasáhly jižní a západní Čechy dvě povodňové vlny. Vydutné srážky zvýšily hladiny řek Vltavy, dolního toku Labe, české Ohře a moravské Dyji. V Praze bylo zaplaveno několik čtvrtí, stanice metra i část zoologické zahrady. Město bylo z části bez elektřiny, provoz metra byl přerušen a proběhla evakuace 50 tisíc obyvatel. Nejvíce zasaženy byly jižní, střední a severní Čechy. Celkově byla povodní postižena třetina území ČR. Zasažena byla i Morava, která se stále potýkala s důsledky povodní z roku 1997. Poškozeno bylo asi 5 300 domácností, 454 domů bylo zničeno, nebo muselo dojít k jejich následné demolici. O život tehdy přišlo 17 lidí a škody byly vyčísleny na 73 miliard Kč (Stejskalová, 2022; Česká televize, 2017b; Člověk v tísni, 2022).

Na pomoc byli povoláni i příslušníci AČR spolu s technikou již 7. srpna. Nasazovala se speciální technika, která byla povolávána hlavně ze záchranných praporů. Pomoc byla rozdělena do tří operací, které nesly název Záchrana, Ochrana a Obnova. Mimo bezprostřední záchranu životů a majetku se vojáci soustředili rovněž na budování provizorních mostů. Na 50 mostů bylo silně poškozeno či strženo povodní. Ženíšté postavili přes 40 mostních souprav, jako dočasné řešení stržených mostů. V hlavním městě dne 14. srpna povodeň udeřila plnou silou a armáda se tak primárně přesunula do Prahy a na sever Čech. Tou dobou již bylo v terénu kolem 2 000 příslušníků a 350 kusů techniky. Jejich nasazení dále stoupalo se zhoršující se situací. Dne 19. srpna působilo v rámci povodní přes 6 500 příslušníků a 1 100 kusů techniky (Ministerstvo obrany ČR, 2007).

V rámci operace Obnova a Ochrana bylo nasazeno ke 2. září celkem 6036 příslušníků a občanských zaměstnanců s počtem 758 kusů techniky. Největší počet vojáků působil v Praze a v Ústeckém kraji. Neopomenutelným článkem byla rovněž letecká technika, která od 12. srpna do 19. srpna vzlétla téměř 835x. Evakuovala a transportovala 1618 osob a 40 tun materiálu. Převážela záchranné týmy a specialisty, monitorovala a dokumentovala zaplavené oblasti, prováděla přepravu humanitární pomoci a dalších. V období od 15. září do 30. listopadu roku 2002 bylo vyčleněno až 2 000 příslušníků AČR s potřebnou technikou na pomoc v postižených oblastech. Na pomoc PČR pak bylo do konce října vyčleněno dalších 300 příslušníků (Ministerstvo obrany ČR, 2007).

Povodně roku 2006

Na jaře roku 2006 došlo k povodni způsobenou táním sněhové pokrývky a dešťovými srážkami. Povodeň byla významná nejen velikostí kulminačních průtoků, ale hlavně z hlediska objemů povodňových vln. Svým rozsahem a škodami se řadí k největším v moderní historii ČR. Zasáhla 799 obcí a v 7 krajích byl vyhlášen stav nebezpečí. Celková výše škod se vyšplhala na 5 miliard Kč. Při povodni zahynulo 9 lidí (Folta, 2021; Peláková a Kašpárek, 2019).

V rámci povodní bylo celkově nasazeno asi 1250 příslušníků AČR spolu s 356 kusy techniky, kteří působili na území 8 krajů. V součinnosti s IZS se podíleli na evakuaci osob ze zasažených oblastí, na opravách poškozených či protržených hrází, odstraňování naplavenin z koryt řek a přehradních hrází, odčerpávání vody, výstavbě provizorních mostů a dalších důležitých činností. Doplnovali řady PČR, kde se podíleli na ostraže majetku obyvatelstva v evakuovaných oblastech. Pro tuto činnost byli vyčleněni i příslušníci Aktivní zálohy AČR (Ministerstvo obrany ČR, 2006).

Povodně roku 2009

K povodním došlo v červnu, kdy dlouhotrvající deště zasáhly oblast jižních Čech a severní Moravy. Vláda na pomoc postiženým oblastem vyčlenila 54 miliónů Kč a rozhodla rovněž o vyslání až 1 000 vojáků. V dalších dnech vojenské jednotky vypomáhaly složkám IZS, nejvíce pak v oblastech Novojičínska a Jesenicka. Následně docházelo k poskytnutí pomoci vojskem i v jiných oblastech. Dne 20. července vláda přijala rozhodnutí, které umožnilo prodloužení působnosti pro 300 vojáků, kteří v místě pohromy prováděli zejména výstavbu provizorních mostů až do 31. srpna 2009 (Ministerstvo obrany ČR, 2009).

Vojáci byli nasazováni v kraji Moravskoslezském, Olomouckém, Ústeckém, Libereckém a Jihočeském. Ve dnech od 26. června do 29. července 2009 bylo nasezeno při likvidaci následků povodní dohromady 8 020 osob. Celkem bylo v místě pohromy odpracováno 80 200 hodin a bylo využito 2 047 kusů techniky, která odpracovala 12 416 motohodin. Postaveno bylo 12 provizorních mostů (Ministerstvo obrany ČR, 2009).

Povodně roku 2010

V roce 2010 zasáhly území republiky hned dvě povodně. V květnu a červnu si povodně vyžádaly 3 přímá úmrtí. Zachráněno bylo 354 osob a evakuováno 1 204 osob. Celkové škody byly předběžně vyčísleny na částku přesahující 5 mld. (Chlubna, 2011). Druhá povodeň se odehrála v srpnu 2010, kdy se prohnala Libereckým a Ústeckým krajem blesková povodeň. Nejhuře se podepsala v oblastech Frýdlantského výběžku, Hrádku a Chrastavě. Na místě mimo jiné zasahovala letecká záchranná služba i armáda. Záchrana však byla složitá z důvodu špatné viditelnosti. Škody na majetku se vyšplhaly na 8,2 miliardy Kč. O život tehdy přišlo 5 lidí. Na likvidaci následků se rovněž podílela i AČR, která v oblasti působila od 7. srpna. Počty nasazených příslušníků se postupně zvyšovaly z původních 49 až po 521. Dne 9. srpna vláda schválila uvolnění až 1 000 příslušníků na pomoc, při odstraňování škod způsobených povodní až do 30. září (Švecová, 2020; Ministerstvo obrany ČR, 2010).

Povodně roku 2013

Při povodni bylo zasaženo více než 1 200 obcí na území 7 krajů. Evakuováno bylo přes 26 000 obyvatel. Celková výše škod se vyšplhala na více než 15,3 miliardy Kč. Při povodni přišlo o život 15 lidí. Na území Prahy bylo vládou schváleno nasazení 200 vojáků, kteří pomáhali stavět protipovodňové zábrany. Na základě požadavku pražského magistrátu a nařízení předsedy vlády, došlo k aktivaci dalších 100 vojáků. Protipovodňové zábrany byly stavěny vojáky i v Českých Budějovicích. Na pracích se dobrovolně podíleli i příslušníci Aktivní zálohy. Pro evakuaci osob bylo připraveno a využito vrtulníků AČR. Vojáci byli nasazeni i k doplňování počtů PČR. Převážně se ale podíleli na likvidaci následků po povodni. Do ZaLP bylo od 2. června zapojeno přes 10 000 vojáků a k likvidaci následků bylo použito 2 000 kusů techniky. (Škraňková a Benák, 2018; Deník.cz, 2013; Ministerstvo obrany ČR, 2013).

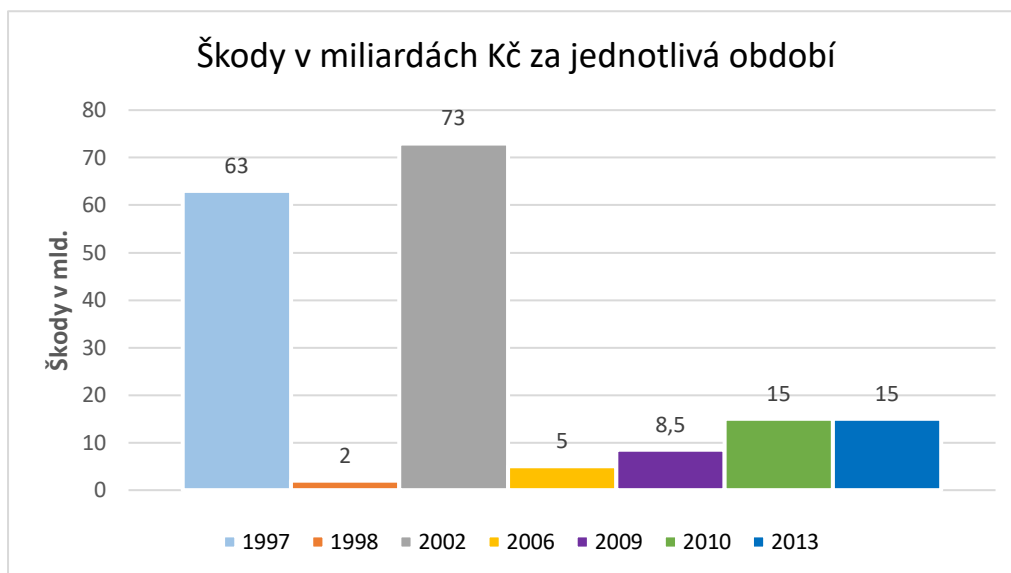
V Tabulce 1 jsou zobrazeny zmíněné povodně, které se svým rozsahem zapsaly do novodobé historie ČR. Jsou zde zobrazeny celkové škody na majetku, počty obětí, které si povodně vyžádaly a počty evakuovaných osob z postiženého území.

Tabulka 1 Souhrn škod, obětí a evakuovaných osob při povodních za léta 1997-2013

Rok	1997	1998	2002	2006	2009	2010	2013
Škody v mld. (Kč)	63	2	73	5	8,5	15	15
Úmrtí	50	6	17	9	15	8	15
Počet evakuovaných osob	80 000	2 000	200 000	13 400	2 860	2 278	26 000

(Zpracováno dle: Česká televize, 2017a, 2018; Götzová, 2018; Chmelař, 2021; Chlubna, 2011; Kubát, 2011; Šuvarinová, 2010; Panský, 2010; Karlík, 2022)

Z Tabulky 1 vyplývá, že nejničivějšími povodněmi v oblasti způsobených škod byly povodně roku 2002. Nejvíce obětí si vyžádaly povodně roku 1997. Ze strany počtu evakuovaných osob je opět nejvýraznější rok 2002, kdy bylo evakuováno více lidí než za všechny ostatní povodně dohromady.

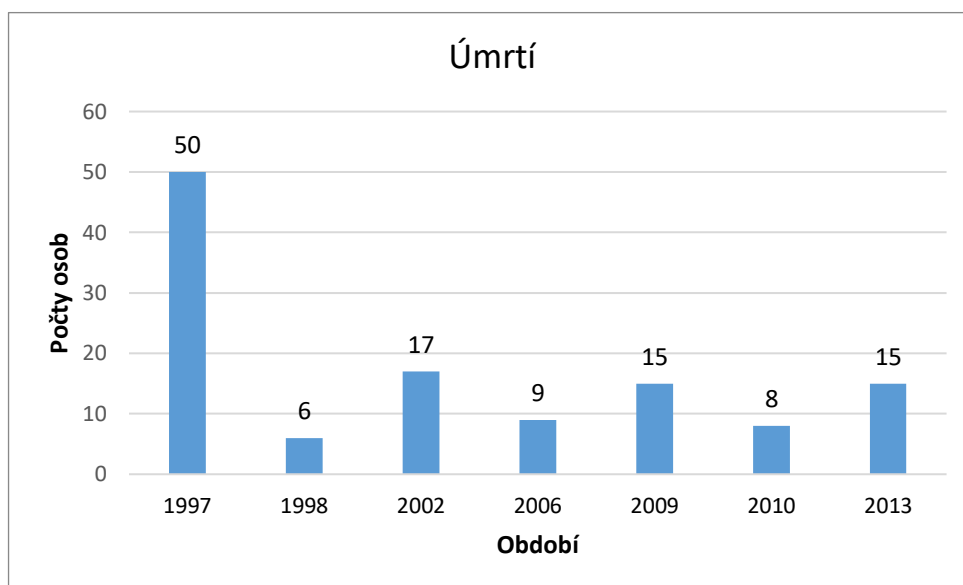

Obrázek 6 Graf celkové výše škod po povodních v miliardách Kč

(Zpracováno dle: Tabulka 1, 2025)

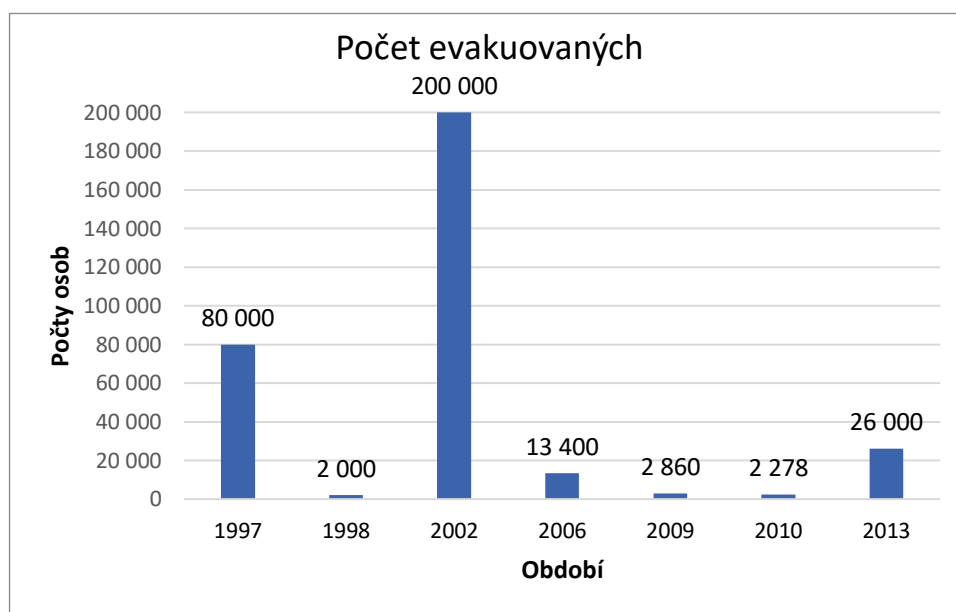
Obrázek 6 ukazuje graf s celkovou výší škod způsobených povodněmi za období 1997 až 2013. Z grafu je viditelné, že nejvyšší škody byly povodněmi způsobeny v letech 2002 a 1997, kdy v obou případech částka přesáhla hodnotu 60 mld. Kč. Naopak mezi nejméně ztrátové se řadí rok 1998 a po něm rok 2006.

Níže uvedené obrázky 7 a 8 jsou grafy, které se zabývají obyvatelstvem v povodněmi postižených oblastech. Konkrétně se jedná o počet úmrtí a počet evakuovaných osob.

Obrázek 7 Graf počtu obětí při povodních

(Zpracováno dle: Tabulka 1, 2025)

Obrázek 8 Graf počtu evakuovaných osob při povodních

(Zpracováno dle: Tabulka 1, 2025)

Na Obrázku 7 je vidět, že rok 1997 je bezkonkurenčně nejtragičtějším rokem v počtu úmrtí způsobených v souvislosti s povodněmi. Počet obětí výrazně převyšuje i povodně z roku 2002, které se zapsaly jako druhé nejtragičtější s počtem 17 obětí.

Graf na Obrázku 8 znázorňuje počet evakuovaných osob během povodní v letech 1997 až 2013. Nejvyšší počet evakuovaných byl jednoznačně zaznamenán v roce 2002, kdy bylo nuceno opustit své domovy přes 200 000 obyvatel České republiky. S počtem přes 80 000 evakuovaných se zapsaly na druhé místo povodně v roce 1997. V dalších letech se již nejednalo o tak rozsáhlé evakuace jako v letech 1997 a 2002.

Z celkového hlediska vyplývá, že nejtragičtějšími povodněmi v letech 1997 až 2013 byly bezkonkurenčně povodně právě z roku 1997 a z roku 2002. Při zmiňovaných povodních přišlo v součtu o život asi 120 osob. Škody na majetku přesáhly částku 181,5 miliardy Kč. Počet evakuovaných osob z postižených oblastí do bezpečí byl přes 324 400 osob. Je nutné podotknout, že uvedené hodnoty je třeba brát s rezervou a nikoliv doslovně. Zejména způsobené škody se v různých zdrojích mohou lišit. Počet evakuovaných osob během povodní se rovněž může v dostupných zdrojích měnit. Například čísla zmíněná u povodní roku 2010, hovoří pouze o evakuaci provedenou HZS ČR, avšak současně probíhala i samovolná evakuace obyvatelstva, která do Tabulky 1 není zahrnuta. Uvedené hodnoty v Tabulce 1 jsou tedy spíše orientační a slouží čtenáři pro vytvoření si představy o rozsahu povodní v průběhu let 1997–2013.

6 POVODNĚ 2024

Silné deště způsobené bouří Boris měly v září roku 2024 za následek rozsáhlé povodně v Polsku, Rakousku, Rumunsku i České republice. Zasažena byla rovněž i Itálie, Slovinsko a Chorvatsko. Stoupající hladina Dunaje zapříčinila po bouři záplavy v Maďarsku a Slovensku. Rumunsko po víkendu ve dnech 14. a 15. září hlásilo 7 úmrtí spojených s povodněmi. Ke dni 19. září hlásila ČR celkem 5 obětí povodní. Dne 27. září oznámilo Polsko smrt celkově 9 osob. V pondělí 14. října bylo v Rakousku potvrzeno 5 úmrtí. Celkový odhad počtu obětí povodní ze září 2024 je 27 osob (Davies, 2024; Wlodarczak-Semczuk, 2024; Henley, 2024;).

V České republice udeřila bouře Boris dne 13. září 2024 a přinesla s sebou rekordní srážky. Mezi nejvíce zasažené oblasti během bouře patřila severní Morava. Blíže se jedná o oblasti Jeseník, Opava a Ostrava. Srážky v oblasti Jeseníku přesáhly 500 mm, a došlo tak k dosažení nových povodňových rekordů. Došlo k rozsáhlým škodám v infrastruktuře. Poškozeny byly silnice, železnice, mosty i domy. V Ostravě musela být přerušena vlaková doprava. Tisíce lidí bylo nutno evakuovat a okolo 250 000 lidí zůstalo bez elektřiny. K 19. září spolu s 5 hlášenými oběťmi došlo i k vysídlení asi 10 000 obyvatel. Vlakové spojení mezi sousedním Rakouskem a Slovenskem bylo pozastaveno. Voda sice po několika dnech začala ustupovat, ale přetrvával nedostatek základních životních potřeb. V návaznosti na situaci požádala Česká republika a Polsko o pomoc z mechanismu civilní ochrany Evropské unie (IFRC, 2024). Mechanismus civilní ochrany EU slouží ke spolupráci v oblasti civilní ochrany mezi zeměmi EU a 10 dalšími zúčastněnými státy za účelem zlepšení prevence, připravenosti a reakce na katastrofy (Rodas, 2025).

Na žádost o pomoc odpověděla Belgie, která ČR a Polsku darovala přes 350 odvlhčovačů a stavebních sušiček v hodnotě 156 000 eur. Současně byly z Belgie do ČR poslány i insekticidy v hodnotě 25 000 eur (FPS Foreign Affairs, 2024). Poskytnout pomoc se rozhodla i vláda Slovinské republiky, a to vysláním až pěti různých jednotek povodňové mimořádné pomoci, nebo poskytnutím materiální pomoci ve výši až 600 000 eur do zemí zasažených povodněmi (Ministry of Defence, 2024). Do pomoci se mimo Belgii a Slovinsko zapojily i jiné státy jako jsou Chorvatsko či Německo, které dohromady darovaly stovky odvlhčovačů (ECHO, 2024).

6.1 Povodně 2024 v čase

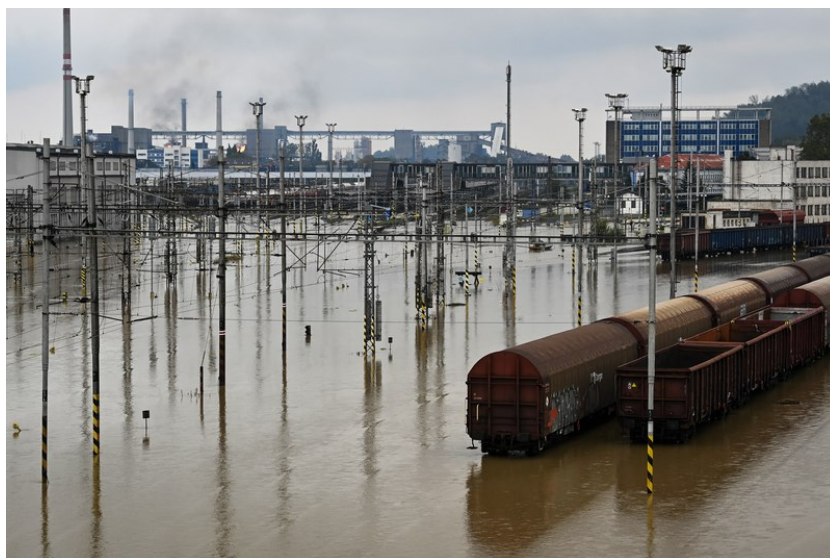
Dne 11. září 2024 vydává Český hydrometeorologický ústav (dále jen „ČHMÚ“) první výstrahu o nadcházejících extrémních srážkách, která je platná od čtvrtka 12. září do pondělní půlnoci dne 16. září. Den 12. září je prvním dnem silných dešťů, kdy na některých částech ČR naprší až stovky milimetrů srážek. Pro Krkonoše, Moravu, Slezsko a část jižních Čech je vyhlášen extrémní stupeň nebezpečí. Probíhá příprava na povodně u HZS ČR, měst, krajů a vodohospodářů a dochází k odpouštění vodních děl. Zasedají Ústřední povodňová komise, krizové štáby a komise na úrovni krajů a obcí (Česká televize, 2024).

Ráno v pátek 13. září již hlásí povodňový stupeň patnáct míst v ČR. Nejčastěji se zatím jedná o první povodňový stupeň. Je rozšířena výstraha ČHMÚ extrémní povodně na většinu území ČR, výjimkou jsou západní Čechy. Ve městech dochází k omezení městské hromadné dopravy. Východní Čechy jsou v odpoledních hodinách bez elektřiny. Bez proudu je několik tisíc domácností. Počasí komplikuje dopravu, kde nejčastější příčinu tvoří popadané stromy. Hladiny řek stále stoupají a některé z nich již dosahují třetího povodňového stupně. V sobotních ranních hodinách dne 14. září dosáhlo třetího stupně povodňové aktivity již osm toků a další přibývají. Na Jesenicku již dochází k zaplavování domů. Po páté hodině ranní je třetí povodňový stupeň vyhlášen pro dvacet míst a třináct toků. Neziskové organizace již disponují dobrovolníky, kteří jsou schopni pomáhat. V ČR je bez proudu přes 63 tisíc domácností. Stupeň ohrožení je v 9:30 na 38 místech po celé ČR a dochází k vylévání toků. V Bítovčicích je hasiči evakuováno 26 lidí. V dopoledních hodinách probíhají další evakuace v Moravskoslezském kraji. Desítky železničních tratí je mimo provoz. Před 11:00 probíhá částečná evakuace pacientů v brněnské nemocnici Milosrdných bratří. Po poledni již povodňový stupeň platí na 200 místech po celé ČR. Před 13:00 vyhlašuje hejtman v Moravskoslezském kraji stav nebezpečí. Brzy poté je vyhlášen stav nebezpečí i v Olomouckém kraji. Je zaplavena silnice D55, a proto ji silničáři uzavírají. V podvečer je nezvěstný muž z Uherskohradištska, který spadl do rozvodněného potoka. Kolem 19:00 spadlo v Lipová-lázně auto do řeky a jsou nezvěstní tři lidé. Opava kolem 20:00 zahajuje částečnou evakuaci obyvatel (Česká televize, 2024).

Po půlnoci v neděli dne 15. září je bez proudu více než 60 tisíc domácností odebírající elektřinu od společnosti ČEZ. Část České Vsi na Jesenicku je bez elektřiny a bez pitné vody. Hrozí rozlití řeky Opavy do opavského sídliště. Radnice pomocí SMS vyzývá k opuštění oblasti. Před 3:00 je uzavřena dálnice D1 v Ostravě kvůli zaplavení vozovky. Kolem 6:15 je nařazena evakuace části Krnova. Řeka Opava se rozlévá do největšího sídliště a hasiči zachraňují obyvatele na člunech. Dochází k zaplavení dalších úseků D1 a dalších komunikací. Po 9:00 je lokalita Jesenicka nepřístupná z důvodu nesjízdných komunikací. Sever Moravy se potýká s výpadky signálu a internetu. V dopoledních hodinách jsou Hanušovice na Šumpersku pod vodou a lidé jsou uvězněni v domech. Po poledni bylo od počátku evakuováno přes 10 500 lidí, zachráněni jsou pak ve stovkách. Před 14:00 na Jesenicku padají první domy. Těsně před 14:15 je 80 % celého území Krnova zaplaveno. Před 17:00 je vyhlášena evakuace obyvatel z obce Troubky. Po 17:00 je hejtmánem vyhlášen stav nebezpečí na území Frýdlantský výběžek. Bez elektřiny je do 18:00 asi 135 000 domácností. jde přibližně o polovinu oproti ránu. Dochází k odstavení teplárny v Třebovicích kvůli zvyšující se hladině vody. Na Jesenicku jsou večer ukončeny záchranné práce. Bylo zachráněno 230 lidí a evakuováno 2 000 obyvatel (Česká televize, 2024).

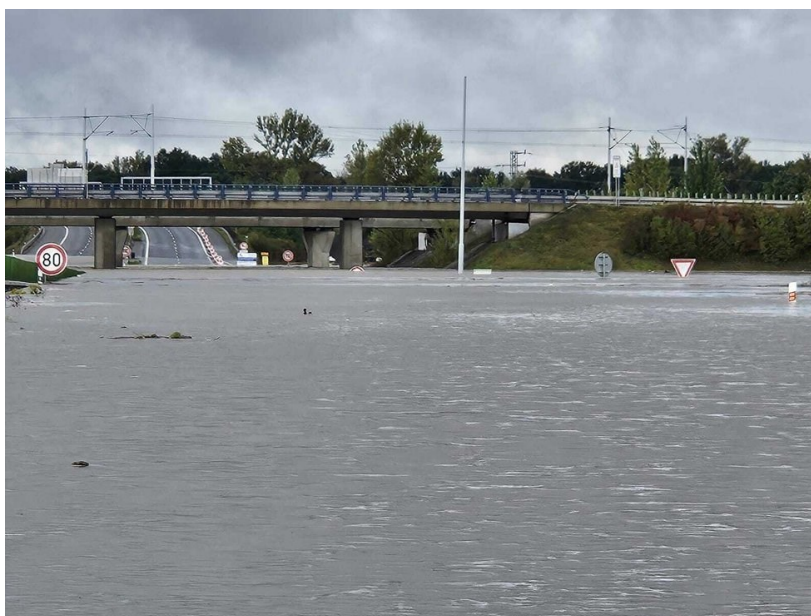
V pondělí 16. září je Bohumín v ranních hodinách bez elektřiny a situace je kritická. V domech je místy až metr vody a dochází k výpadkům signálu. Bez elektrické energie bylo v odpoledních hodinách stále 82 tisíc domácností po celé ČR. Dálnice D1 z Ostravy do Prahy je opět průjezdná. Celkem bylo evakuováno 13,5 tisíce lidí a zachráněno přes šest set. Od úterka 17. září rozvodněné toky ve většině případů klesají. Obce na Šumpersku a Jesenicku se potýkají s nedostatkem pitné vody, elektřinou a plynem. Větší část Bohumína stále bez proudu. V obci Karlovice došlo vodou ke stržení několika domů a mostů. Dne 18. září ubylo povodňových stavů z úterních 160 na 100. Ke 12:00 je ukončen stav nebezpečí pro Frýdlantský výběžek. Na jižní Moravě jsou sjízdné všechny silnice první třídy i dálnice. Ve čtvrtek 19. září podle slov starostů do obcí na Jesenicku proudí humanitární pomoc. Hladiny řek dále klesají. Ohrožení na některých místech stále přetrvává. V pátek 20. září je stále platný třetí povodňový stupeň na řece Lužici a Nežárka. Stále je bez elektřiny asi 19 tisíc odběratelů. Povodně se v Moravskoslezském kraji dotkly asi 99 700 lidí. Jde o lidi, kterým voda způsobila škodu na majetku. Na životě bylo v kraji ohroženo povodněmi zhruba 15 tisíc lidí (Česká televize, 2024).

Obrázky 9 a 10 ukazují některé zatopené části dopravní infrastruktury v Moravskoslezském kraji, které zkomplikovaly provoz v silniční i železniční dopravě.

Obrázek 9 Zatopené hlavní nádraží v Ostravě

(Zdroj: Ožana, 2024)

Obrázek 10 Zatopená dálnice D1

(Zdroj: Charbulák, 2024)

Obrázek 9 zobrazuje hlavní nádraží krajského města Moravskoslezského kraje, které z důvodu zatopení muselo být dočasně uzavřeno. Na Obrázku 10 je možné si udělat představu o výšce hladiny vody na zatopené dálnici D1, podle dopravního značení.

6.2 Povodně 2024 pohledem Armády České republiky

Již od 12. září počítal resort Ministerstva obrany se zapojením v rámci IZS při řešení následků případných povodní. Nasazení dvou vrtulníků a dvou ženijních odřadů spolu s technikou a personálem byla AČR připravena nasadit ihned. O dalším zapojení AČR by bylo třeba rozhodnutí vlády. Jeden vrtulník měl být vyčleněn pro Čechy a druhý pro Moravu. Stejně tomu tak bylo i v případě nasazení ženijních odřadů, které spadají pod 15. ženijní pluk v Bechyni. Ženisté byli připraveni na pomoc jednotkám IZS v oblasti zemních prací, vyprošťování vozidel, zajištění průchodnosti vodních toků, přepravy pitné vody, stavbě improvizovaných mostů a další nezbytných činností. Pomoc by byla poskytnuta na základě Dohody o plánované pomoci na vyžádání mezi Ministerstvem vnitra-generálním ředitelstvím HZS ČR a Ministerstvem obrany-GŠ AČR a na základě ÚPP IZS (Dvořáková a Čapek, 2024).

V pátek 13. září nařídil generálporučík Řehka pohotovost těm složkám AČR, které jsou začleněny do IZS a jsou definovány v Dohodě. Vyhlásil pohotovost pro 15. ženijní pluk, prostředky vzdušných sil a vojenské hasičské jednotky. Dne 14. září došlo k aktivaci operačního centra Velitelství pro operace. Velitelství mělo za úkol plánovat a řídit záchranné a likvidační práce prováděné AČR. Do té doby armáda pomáhala v řádech desítek příslušníků, zejména při plnění pytlů s pískem, nebo při stavbě protipovodňových bariér. Armáda byla schopna v případě potřeby vyslat další SaP v souladu s Dohodou a ÚPP IZS (Čapek, 2024). V oblasti Jesenicka zasahovali mimo jiné i vojáci s vrtulníkem W-3A Sokol z 24. základny dopravního letectva Praha-Kbely. Dne 15. září po 10 hodinách nasazení zachránili 25 lidí. Zasahovali na místech, ve kterých již evakuace pozemními jednotkami nebyla možná z bezpečnostních důvodů. Podle slov pilota se však při nejmenším třetina lidí odmítala evakuovat (Armáda ČR, 2024b).

V pondělí 16. září vláda schválila na návrh ministryně obrany nasazení vojáků k likvidaci následků po povodních. Jednalo se o povolání maximálně 2 000 příslušníků AČR i s technikou v termínu od 17. září do 31. října. Jejich úkolem byla likvidace následků povodní a stavba improvizovaných mostů (Ministerstvo obrany ČR, 2024b). Během úterka 17. září se do obce Česká Ves vydaly čtyři desítky vojáků, aby pomohli svým kolegům, kteří na místo dorazili o den dříve, s následky po povodních. S sebou přivezli i techniku jako je například T-815 UDS nebo T-815 S3 (Armáda ČR, 2024c).

Jejich úkolem bylo vyklízení poškozených domů a vybudování nové náhradní komunikace z České Vsi směrem na Jeseník (Armáda ČR, 2024c). Situaci nad zdevastovaným Moravskoslezským krajem monitorovaly od 17. září dva americké bezpilotní letouny MQ-9 Reaper, kdy ve vzduchu létal vždy jeden z nich. Jedná se o jeden z nejmodernějších bezpilotních prostředků NATO, který má rozpětí 20 metrů a je schopen udržet se ve vzduchu až po dobu 20 hodin. Ovládán je pilotem přes satelit, který v té době seděl na letišti v Mošnově ve speciálním kontejneru. Původně se letouny měly zúčastnit cvičení Ample Strike 2024, ale vzhledem k povodním se velitel Vzdušných sil AČR rozhodl pro jiný námět cvičení. Letouny tedy sloužily hlavně pro monitorování zničených oblastí a zjišťování škod (21. základna taktického letectva Čáslav a Ministerstvo obrany ČR, 2024).

K 17:00 dne 19. září bylo nasazeno na základě žádosti představitelů jednotlivých samospráv okolo 500 vojáků s počtem 80 kusů techniky. Převážná část byla zapojena v oblasti Jesenicka, Opavska či Bruntálska. V Mošnově zůstávaly k dispozici dva vrtulníky a zbylé setrvaly v pohotovosti na základnách v Kbelích a Náměšti (Polák, 2024). Do postižených oblastí proudila pomoc v podobě vysoušečů, trvanlivých potravin, čistících prostředků, léků, hygienických potřeb a dalšího potřebného materiálu. Ubytování evakuovaným lidem i zasahujícím členům IZS nabízela příspěvková organizace Armádní servisní a Vojenská lázeňská a rekreační zařízení (Polák, 2024). Agentura komunikačních a informačních systémů AČR skrze Centrum nasaditelných systémů pomohla v oblastech bez přístupu k internetu svými systémy STARLINK. Systémy STARLINK umožňují služby satelitního vysokorychlostního internetu všude, kde není přístup k pevné komunikační infrastruktuře. Armáda dle potřeby dodávala i měniče, jenž umožňují připojení na autobaterii, která se stává dočasným napájecím zdrojem tam, kde není dostupná napájecí síť. Rovněž samosprávám byla nabídnuta možnost využití satelitního telefonu IRIDIUM, který umožňuje telefonovat do libovolné mobilní sítě GSM (Fridrich, 2024).

V Opavě zasahovali mimo jiné i vojáci z 31. pluku radiační, chemické a biologické ochrany v Liberci, kteří od pátku 20. září čistili komunikace města a venkovní prostory škol a školek. Pomocí vysokotlakých hadic dezinfikovali místa, kde se děti nejčastěji pohybují. Působili zde na žádost města (Ministerstvo obrany ČR, 2024c). V pondělí 30. září naložili vojáci z 15. ženijního pluku mostní provizorium ze skladu Státní správy hmotných rezerv. O den později 1. října započala stavba provizorního mostu o délce 21 metrů v Bělé pod Pradědem (Dvořáková, 2024a).

V Krnově zasahovali příslušníci 71. mechanizovaného praporu v Hranicích. Vojáci zde čistili krnovskou čistírnu odpadních vod, která byla zanesena nejrůznějšími naplaveninami a bahnem (Ministerstvo obrany ČR, 2024d). Ve středu 23. října vláda rozhodla o prodloužení nasazení AČR při likvidaci škod způsobené povodněmi. Jednalo se o maximální počet 1 000 vojáků do 30. listopadu 2024. V pátek 25. října postavili ženisti v pořadí již 12 provizorní most. Nadále probíhal úklid ulic a domů v Olomouckém kraji vojáky z 15. ženijního pluku. Vojáci z řad 7. mechanizované brigády, 4. brigády rychlého nasazení, vzdušných sil, Univerzity obrany a dalších útvarů pomáhali v Moravskoslezském kraji (Univerzita obrany a Armáda ČR, 2024).

Sobota 30. listopadu 2024 byla posledním dnem, kdy byli příslušníci AČR nasazení k likvidaci následků povodní. Nejdříve se příslušníci AČR zapojovali při prevenci krize, poté evakuovali a zachraňovali životy a v neposlední řadě odstraňovali následky povodní. Nasazeny byly všechny druhy sil včetně speciálních. V nejintenzivnějších dnech bylo denně v činnosti 1 300 vojáků s více jak 300 kusy techniky. Celkem se u povodní vystříдалo 5 400 vojáků. Ze skladů Správy státních hmotných rezerv bylo vyzvednuto 22 mostních provizorií a 8 lávek pro pěší (Dvořáková, 2024b).

Obrázek 11 Stavba mostního provizoria

(Zdroj: Mikšíková, 2024)

Na Obrázku 11 staví vojáci ze 152. ženijního praporu první mostní provizorium po povodních 2024 v obci Bělá pod Pradědem, které po dostavění otestovali a předali k užívání. Provizorium stavělo 30 vojáků s 15 kusy techniky (Dvořáková, 2024c).

7 AČR OČIMA PŘÍMÝCH ÚČASTNÍKŮ POVODNÍ 2024

Během ničivých povodní ze září 2024 se zapojilo velké množství lidí, ze všech koutů ČR, do záchrany životů, nebo do pomoci při odstraňování bezprostředních následků povodní. V postižených oblastech se vystřídaly tisíce lidí a dělali maximum pro to, aby pomohli místnímu obyvatelstvu, které se ocitlo v nelehké životní situaci. Nasazeny byly všechny základní složky IZS a některé složky ostatní. Na místě události se rovněž zapojovaly i osoby, kterým vzniklá situace nebyla lhostejná a do postižených oblastí se vydaly pomáhat dobrovolně. Jak již bylo popsáno v předchozí kapitole, na místě se do ZaLP zapojilo v součtu i několik tisíc příslušníků AČR s technikou. Jak nasazení SaP a celkovou pomoc AČR vnímají přímí účastníci povodní 2024 a hlavně zda byla pomoc efektivní a dostatečná, bude rozebráno v následujících kapitolách.

7.1 Polostrukturovaný rozhovor s přímými účastníky povodní 2024

Polostrukturovaný rozhovor byl veden s osobami, které se osobně zapojily do povodní 2024 v postižených oblastech. Rozhovor byl veden několika odlišnými způsoby, a to jak osobně, tak i telefonicky a emailovou poštou. Autor v rozhovoru dává příležitost dotazovaným, vyjádřit svůj názor na AČR v souvislosti s povodněmi 2024. Rozhovor byl záměrně veden s lidmi z několika odlišných profesí a pozic, aby se zamezilo případné předpojatosti vůči armádě. Dotazované osoby při povodních působily na různých místech a v různém čase. Rovněž se jedná o snahu autora zamezit možné předpojatosti vůči armádě. Osobami vybranými pro polostrukturovaný rozhovor byli tři příslušníci z řad HZS ČR, dva zaměstnanci z územní samosprávy, jedna dobrovolnice a dva příslušníci AČR.

Pro bližší upřesnění se jedná o mjr. Ing. Michala Kužílka, který je velitelem centrální hasičské stanice Jeseník. Během povodní působil jako náčelník štábu velitele zásahu na Jesenicku. Dalším příslušníkem HZS ČR je npor. Ing. Bc. Filip Večeřa, který působí jako velitel hasičské stanice Zábřeh a během povodní byl velitelem zásahu v Jeseníku. Posledním příslušníkem z řad HZS ČR je mjr. Bc. Kamil Heiser, jenž působí jako vedoucí pracoviště IZS a služeb na Územním odboru Šumperk. Při povodních byl na Šumpersku řídícím důstojníkem, v Jeseníku člen štábu velitele zásahu a měl na starosti nasazení sil a prostředků. Za místní samosprávu byli dotazovanými Bc. Robin Bareš a Ing. Ondřej Mach, kteří jsou referenty krizového řízení ve městech Krnov a Jeseník. V době povodní působil pan Bc. Robin Bareš jako tajemník krizového štábu ORP Krnov a pan Ing. Ondřej Mach byl tajemníkem krizového štábu ORP Jeseník.

V Zátoru byla přítomna paní Kateřina Vráželová, která v zasažené obci působila jako dobrovolnice. V poškozené obci Zátor byli nasazeni i zbylí dotazovaní, kterými jsou dva vojáci z povolání z posádky Vyškov. Příslušníci AČR z posádky Vyškov nebudou v rozhovoru konkrétně jmenováni z důvodu zachování anonymity a budou vystupovat jako Voják 1 a Voják 2. Pan mjr. Bc. Kamil Heiser přišel do kontaktu s AČR dle jeho slov převážně jen po telefonu, a proto se rozhovor striktně neřídil sestavenými otázkami. Jeho zkušenosti a poznatky jsou tedy blíže rozepsány samostatně na konci kapitoly.

1. Mohu Vás v kvalifikační práci, kterou zpracovávám, jmenovat?

- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „*Ano*“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „*Ano*“
- c) Bc. Robin Bareš: „*Ano*“
- d) Ing. Ondřej Mach: „*Nechám na Vašem uvážení*“
- e) Kateřina Vráželová: „*Ano*“
- f) Voják 1: „*Ne*“
- g) Voják 2: „*Ne*“

2. Existují výhrady, nebo jiné nedostatky z Vaší strany v oblasti nasazení odřadů AČR a následně dalších vojáků při povodních?

- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „*Ano*“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „*Ano – v oblastech – organizační, logistické, technické, materiální i taktické – operační*“
- c) Bc. Robin Bareš: „*Při aktuálním měřítku zasaženého území, komplikace s ubytováním. Ze začátku nebylo kde. Komunikaci s KVV Ostrava zajišťoval krajský úřad. Nedokážu tudíž posoudit kvalitu komunikace.*“
- d) Ing. Ondřej Mach: „*Výhrady jednoznačně existují. V první řadě je nutné zmínit, že odřady AČR by nepřijely, pokud by neměly zajištěné ubytovací a stravovací kapacity, což se ukázalo v některých obcích jako nerealizovatelné. Dále bylo nutné specifikovat jejich činnost, tak aby se nejednalo o obnovovací práce, protože dle příslušníků AČR na KVV Olomouc k tomu armáda není předurčena.*“
- e) Kateřina Vráželová: „*Jako dobrovolník bych ocenila spolupráci a koordinaci ze strany AČR.*“

- f) Voják 1: „*Celý proces nasazení armády byl příliš zdlouhavý. Reakce na nasazení armády mohla být určitě lepší. Koordinace na místě zásahu měla značné nedostatky. Práci jsme si museli hledat sami.*“
- g) Voják 2: „*Myslím, že prostředky, kterými armáda disponuje, mohly být využity dříve. Jako příklad lze uvést mobilní dílny. Defekty a jiné poruchy v průběhu povodní a jiných pohrom bývají časté a divím se, že armáda nabídla tuto pomoc až ke konci.*“

3. Uvítal(-a) byste koordinaci dobrovolnické pomoci nasazenými vojáky, případně smíšenými hlídkami s PČR?

- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „*Ne, nebylo to potřeba a vzhledem k pomalosti nasazení AČR by to bylo neefektivní.*“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „*Nejspíše ANO, protože to probíhalo živelně v roli dobrovolníků, dobrovolných organizací a starostů a následně vznikl chaos v evidenci, ale také mnohdy v „přesměrování“ některých lukrativních komodit... Pod záštitou nějaké složky by to mohlo mít nějakou štábní kulturu.*“
- c) Bc. Robin Bareš: „*Probíhalo. Ve spolupráci s PČR byly koordinovány uklízecké práce, především na hlavních cestách nebo např. cesty do nemocnice. Dobrovolníci spolupracovali jak s armádou, tak i hasiči.*“
- d) Ing. Ondřej Mach: „*Nejvíce pomohli lidi z Prostějova, kteří zajistili logistiku ve skladech humanitární pomoci a následně tuto agendu předali na zaměstnance MěÚ Jeseník. Avšak pomoc AČR v rámci distribuce pomoci a věcných prostředků by byla uvítána po celou dobu trvání stavu nebezpečí a ne pouze na týden. Dobrovolníky jako takové koordinoval na obcích k tomu určený člověk, který byl podřízen starostovi.*“
- e) Kateřina Vráželová: „*Rozhodně, vzhledem k tomu, že jsme přijeli na místo bez registrace v dobrovolnické organizaci. Byli jsme telefonicky nahlášeni na krizovém štábu (koordinace Branné oddíly), kde nám byla poskytnuta adresa, na kterou jsme se měli dostavit. Díky tomu jsme se mohli volně pohybovat po vesnici, aniž by nám byla sdělena základní pravidla bezpečnosti práce a případně poskytnutí nebo doporučení ochranných pomůcek. Organizované skupiny s odpovědným vedoucím, by pomohly zabránit např. povodňové turistice a případným zraněním dobrovolníků a lepší komunikaci s krizovým štábem v místě.*“

- f) Voják 1: „*Určitě ano*“
- g) Voják 2: „*Koordinace byla zajištěna štábem, který průběžně projížděl obcí a snažil se mít přehled o pracích jak dobrovolníků, tak i ostatních složek. Ve výsledku nám přišlo nejrozumnější chodit dům po domu a ptát se zasažených lidí, jestli nepotřebují něco pomoci. Každopádně největší zmatky byly se samotným příjezdem dobrovolníků a místních. Ti se snažili dostat do ulic a následně na svoje pozemky, nebo pozemky známých, čímž komplikovali práce v úzkých uličkách, kde probíhaly odklízecí práce. Koordinoval jsem provoz na křižovatce, kdy spousta lidí chtěla zaparkovat co nejblíže svému domu, jenomže to byla někdy marná snaha. Když to shrnu, koordinace byla, ale záleželo i na přístupu lidí.*“
- 4. Uvítal(-a) byste nasazení armády v souvislosti se zajištěním bezpečnosti v postižených oblastech například tak, aby byl zamezen vstup nežádoucích osob do oblasti a podobně?**
- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „*Ne, nebylo to potřeba a vzhledem k pomalosti nasazení AČR by to bylo neefektivní. Na místě bylo ihned dostatek PČR. Navýšení počtu o cca 450 příslušníků PČR.*“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „*Tohle je práce PČR, pokud PČR nebude mít dostatek SaP a sama si o AČR k doplnění stavů policie zažádá, tak proč ne.*“
- c) Bc. Robin Bareš: „*Ne. Bylo zajišťováno PČR. Jejich pravomoc. To by se muselo jednat o válečný stav, abych si to dovedl představit.*“
- d) Ing. Ondřej Mach: „*Nebylo potřeba. Zajištění bezpečnosti v postižených oblastech bylo zcela v gesci PČR a jejich odřadů.*“
- e) Kateřina Vráželová: „*Ano. Například kvůli riziku sesouvajících se budov, zabránění povodňové turistice apod. Výpomoc PČR. Pohyb dobrovolníků nebyl kontrolován a dostatečně koordinován. Po registraci na úřadě již nikdo nesledoval pohyb dobrovolníků v oblasti. Komunikace s krizovým štábem prostřednictvím soukromých mobilů (vybitý mobil, špatný nebo žádný signál nikdo moc neřešil).*“
- f) Voják 1: „*Tuto činnost bych nechal PČR.*“

- g) Voják 2: „Nemyslím si, že je potřeba při těchto událostech nasadit armádu z důvodu bezpečnosti, ale z důvodu manuální a technické pomoci. Každopádně jak už to bývá, když už byla obec skoro vyklizená lidé si začali rozebírat darované nářadí a využívat možnosti mít něco zadarmo, i když nebyli povodní zasaženi, ale to už se horko těžko pohlídá.“

5. Jak byste zhodnotili rychlost nasazení armády během povodní 2024?

- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „SAR + vrtulníky Mi 17 a Mi 171 super, ihned v prvních minutách, distribuce humanitární pomoci letecky po dobu 6 dnů. Ženisti rekognoskace druhý den a technika + personál následně. Ostatní katastrofa, 10 dní po povodni.“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „Tohle musíme rozdělit do dvou rovin. První je nasazení vzdušných sil AČR, konkrétně záchranných vrtulníků W3A Sokol a také následně vrtulníků MI 171Š k distribuci humanitární pomoci do odříznutých oblastí – tady musím vyzdvihnout pilotku (nebudu jmenovat), která se svým strojem v noci byla schopna přistát všude a opravdu nám nesmírně pomohli, byli rychlí a uměli reagovat operativně na změny situace, počasí, viditelnosti i změnu přistávací plochy – takto si představuji schopnost operativy a reakce armády.

Druhá rovina bylo nasazení pozemních odřadů se ženijní technikou a následně mužstvo k lopatě s lopatou...Požadovali jsme 6 odřadů s jasně vydefinovanou technikou o které jsme věděli, že armáda disponuje (UNC, UDS, S3, JCB traktorbagry) a počet lidí. Místo toho dorazilo prvních 8 lidí z Olomouce s počtem techniky pro jeden odřad – ano byli na armádu relativně rychlí, dojeli druhý den od našeho požadavku... Zbytek dorazil postupně po několika dnech, ale celkově jsme se vlastně požadované techniky nedočkali a vybavených lidí také ne. Když jsme požadovali vojáky k lopatě s lopatou, tak na 40 vojáku (myslím, že z Chrudimi) si dovezli 8 lopat...Když jsme zamýšleli použít mostní sady AM 50 pro přemostění řeky Bělá pro nasazení záchranné techniky v odříznutých oblastech, tak jsme se dozvěděli, že stroje AM50 v AČR jsou všechny nepojízdné...(nakonec nám pomohla soukromá firma).“

- c) Bc. Robin Bareš: „Byli jsme rádi za pomoc armády. Reakce mohla být rychlejší, ale to by byla zase otázka na KŠ kraje, který komunikoval nasazení armády v postižených obcích.

My jsme si zadali potřebný počet, který dokážeme v rámci možností koordinovat. Jak jsem zmínil v předchozím bodě. Na začátku nebylo kde vojáky ubytovat. Museli by si postavit vlastní zázemí, ale o tom nerozhodují. Armáda přijela v pátek 20.9.2024 – 5 dní po povodni. “

- d) Ing. Ondřej Mach: *„Velice zdlouhavý. Jak již bylo zmíněno, AČR nepřijede, pokud nebude mít zajištěné stravovací a ubytovací kapacity a současně i vyspecifikovanou činnost. “*
- e) Kateřina Vráželová: *„Armáda mohla určitě poskytnout větší podporu, vzhledem k počtu osob, materiálu a technologiím, které má k dispozici. Otázkou zůstává, zda instituce požádaly o přítomnost AČR včas a mají informace o technologiích využitelných při MU. “*
- f) Voják 1: *„Reakce by mohla být rychlejší. Na postižených místech se navíc ukázalo, že nasazená technika a počet lidí se jevil jako ne zcela dostatečný. Bez pomoci soukromníků a jejich pracovních strojů by práce trvala určitě déle. “*
- g) Voják 2: *„Osobně bych vyjel i o pár dní dřív, i když místní tvrdili, že jsme přijeli tak akorát, protože trvalo pár dní, než opadla voda. “*

6. Byla pomoc armády poskytnuta efektivně, účinně a tam, kde jí bylo zapotřebí?

- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: *„Viz bod 5, pokud byli na místě, tak už makali. “*
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: *„Všechny SaP AČR, které se dostavily na místo události byly nasazeny efektivně, účinně v rámci možností, které nám situace a nepružný systém umožňoval. Všichni styční důstojníci AČR, se kterými jsem přišel do styku dělali, co mohli a snažili se, ale proti zdi se špatně jde... “*
- c) Bc. Robin Bareš: *„V kombinaci s ostatními složkami a využitím těžké techniky hasičů vhodnou pro odklízecí práce, ano. “*
- d) Ing. Ondřej Mach: *„Nasazení odřadu na obcích koordinoval styčný důstojník z řad HZS ČR a starosta dle aktuální potřeby. “*
- e) Kateřina Vráželová: *„Nemohu objektivně posoudit, protože jsem byla jako dobrovolník pouze v obci Zátor. V obci Zátor však bylo mnoho příslušníků AČR, kteří se podíleli na likvidačních pracích a bylo zde vidět mnoho techniky AČR. “*
- f) Voják 1: *„Byl jsem v Zátoru a tam pomoci bylo za potřeba dosti, co bylo v našich silách, tak jsme udělali. “*

g) Voják 2: „*Myslím si, že ano.*“

7. Jaký byl Váš dojem z nasazení armády? Změnil se nějak v průběhu jejího nasazení?

a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „*Složitý, nepružný a zkostnatělý systém velení, bez možnosti ponechání operativní pravomoci velení na taktické úrovni, podle situace na místě nasazení (velitel družstva, čtyři, odřadu).*“

b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „*S AČR mám značné zkušenosti za celou svoji kariéru, byl jsem s ní nasazen mnohokrát. AČR prostě trpí na svoji pružnost systému a schopnost operativy. Změnil se náhled na jednotlivé lidi, které jsem měl možnost potkat, neházím je všechny do jednoho pytle, jde vidět, že jich je spousta, která má chuť a snahu splnit společný cíl a také mají osobní odvahu, když jsou pod nátlakem okolností ochotni porušit zažitá pravidla a začít myslet tzv. hasičsky.*“

c) Bc. Robin Bareš: „*Velmi dobrý. Důležitá byla jejich přítomnost i pro obyvatele zasažené povodní po psychické stránce, kdy dostávali pocit, že na to nejsou sami. Vojáci byli velmi ochotní a podstupovali práce v extrémních podmínkách.*“

d) Ing. Ondřej Mach: „*Nasazení armády jako takové bylo účinné, avšak zdlouhavý byl proces vyžadování a upravování požadavků na jejich činnost – neustále upravování specifikace činnosti.*“

e) Kateřina Vráželová: „*V Zátoru byla armáda aktivně zapojena, ale v okolních obcích byl nedostatek příslušníků AČR. Byla by potřeba lepší komunikace, aby pomoc byla efektivně rozvržena a využita.*“

f) Voják 1: „*Nasazení mohlo být rychlejší, ale schvaluje to vláda, a proto to trvá.*“

g) Voják 2: „*Šlo vidět i na místních, že jsme tam zbytečně nebyli a že byli rádi, že na odklizení nejsou sami. Takže za mě dostali pomoc jak psychickou, tak i fyzickou.*“

8. Jaká byla komunikace mezi armádou a nasazenými složkami IZS?

a) mjr. Ing. Michal Kužílek: „*Stýčný důstojník, který pravidelně chodil ráno na štáb velitele zásahu byl pouze z 15. ženijního praporu. Neměl spojení na ostatní útvary. Nevěděl, kde jsou nasazení a kolik jich je. Žádný telefonní kontakt. A dotazování na KVV Olomouc také moc nepomáhalo.*“

- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: *„Na taktické úrovni relativně dobrá, ucházející – domluvili jsme se. Na operační a strategické nemohu objektivně hodnotit, ale výsledek byl ten, že co jsme požadovali jsme nikdy v té formě nedostali...A znovu připomínám neznalost příslušníků AČR zákona o IZS a svých povinností a také práv velitele zásahu.“*
- c) Bc. Robin Bareš: *„Byla prováděna a koordinována přes našeho koordinátora – člena KŠ.“*
- d) Ing. Ondřej Mach: *„Armádu koordinoval příslušný styčný důstojník HZS, který byl zase podřízen štábu VZ.“*
- e) Kateřina Vráželová: *„Z mého pohledu nemohu objektivně posoudit. Mohu jen potvrdit viděné smíšené pracovní skupiny příslušníků HZS a AČR.“*
- f) Voják 1: *„Nemohu zhodnotit, v Zátoru sice byly skupiny složek IZS, ale každý dělal práci, na kterou byl určen.“*
- g) Voják 2: *„Složky spolupracovaly jako jeden tým a bylo jedno kdo je z jaké složky.“*

9. Jaká byla komunikace mezi armádou, civilními úřady a ostatními zainteresovanými osobami či organizacemi?

- a) mjr. Ing. Michal Kužilek: *„Nemohu posoudit, po navázání kontaktu se starosty obcí pravděpodobně dobrá.“*
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: *„Měl jsem možnost být u komunikace styčného důstojníka se starostou České Vsi a tam to probíhalo bez problému, následně až na přátelské úrovni, myslím, že jsme si tam všichni lidsky sedli a šli za společným cílem.“*
- c) Bc. Robin Bareš: *„Tím, že byla koordinována člověkem (členem KŠ), byla velmi efektivní.“*
- d) Ing. Ondřej Mach: *„Jak již bylo zmíněno, armáda komunikovala se styčným důstojníkem HZS, štábem velitele zásahu a starostou obce. S krizovým štábem ORP Jeseník komunikovali vyšší důstojníci z KVV Olomouc, anebo z GŠ AČR, kteří se neustále doptávali na specifikace činností a dobu nasazení. To brzdilo celou dobu nasazení AČR.“*
- e) Kateřina Vráželová: *„Z mého pohledu nemohu objektivně posoudit.“*

- f) Voják 1: „Myslím, že komunikace nebyla zcela efektivní. Plno občanů nás zastavovalo, že si žádali o techniku, lidi i náradí. Často však žádná odezva. Žádalo se stylem, že si občané zašli, nebo volali na obec a nahlásili vše potřebné. Velení armády v obci občas nevědělo, co se má dělat, a proto jsme chodili od domu k domu a pomáhali všude, kde bylo třeba, protože naše velení nás několikrát poslalo na místo, kde nikdo nebyl, nebo to byla práce pro techniku, kterou jsme nedisponovali anebo tam žádná práce nebyla.“
- g) Voják 2: „Armáda měla svoje členy na obecním úřadě, kde tvořili koordinací tým, který se snažil zajistit veškeré naše potřeby v rámci jejich možností. Potřeba byla od fekálního vozu až po plynaře. Jednalo se i o nákup motorové pily a jiných potřebných věcí.“

10. Jak byla armáda schopna reagovat na nečekané situace? Jak to případně hodnotíte?

- a) mjr. Ing. Michal Kužilek: „Špatně. Možnost převelení do jiné obce řešena na strategické úrovni. Ne na taktické z pozice velitele na místě.“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „NEPRUŽNĚ, pomalu, neefektivně...“
- c) Bc. Robin Bareš: „Nevím o žádných. Mají svoje velitele, kteří mají svoje velitele.“
- d) Ing. Ondřej Mach: „Nemohu hodnotit.“
- e) Kateřina Vráželová: „Armáda má velký potenciál a mohla by být určitě efektivněji využita při MU. Například při zajišťování náhradního ubytování a stravování (vojenské polní kuchyně). Tyto prostředky jsem však neviděla využity.“
- f) Voják 1: „Toto by spíše zhodnotila skupina z prvního nasazení, já byl druhá rotace a už bylo té nejhorší práce dost uděláno“
- g) Voják 2: „Jak už jsem zmínil v předchozím bodě, štáb se snažil řešit všechny možné situace jak nejrychleji a nejlépe to šlo.“

11. Jaké vztahy se projevovaly mezi armádou a místními obyvateli? Jaká byla jejich vzájemná spolupráce?

- a) mjr. Ing. Michal Kužilek: „Pozitivní. Lidé byli rádi za každou pomocnou ruku.“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „Obyvatelé byli rádi za každou pomoc, takže jakoukoliv uniformu, která jim šla pomoci vítali kladně (výjimky a hateři se najdou všude).“

- c) Bc. Robin Bareš: „*Velmi pozitivně. Občané nabízeli vojákům a ostatním lidem, kteří pomáhali vodu, jídlo atd.*“
- d) Ing. Ondřej Mach: „*Vzhledem k tomu, že k většímu počtu nasazených vojáků došlo cca až 3 týdny po povodních, kdy už byla většina z prvotních škod zlikvidována, tak místní obyvatelé pomoc sice uvítali, ale celkově se jednalo o zklamání. Obyvatelé se totiž obraceli spíše na dobrovolníky, kteří zde pomáhali od prvopočátku.*“
- e) Kateřina Vráželová: „*Pomoc AČR byla obyvatelstvem v Zátoru pozitivně přijata, ale došlo i k situacím, kdy měli příslušníci armády, podle slov jednoho ze zasahujících vojáků, nařízeno sundat jmenovky kvůli stížnostem některých obyvatel. Např. odpočívající voják by mohl být jmenovitě nařčen, že nepracuje. Současně několik příslušníků přislíbilo pomoc, ale potom byli převeleni na jiná stanoviště, což bylo u některých obyvatel negativně vnímáno. Jinak byly síly armády vítané.*“
- f) Voják 1: „*Místní si nás v terénu chválili, byli strašně vděční, a i přes pohromu, která je postihla a vzala jim toho hodně, tak i pohostinnost z jejich strany byla neskutečná.*“
- g) Voják 2: „*Po celou dobu mezi armádou a místními panovala dobrá atmosféra, která vydržela až do našeho odjezdu. Lidé byli vstřícní a byli rádi za naši pomoc, která přišla někde dřív a jinde bohužel později. Některé to trošku štvalo, ale nemohli jsme být na všech místech najednou.*“

12. Jak jste vnímali síly a prostředky, kterými armáda disponovala? Byly dostatečné?

- a) mjr. Ing. Michal Kužilek: „*Málo těžké techniky. (traktor bagry, bobky, sklopky), ale nevím, čím armáda disponuje a kde všude zasahovala. Jestli bylo nasazeno vše, co je k dispozici.*“
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: „*NE – a technický stav také mnohdy nedobrý – ale to nebyla chyba obsluhy, ale chyba stáří těch strojů...*“
- c) Bc. Robin Bareš: „*Je otázkou, kde a pro co je využívána. Armáda disponovala většími stroji a pro vyklízecí práce nebyla tato technika využitelná. Ale pro úpravy terénu, břehů atd. zase ano. Přednost armády byla ve fyzickém potenciálu.*“

- d) Ing. Ondřej Mach: *„Většina sil a prostředků, které armáda kdy měla, přešla pod ZÚ HZS. Z toho důvodu se zdlouhavě upřesňovaly prostředky, kterými armáda ještě vůbec disponuje. Z prostředků armády byly nasazené kolové bagry, cisterny na doplňování pitné vody (CITRA), nákladní automobily (Tatry se sklopkou).“*
- e) Kateřina Vráželová: *„Z mého pohledu nemohu objektivně posoudit.“*
- f) Voják 1: *„Techniky bylo málo.“*
- g) Voják 2: *„Myslím si, že technika, se kterou jsme přijeli do obce byla dostačující. Velké využití měly i čtyřkolky, které sice nebyly armádní, ale byly dobré k rychlému převozu materiálu do míst, kde se naše Hiluxy nedostaly z důvodu zatarasených ulic, nebo rozměrů techniky. Využití určitě našel i dron. Nejsem si jistý, jestli byl armádní, každopádně pomáhal k zmapování stavu ulic, dvorů a celkově náhledu na obec z ptačí perspektivy.“*

13. Co by podle Vás vedlo ke zlepšení při nasazení armády v případě dalších povodní nebo jiné mimořádné události? Jakou další činnost by podle Vás mohla armáda v souvislosti s povodněmi provádět?

- a) mjr. Ing. Michal Kužílek: *„Stýčný důstojník ve štábu velitele zásahu se znalostí sil a prostředků, které jsou na místě, se spojením na jednotlivé velitele. Možnost operativního velení na taktické úrovni v pravomoci velitele družstva. Rychlost povolávání v prvních hodinách po katastrofě. Lidé potřebují pomoc okamžitě ne za několik dnů.“*
- b) npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: *„Zúžit systém schvalování nasazení AČR pro tyto události, aplikovat variantu obdobnou jako má HZS ČR s ostatními složkami IZS – operační NOPIS si šáhne takřka okamžitě dle dohody o plánované pomoci na vyžádání na potřebné SaP. Zrychlit dobu k výjezdu SaP AČR – desítky hodin jsou prostě pozdě, pokud máme z ČHMÚ prognózy už týden dopředu (HZS ČR nasadilo Odřady do oblastí 2 dny před příchodem povodně preventivně). Dále do místa nasazení dodat stýčnou osobu, která štábu velitele zásahu opravdu dokáže pomoci a má aktuální informace, čím vším armáda disponuje a co lze povolat za SaP (ženijní technika není přece jen na 2 ženijních praporech, ale i na logistice apod.). Zajistit soběstačnost AČR, ať si dovezou zázemí – stany, kuchyň, sprchy.“*

- c) Bc. Robin Bareš: „*Dokážu si představit dřívější nasazení a pomoc při samotných záchranných pracích (vrtulníky) nebo při evakuaci osob a přesunu. Jako podporu IZS.*“
- d) Ing. Ondřej Mach: „*Ke zlepšení by došlo ve směru způsobu vyžadování armády, a to např. vytvořením metodického postupu, jak armádu vůbec vyžadovat a jaké prostředky lze vůbec zvolit.*“
- e) Kateřina Vráželová: „*Armáda by určitě mohla být rychleji povolána a využita i k přípravným pracím.*“
- f) Voják 1: „*Komunikace mezi lidmi. Komunikace mezi velením armády v Zátoru a námi v terénu nebyla vždy dostatečná. Stávalo se nám, že nám zavolá jeden velící a pošle nás někam a pak druhý a pošle nás na jinou stranu obce ve stejnou chvíli.*“
- g) Voják 2: „*Jak už to u armády bývá, tak jednoznačně čas. Vím, že není jednoduché zorganizovat vše lusknutím prstu, ale myslím si, že by šlo hodně řešení a postupů urychlit.*“

V poslední části rozhovoru bylo umožněno dotazovaným vyjádřit se k armádě ČR v souvislosti s povodněmi nebo k samotným povodním podle svého uvážení. Účastníci rozhovoru v této části nebyli limitováni autorovými otázkami, kterých by se v zásadě museli držet. Záměrem autora bylo dát prostor dotazovaným tak, aby mohli doplnit důležité poznatky, které zaznamenali a měly by být v rozhovoru zmíněny. Poslední část využili jen někteří dotazovaní.

mjr. Ing. Michal Kužilek: „*Letectvo OK, ženisti OK, zbytek dorazil velmi pozdě. Neznám vaše předpisy a možnosti vyslání, ale trvalo to. Od nás musely přijít přesné počty lidí a výčet techniky (nevíme čím disponujete), přesné místo nasazení, jinak není možné armádu vyslat. Nešla změnit obec působnosti (nemožnost přejet z jedné obce do druhé bez zdlouhavého převelování). V oblasti byla poškozena infrastruktura. Mysleli jsme, že AČR přijede a o sebe se postará co se týče týlového zabezpečení (strava, ubytování). Námi nabídnutá plocha (golfové hřiště) byla odmítnuta. Armáda požadovala kamenné bydlení. Jednotka, které jsem zajišťoval stravu (denně 3x50 porcí) se rozloučila se slovy, že večer přijedou kolegové na střídání – nikdo nepřišel. Musel jsem tedy rušit již objednanou stravu – plýtvání omezenými zdroji. Starostové požadovali prodloužit působení armády. To armáda odmítla se slovy, že jim to narušuje plán výcviku.*“

„Z důvodů omezených kapacit ubytování a stravování jednotky dobrovolných hasičů dojížděly každý den (většina). Již před vrcholem povodně v místech potřeby zasahovalo celkem 132 osob a 40 kusů techniky HZS ČR. Očekával bych, že armáda dorazí v plné síle již v pondělí 16.9., kdy bylo potřeba nejvíce sil a prostředků. Lidé potřebovali pomoc hned. Jako pozitivum vnímám na masivním nasazení armády po 14 dnech to, že opadla vlna dobrovolnické pomoci a tu nahradila armáda.

Doporučení pro zlepšení: Rychlost nasazení; jednoduchý rozkaz pro nasazení na celou oblast katastrofy; jeden styčný důstojník pro všechny jednotky s kontakty na ostatní; operativní délka nasazení dle potřeby; vlastní týlové zabezpečení (strava, ubytování). “

npor. Ing. Bc. Filip Večeřa: *„Armádu České republiky mám rád, uznávám a chápu její důležitost. Její příslušníky беру jako kolegy. Stále mě však za 15 let služby nedokázala přesvědčit o jejich schopnosti operativy. Povodně na Jesenicku mě opět jen utvrdily, že na AČR se v prvé řadě nemohu spoléhat. Musím událost řešit vlastními zdroji z jednotek požární ochrany a AČR brát jako doplněk, který když dojede, tak to bude plus, ale když ne, tak to také zvládneme. A to mě mrzí. “*

Ing. Ondřej Mach: *„Když armáda konečně dorazila, tak nebyl problém s jejich prací a koordinací. Nutno podotknout nasazení 15. ženijního pluku, který na Jesenicku stavěl provizorní mosty a lávky. Z pluku byly také nasazeny další prostředky pro likvidační práce v obcích. Dále poděkování patří na Univerzitu Obrany, která pomohla s projektovou dokumentací provizorních mostních konstrukcí a urychlila tak jejich výstavbu. Všechny provizoria se tak stihla postavit do konce stavu nebezpečí, tj. 10. 12. 2024. Současně došlo i k nešťastnému stažení armády 31. 10. 2024 bez jakékoliv předchozí informace. Krizový štáb ORP Jeseník tak musel znovu žádat o nasazení AČR pro obce Česká Ves a Písečná a to až do 30. 11. 2024. “*

Kateřina Vráželová: *„Problém je, že většina obyvatel si pamatuje velké povodně z roku 1997, kdy byla armáda viditelně přítomná na každém rohu. Málokdo si však uvědomuje, že od roku 2000 existují krizové zákony, mimo jiné i reagující na snížení počtu vojáků (ukončení základní vojenské služby), měnící pojetí krizového řízení, ustanovující IZS apod. Armáda, figurující jako ostatní složka IZS, tak musí na základě požadavku, poskytnout síly a prostředky při mimořádných událostech. Bylo by vhodné informovat, školit a vysvětlovat, jakým způsobem se povolání armády k MU realizuje. “*

Jak již bylo zmíněno, rozhovor s panem mjr. Bc. Kamilem Heiserem byl veden odlišným způsobem, než tomu bylo u předešlých účastníků. Pan major komunikoval dle svých slov s AČR převážně po telefonu, a proto byl rozhovor pojat volnější formou a sestavené otázky sloužily pouze jako předloha pro řešenou problematiku.

V rozhovoru pan mjr. Bc. Kamil Heiser (2025) uvedl: *„Mám jednu zkušenost ze Šumperska, kdy nám AČR nabídla Tatru schopnou brodění v hlubší vodě. Ta přijela minimálně s dvouhodinovým zpožděním. Podle informací, které jsem zjistil, byla chyba ve velení AČR. Jistý příslušník AČR našemu náměstkovi sdělil, že technika je připravena k výjezdu a jen čekají na pokyn. Požadavek na nasazení byl od nás vznesen obratem, ale vyjeli až po několika hodinách a další urgenci. Vojáci z vozu mi říkali, že stáli na place v kasárnách připraveni od 12. hodin, ale rozkaz k vyjetí jim přišel po mnoha hodinách čekání. Psycholog HZS ČR si vyžádal přes krajské a národní operační a informační středisko nasazení dvou vojenských psychologů na území celého kraje. Protože znal postupy AČR, tak vysloveně v žádosti bylo vyžadováno nasazení psychologů na území kraje. Po šesti hodinách přijeli dva psychologové, kteří měli určeno místo nasazení město Jeseník. Po intervenci koordinátora psychologické pomoci jim bylo změněno místo působitě na celý Olomoucký kraj.“*

Dále mjr. Bc. Kamil Heiser (2025) popsal situaci na Jesenicku: *„Na Jesenicku jsem byl ve štábu velitele zásahu v době, kdy měly najíždět odřady AČR na Jesenicko. Velení pozemních sil z Olomouce štáb velitele zásahu mne kontaktovalo, že nám ráno bude najíždět AČR, aby byla nápomocna likvidačním pracím. Jednalo se hlavně o „živou“ sílu. Dostal jsem informaci, že AČR má zařízenou stravu a ubytování. Velení po mne chtělo, ať zjistím, jestli plánované nasazení (např. 30 osob do Jeseníku, 10 do Vidnavy apod.) platí, nebo se požadavky změnil. Tyto informace jsem zjistil. Byly změny, protože AČR („živá síla“) vyjela na Jesenicko až po mnoha dnech, kdy některé práce již byly hotovy. Dále se stalo, že na 50 vojáků měli jen 8 lopat. Nebo v České Vsi armáda zajistila ubytování ve vyplavené škole. Když toto zjistili, ubytování si zajistili vlastní, ale chtěli po HZS, aby jim zajistilo stravu.“*

Na druhou stranu práce vojáků nasazených v postižených místech a jejich přímých nadřízených byla dobrá a komunikace s nimi byla ve většině případů bezproblémová (Heiser, 2025).

7.2 Nedostatky AČR zjištěné při povodních 2024 v Olomouckém a Moravskoslezském kraji

Následující kapitola shrnuje nedostatky z nasazení sil a prostředků AČR při povodních 2024, jenž vyplynuly z prováděných rozhovorů. Pojednává o oblastech, které uvedli dotazovaní respondenti v polostrukturovaném rozhovoru jako nedostatečné a ve kterých by měla být dle jejich názoru provedena náprava.

Ubytování a strava

Často opakovaným tématem bylo téma nedostatečného zajištění vlastního ubytování a stravování. Příslušníci armády vyjeli na místo potřeby na základě plánované pomoci na vyžádání. Jestliže v požadavcích nebylo definováno zabezpečení vlastního zázemí a armáda poskytla pouze ty SaP, které byly požadovány, je otázkou, zda se jednalo o pochybení. Avšak Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP (2024) tuto problematiku řeší tak, že jednotlivá KVV by měla být připravena řešit otázky spojených se součinností a podporou nasazených SaP AČR v jejich regionu, s důrazem na komplexní zabezpečení, včetně stravování a ubytování, aby byl brán ohled na minimalizaci nákladů ze strany AČR. Jednotlivá KVV by měla vést přehled o možných ubytovacích kapacitách na území kraje. V případě potřeby řešit s orgány státní správy a samosprávy a v součinnosti s krizovými štáby možnost bezplatného ubytování. Může nastat situace, kdy nejsou k dispozici ubytovací prostory ve vojenských objektech, nebo není poskytnuto smluvní ubytování ze strany krajských úřadů, starostů obcí nebo řediteli územních odborů. V takových případech je ubytování zabezpečeno polními prostředky. Stravování nasazených příslušníků by mělo být zabezpečováno podle podmínek a aktuální situace v následujícím pořadí: vojenské stravovací zařízení, smluvně u jiné organizace státní správy, smluvně v restauračním zařízení, studenou stravou.

Doba působnosti

Armáda odmítla prodloužit dobu působnosti příslušníků a techniky AČR v místě plnění úkolů spojených s povodněmi. Odmítla tak z důvodu potřeby plnit plán výcviku. Dle Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP (2024) je armáda oprávněna odmítnout nasazení SaP v případě, že by došlo k ohrožení plnění základního úkolu ozbrojených sil. Základním úkolem OS je podle zákona č. 219/1999 Sb., mimo jiné příprava k obraně České republiky a její obrana proti vnějšímu napadení.

Komunikace mezi silami a prostředky

Velice často byla respondenty zmíněna špatná, nebo žádná komunikace mezi nasazenými SaP AČR. Jednalo se o komunikaci mezi nasazenými příslušníky AČR a jejich nadřízeným stupněm, kdy příslušníci nevěděli, co mají dělat, a tak si práci museli hledat sami. Jindy dostávali ne zcela přesné informace, kdy docházelo k vyslání SaP AČR do míst, kde práce nebyla, nebo na místě byla vyžadována těžká technika. Podle slov dotazovaných příslušníků HZS ČR neměli velící důstojníci AČR v místě nasazení dostatečný přehled o zasahujících SaP. Důstojník, který pravidelně chodil na štáb velitele zásahu na Jesenicku, neměl spojení na ostatní zasahující útvary a nevěděl, kde zasahují a jaké jsou jejich počty. Dle slov respondentů ani dotazování na příslušné KVV nebylo o moc efektivnější. V souladu se Směrnicí NGŠ AČR k nasazování SaP (2024) by měl velitel nasazených SaP po dosažení místa nasazení, informovat velitele zásahu o počtech, schopnostech a připravenosti jednotky a navázat kontakt s příslušným KVV. Pokud si to situace vyžaduje, spojení je provedeno cestou nadřízeného. V průběhu plnění úkolu pak zajistit informovanost nadřízeného stupně a příslušného KVV o charakteru plněného úkolu, množství nasazených SaP, případně o předpokládaných změnách úkolu, které mohou nastat v průběhu nasazení. V oblasti komunikačních a informačních systémů by mělo být zabezpečeno nepřetržité a spolehlivé hlavní a záložní neutajované hlasové spojení, aby byl zajištěn dostatečný tok informací o činnosti a stavu nasazených SaP AČR. Vzniká systém hlášení a jsou definovány jednotlivé druhy hlášení.

Definice činností pro Armádu České republiky

Z rozhovoru mimo jiné vyplynulo, že nastal problém při potřebě specifikovat činnost pro zasahující jednotky AČR. Bylo nutné specifikovat jejich činnost tak, aby se nejednalo o obnovovací práce, což mělo za následek neustálé upravování požadavků na jejich činnost. Je důležité podotknout, že úkoly AČR jsou jasně stanoveny v zákoně č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách. Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů dále uvádí, že AČR lze poskytnout na plánovanou pomoc na vyžádání a na ostatní pomoc. V obou případech pomoci se jedná o záchranné a likvidační práce.

Nástup SaP AČR přichází tehdy, kdy příslušné orgány nemohou zajistit záchranné práce anebo likvidaci následků pohromy vlastními silami. Obnovovací práce tedy nejsou v kompetenci AČR v souvislosti s MU nebo KS. V další řadě se jednalo o nutnost neustálého upřesňování počtů příslušníků a techniky do míst, kde bylo potřeba jejich nasazení. Krizový štáb musel upřesňovat potřebné počty lidí, techniky a přesné místo jejich nasazení z důvodu vyslání AČR na místo potřeby. Krizový štáb neměl představu o disponibilních SaP AČR. Pro zamezení podobných problémů jsou vytvářeny již zmiňované dokumenty jako je Ústřední poplachový plán, který leží na OPIS MV-GŘ HZS ČR v Praze. Dalšími poplachovými plány jsou Územně příslušné poplachové plány, které jsou umístěny na územně příslušném OPIS HZS kraje. Nutno podotknout, že dislokace SaP AČR v ÚPP není blíže specifikována z důvodu jejich celorepublikové působnosti a nejsou dostupné počty osob jako tomu je u dalších vyčleněných SaP. Blíže specifikována je pouze technika. Činnost SaP AČR je tedy jasně definována právními normami a dalšími dokumenty, které jsou veřejně dostupné široké veřejnosti. Dostupné SaP AČR jsou jasně vymezeny ve volně dostupném ÚPP IZS a dále jsou dohledatelné v územně příslušných poplachových plánech IZS.

Neznalost právních norem

Ze strany HZS ČR bylo vytknuto armádě, že její příslušníci nemají přehled o platné legislativě, hlavně pak o zákonu č. 239/2000 Sb. a že rozkaz velitele zásahu je nezajímá. Zákon č. 239/2000 Sb. říká, že *„složky integrovaného záchranného systému jsou při zásahu povinny se řídit příkazy velitele zásahu, popřípadě pokyny starosty obce s rozšířenou působností, hejtmána kraje, v Praze primátora hlavního města Prahy nebo Ministerstva vnitra, pokud provádějí koordinaci záchranných a likvidačních prací.“* Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP (2024) uvádí, že záchranné práce v prostoru nasazení jsou řízeny a koordinovány velitelem zásahu. Při plnění úkolu je v rámci nasazení velitel SaP AČR odborně podřízen veliteli zásahu, popřípadě dalším velitelům (velitel úseku nebo sektoru). Současně je členem štábu velitele zásahu a jeho úkol je řídit nasazení podřízených SaP. Směrnice však rovněž hovoří o tom, že nasazené SaP AČR v jednotlivých prostorech nasazení je nutno řídit vždy určeným velitelem jednotky vojákem nebo zaměstnancem.

Pozdní nasazení

Jedním z nejvíce a nejčastěji diskutovaných problémů v rozhovoru bylo pozdní nasazení příslušníků a techniky AČR. Problém byl zmíněn téměř všemi dotazovanými a všichni vyjádřili svůj negativní postoj k časové prodlevě nasazení AČR. Pozitivní ohlasy mělo nasazení vrtulníků a ženijních odřadů, které byly na místě potřeby podle dotazovaných včas. Problém nastal v druhé fázi nasazení AČR, kdy potřebná technika a osoby dorazily na místo až po několika dnech. Ministerstvo vnitra-GŘ HZS ČR (2025) uvádí, že všechny SaP AČR vyčleněné právě pro součinnost s IZS mají dobu výjezdu nejpozději do 72 hodin od obdržení požadavku od NOPIS. Podle zákona č. 219/1999 Sb., v případě, kdy je ohrožena podstatná část území ČR rozhoduje o nasazení armády k záchranným pracím při pohromě vláda na návrh ministra vnitra. O nasazení armády k likvidaci následků pohromy rozhoduje vláda na návrh ministra. Zde se nabízí otázka, zda o nasazení armády nerozhodnout již před vznikem MU, když výstraha od ČHMÚ přišla již 11. 9. 2024.

Materiální a technické zabezpečení

Materiální a technické zabezpečení je velkým problémem z pohledu dotazovaných respondentů. Oblast slučuje hned několik nedostatků, které vyplynuly z rozhovorů, do jednoho celku. V první řadě se jedná o nedostatečně vybavené příslušníky AČR, kdy si na větší počet lidí přivezli minimální množství lopat, které byly potřeba pro úklid. V další řadě se jedná o zastaralou techniku, která již nesplňuje požadavky současné doby a techniku, která je dlouhodobě v neprovozuschopném stavu (viz. automobil mostní AM-50). Dotazovaní by na místě nasazení ocenili více kusů techniky, včetně těžké, pro likvidaci následků povodní. Od nedostatku techniky se odvíjí i technika, o kterou dle příslušníků HZS ČR bylo žádáno, ale na místo dorazila jen její část nebo nedorazila vůbec. Stejně na tom byl i počet příslušníků AČR s vlastním vybavením. V místě nasazení by našla své uplatnění i technika, která byla nasazena pozdě, nebo nebyla nasazena vůbec. Jedná se například o mobilní dílny a podobnou techniku logistické podpory.

Strategické řízení sil a prostředků

Strategická úroveň řízení SaP AČR se na místě zásahu projevila jako neefektivní a ne zcela praktická pro velitele zásahu. Velitel zásahu si nemohl SaP přesouvat dle aktuální potřeby na taktické úrovni. Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP (2024) pojednává o velení nasazených SaP tak, že strategická úroveň velení je řešena cestou přímé podřízenosti. Řízení nasaditelných a nasazených SaP je založeno na přenesené pravomoci náčelníka GŠ AČR na velitele Velitelství pro operace. Velitel Velitelství pro operace je pověřen k řízení SaP AČR, které jsou nasazené v rámci MU či KS. Vydávání dílčích rozkazů a nařízení k nasazení SaP AČR, a hlavně jejich přemístění do jiné oblasti je rovněž v kompetenci velitele Velitelství pro operace.

Zdlouhavý proces nasazení sil a prostředků

Mimo pozdní nasazení armády se respondenti shodli, že veškeré postupy, činnosti a procesy při nasazování SaP AČR v souvislosti s MU nebo KS by mohly být co nejvíce urychleny či zkráceny tak, aby se potřebné SaP AČR dostaly na požadované místo v požadovaný čas a v požadovaném množství. Z rozhovoru vyplývá, že pro příslušníky IZS znamenalo problém i několikahodinové zpoždění, které si nemohli dovolit. V případě zpoždění v rámci dní je pro ně nepřijatelné a rovněž nepochopitelné z hlediska potřeby okamžitého nasazení SaP, kterými sami nedisponují, nebo potřebné techniky a materiálu mají nedostatek.

7.3 Kvalitativní analýza rizik s využitím jejich souvztažnosti

V následující kapitole jsou nedostatky, které byly vyvozeny z polostrukturovaného rozhovoru, analyzovány za pomoci metody KARS. Metoda se zaměřuje na kvalitativní analýzu rizik a jejich vzájemnou souvztažnost. Výchozím bodem pro metodu KARS je zpracování tabulky souvztažností rizik. Následně je za pomoci výpočtů zpracována druhá tabulka s koeficienty aktivity (dále jen „KAR“) a pasivity (dále jen „KPR“). V dalším kroku jsou vypočítány hodnoty $os\ O_1$ a $os\ O_2$. Z výsledků tabulky koeficientů KAR a KPR a hodnot os se vytvoří graf, ve kterém budou rizika rozdělena do čtyř oblastí. Oblasti tvoří primárně a sekundárně nebezpečná rizika, sekundárně nebezpečná rizika, primárně nebezpečná rizika a oblast relativně bezpečná (Pacinda, 2010).

Rizika v následující tabulce byla nahrazena nedostatky Armády České republiky při povodních 2024, které byly vyzdvíženy respondenty v polostrukturovaném rozhovoru. V Tabulce 2 jsou znázorněny jednotlivé nedostatky, které se vzájemně ovlivňují či nikoliv. Jejich vzájemná souvztažnost je číslována binárně tzn., že se u každého nedostatku objevuje pouze číslo 1 nebo 0. Je potřeba se ptát, zda nedostatek nacházející se na určitém řádku není příčinou nedostatku, jenž se nachází v daném sloupci. Pokud se nedostatky vzájemně neovlivňují, jejich hodnota je 0. Jestliže se vzájemně ovlivňují, pak je jejich hodnota 1.

Tabulka 2 Souvztažnost nedostatků

Riziko		1	2	3	4	5	6	7	8	9	Celkem
1	Ubytování a strava	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
2	Doba působnosti	1	0	0	0	0	0	1	0	0	2
3	Komunikace mezi SaP	1	1	0	0	0	1	1	1	1	6
4	Definice činností pro AČR	1	0	0	0	0	0	1	0	1	3
5	Neznalost právních norem	0	0	1	1	0	0	1	0	1	4
6	Pozdní nasazení	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2
7	Mat. a tech. zabezpečení	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3
8	Strategické řízení SaP	1	0	0	0	0	0	1	0	1	3
9	Zdlouhavý proces nasazení	1	1	0	0	0	1	1	0	0	4
Celkem		6	4	2	1	0	2	7	1	5	

(Zdroj: autor, 2025)

V dalším bodě byly vypočítány koeficienty aktivity a pasivity, které udávají procentuální vyjádření závažnosti popisovaných nedostatků. Pro výpočet KAR a KPR bylo využito následujících vzorců:

Výpočet koeficientu aktivity rizik:

$$KARi = \frac{\Sigma Ri}{x - 1} \times 100 [\%]$$

Kde je ΣRi – součet rizik v řádku a x – celkový počet definovaných rizik.

Výpočet koeficientu pasivity rizik:

$$KPRi = \frac{\Sigma Ri}{x - 1} \times 100 [\%]$$

Kde je ΣRi – součet rizik ve sloupci a x – celkový počet definovaných rizik (Jelšovská a Peterková, 2013).

Tabulka 3 ukazuje hodnoty koeficientů aktivity a pasivity, které byly vypočítány za pomoci zmíněných vzorců.

Tabulka 3 Koeficienty KARi a KPRi

Riziko Ri	1	2	3	4	5	6	7	8	9
KARi [%]	12,5	25	75	37,5	50	25	37,5	37,5	50
KPRi [%]	75	50	25	12,5	0	25	87,5	12,5	62,5

(Zdroj: autor, 2025)

Koeficienty v Tabulce 3 tvoří základní data pro grafické znázornění hodnocených rizik. Jak již bylo řečeno, grafický výstup je rozdělen do čtyř jednotlivých oblastí. V oblasti I se nachází primárně a sekundárně nebezpečná rizika. V oblasti II jsou zobrazena sekundárně nebezpečná rizika. Oblast III zahrnuje nejzávažnější rizika, kterými jsou rizika primárně nebezpečná. Poslední oblastí je oblast IV, ve které se nachází relativně bezpečná rizika. Po získání koeficientů aktivity a pasivity, jsou dalšími v pořadí výpočty pro stanovení jednotlivých os. Osy O_1 a O_2 rozdělují graf do čtyř popsanych oblastí závažnosti rizik (Jelšovská a Peterková, 2013). Osy jsou definovány následujícími vzorci:

$$O_1 = KAR_{max} - \frac{(KAR_{max} - KAR_{min})}{100} \times 80$$

$$O_2 = KPR_{max} - \frac{(KPR_{max} - KPR_{min})}{100} \times 80$$

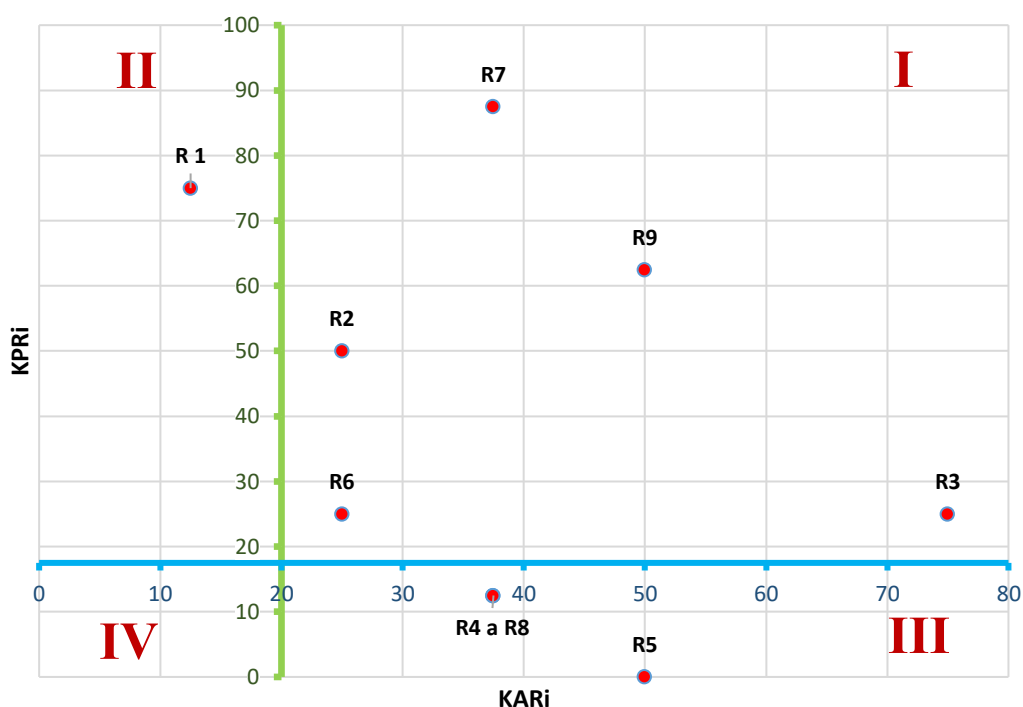
Z výpočtů pro jednotlivé osy vyšly následující hodnoty:

$$O_1 (x) = 20$$

$$O_2 (y) = 17,5$$

Po výpočtu osy x a osy y následuje vytvoření grafického znázornění jednotlivých rizik, která jsou rozmístěna do jednotlivých oblastí podle jejich závažnosti.

Grafické znázornění níže zobrazuje rozmístění jednotlivých rizik do čtyř oblastí. Pro dosažení požadovaných výsledků v rámci výzkumu, byla jednotlivá rizika nahrazena nedostatky, vyplývajícími z polostrukturovaného rozhovoru, které dotazovaní respondenti vyzdvihli jako nejvíce závažné.

Obrázek 12 Grafické znázornění závažnosti nedostatků

(Zdroj: autor, 2025)

Z grafu je na první pohled jasné, které nedostatky jsou ty nejzávažnější a které méně závažné. V oblasti I se nachází celkem pět nedostatků. Oblast II zahrnuje jediný nedostatek. Nejvíce závažné nedostatky se vyskytují v oblasti III. Jedná se o stěžejní oblast, kterou je potřeba se primárně zabývat a která obsahuje tři nedostatky. Oblast IV je nejméně problematická a současně neobsahuje žádný nedostatek, vyplývající z rozhovorů.

7.4 Vyhodnocení analytického šetření

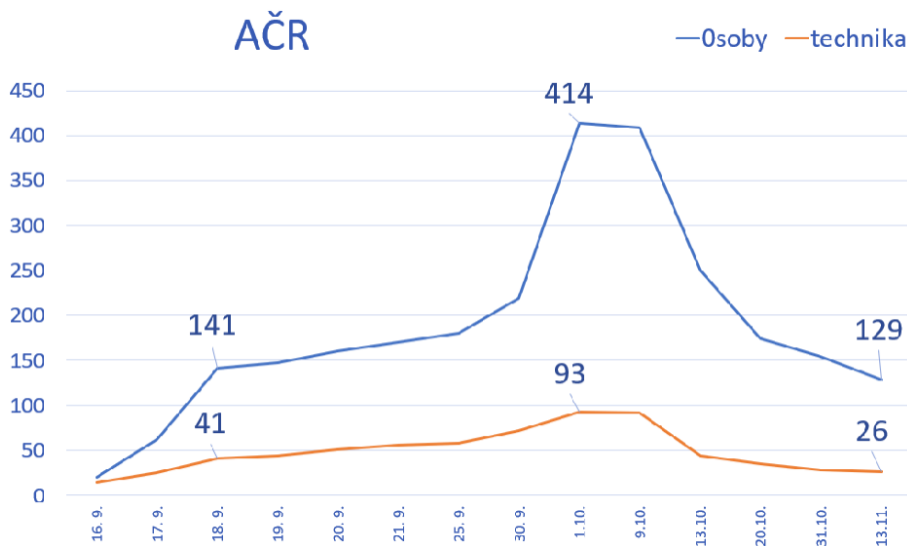
Oblast primárně nebezpečných rizik, tedy III. oblast, zahrnuje v grafu tři nedostatky, kterým je třeba věnovat náležitou pozornost. Jedná se o definici činností pro Armádu České republiky, neznalost právních norem a strategické řízení sil a prostředků. Potřeba neustálé úpravy činností a požadavků pro AČR byla dle dotazovaných velký problém. Což mělo za následek prodloužení doby nasazování SaP AČR, od přijetí požadavku AČR až po dosažení místa potřeby vyčleněnými SaP AČR. Celkově specifikování činností pro AČR znamenalo práci navíc pro krizový štáb. Docházelo i ke komplikacím spojeným s potřebou specifikace konkrétních SaP AČR. Armáda dle jejich slov bez vyspecifikované činnosti, techniky a osob na místo potřeby nevyjede. Členové krizového štábu nevěděli, čím armáda disponuje a jaké jsou její možnosti. Veškeré informace o AČR v souvislosti s MU a KS a jejím působení, činnostech a předurčení jsou definovány zmíněnými zákony a dokumenty, které jsou veřejně dostupné a veškeré informace lze snadno dohledat. Činnosti AČR při MU a KS definují zákony č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách a č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Veřejně dostupným dokumentem je například Ústřední poplachový plán IZS, který počty možné nasaditelné techniky AČR obsahuje. Dále existují i poplachové plány IZS krajů, které mimo jiné obsahují přehled SaP ostatních složek. Druhým nedostatkem je neznalost právních norem příslušníky AČR, zejména zákona č. 239/2000Sb. Příslušníci AČR, kteří zasahují na místě události jsou podřízeni svému veliteli nasazené jednotky či skupiny. Velitel je v místě nasazení označen reflexní vestou či rukávovou páskou. Velitel skupiny je však podřízen veliteli zásahu, tedy nejčastěji příslušníkovi z řad HZS ČR (Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP, 2024). Velitel zásahu je tedy oprávněn řídit nasazené SaP AČR, avšak prostřednictvím zmíněného velitele nasazené jednotky AČR. Je tedy otázkou, zda výhrada k neznalosti právních norem směřovala na příslušné velitele, nebo obecně i na nasazené SaP AČR. Posledním nedostatkem ze III. oblasti je úroveň strategického řízení SaP AČR. Jak již bylo zmíněno, přesun SaP AČR do jiného místa nasazení je v kompetenci velitele Velitelství pro operace, který po obdržení požadavku od kompetentní osoby může změnit místo nasazení (Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP, 2024).

Další významnou oblastí je oblast I., tedy oblast primárně a sekundárně nebezpečných rizik. V I. oblasti je zahrnuto celkem pět nedostatků, které vyplynuly z kvalitativní analýzy rizik. Jedná se o dobu působnosti, komunikaci mezi silami a prostředky, pozdní nasazení, materiální a technické zabezpečení a zdlouhavý proces nasazení. Doba působnosti AČR byla velice důležitým aspektem pro zasahující složky IZS. Jelikož AČR disponuje velkou silou v oblasti personálu i techniky. Proto stažení SaP AČR z některých oblastí mohlo být pro další složky IZS nepochopitelné či nevhodné. Avšak AČR má právo nasazení SaP odmítnout v případě, že by došlo k ohrožení plnění základního úkolu ozbrojených sil (Směrnice NGŠ AČR k nasazování SaP, 2024). Stažení některých SaP s odůvodněním potřeby plnit plán výcviku tedy byl na místě, jelikož základním úkolem OS, a tedy i AČR je příprava k obraně České republiky (Česko, 1999a). Komunikace mezi nasazenými silami a prostředky je zásadní. Pokud nefunguje komunikace, selhávají i další důležité činnosti a je ohrožena funkčnost celého systému. V případě, že komunikace mezi nasazenými SaP není dostatečná, vzniká v místě nasazení chaos a zmatek. Situace se stává nepřehlednou a nedochází k plnému využití potenciálu nasazených SaP v požadovaných místech. Zde se nabízí otázka, zda byla komunikace mezi nasazenými SaP AČR v souladu se Směrnicí NGŠ AČR k nasazování SaP. V případě, že komunikace probíhala v souladu se Směrnicí, nabízí se druhá otázka, zda v nastaveném systému nejsou některé nedostatky, které je potřeba řešit. Jelikož na chyby v komunikaci upozornili jak příslušníci ze strany HZS ČR, tak i ze strany AČR. Objevují se však i další nedostatky související s komunikací, jež uvedli další respondenti. Pozdní nasazení AČR je dalším důležitým aspektem, který je důležité zmínit. Nicméně k nasazení armády, mimo vyčleněné odřady uvedené v ÚPP IZS, k likvidaci následků pohromy je oprávněna vláda na návrh ministra (Česko, 1999a). Nasazení k likvidaci následků pohromy tedy není v kompetenci AČR. Materiální a technické zabezpečení je jedním z nejrozsáhlejších nedostatků při povodních 2024, který byl vyzdvižen všemi respondenty v polostrukturovaném rozhovoru. Jedná se jak o oblast personální, tak i oblast materiálu a techniky. Zde je vidět, jak se jednotlivé nedostatky dokáží vzájemně ovlivňovat. Nedostatečně vybavení příslušníci a jejich nízký počet v některých oblastech, nedodaná technika, pozdní nasazení, anebo její nedostatek v některých oblastech a další. Ve většině případů se opět jedná o problém v komunikaci mezi nasazenými SaP AČR, nebo jejich velením a složkami IZS. Dalším příkladem ne zcela dostatečné komunikace je vyžádání si techniky AM-15 příslušníky HZS ČR a jejich následné zjištění, že většina automobilů tohoto typu je v neprovozuschopném stavu.

Nejedná se sice o komunikaci na místě zásahu mezi nasazenými SaP, ale jde o komunikaci mezi HZS ČR a AČR z dlouhodobého hlediska, jenž přesahuje období MU, avšak hlavní příčina je stále stejná. Na druhou stranu se objevují i problémy se zastaralou technikou a s tím spojená i její poruchovost v průběhu nasazení. Ovšem všeobecně známá problematika zastaralé techniky AČR se již aktivně řeší. V souvislosti s nárůstem finančního rozpočtu na obranu dochází mimo jiné i k hromadnému obměňování staré techniky za techniku novou, spolehlivější a mnohdy i výkonnější. Zdlouhavý proces nasazení SaP AČR je ovlivněn mnoha faktory. Pokud by se předešlo neustálému upřesňování požadavků pro AČR ze strany krizového štábu a přišly by jednoznačné a přesné požadavky na techniku i osoby, tak by se proces nasazení jednoznačně zkrátil. Opět lze vyzdvihnout komunikaci mezi jednotlivými nasazenými SaP AČR a složkami IZS. V případě, že by byla komunikace jasná a přehledná, nemuselo by docházet k nepřesnostem a požadované SaP AČR by na místě potřeby mohly zasahovat mnohem dříve. Znovu se nabízí otázka, zda by nebylo vhodné nasazení armády ve větším měřítku schválit ještě před vypuknutím samotné MU nebo KS, pokud jsou dopředu známy předpovědi o možném rozsahu a dopadech MU na společnost.

Oblast sekundárně nebezpečných rizik je oblastí II. Oblast zahrnuje pouze jeden nedostatek ze strany AČR vyzdvižený respondenty. Zmiňovaným nedostatkem je ubytování a strava pro příslušníky AČR. Dle slov příslušníků HZS ČR a zaměstnanců jednotlivých samospráv nebyla možnost ubytování pro vyčleněné SaP AČR, které přijely pomoci do postižených oblastí. V postižených oblastech bez elektřiny, pitné vody a plynu se ubytování pro AČR jeví jako nereálné. Stejně jako odřady HZS ČR, tak i jednotky AČR jsou schopny fungovat samostatně. Jelikož armáda disponuje mobilními kuchyněmi, stany a dalšími logistickými prostředky potřebnými pro zajištění soběstačného chodu, stačilo dát pouze pokyn pro jejich nasazení. Opět třeba vyzdvihnout chybu v komunikaci. Zamezilo by se tak případným neshodám mezi jednotlivými složkami IZS. Poslední oblastí rizik, je oblast IV., relativně bezpečná. Z Obrázku 12 je patrné, že v oblasti neexistuje žádný nedostatek, zmíněný dotazovanými respondenty.

Na Obrázku 13 je možné vidět počty nasazené techniky i osob Armády České republiky při povodních 2024 v oblasti Jesenicka. Graf ukazuje počty SaP AČR v závislosti na čase. Zaznamenané období je od 16. září do 13. listopadu, kde do 1. října počet nasazených osob i techniky neustále rostl a dosáhl maxima v počtu 414 osob a 93 kusů techniky. Dne 9. října počty osob i techniky začaly opět klesat.

Obrázek 13 Nasazení SaP AČR při povodních 2024 na Jesenicku

(Zdroj: Kužílek, 2025)

Ve výsledku lze pozorovat, že oblasti I a III obsahují osm z devíti nedostatků, které byly sestaveny z polostrukturovaného rozhovoru. Jedná se o nedostatky, které je potřeba řešit a provést nápravu takovým způsobem, aby při výskytu další MU nebo KS, nedošlo ke stejným pochybením a průběh činnosti nasazení a koordinace již nasazených SaP byla co možná nejefektivnější. Nejzávažnějším diskutovaným nedostatkem je jednoznačně komunikace mezi nasazenými SaP AČR. Komunikace měla vliv na vývoj celé situace v postižených oblastech a ovlivnila hned několik dalších závažných nedostatků. Z celkového pohledu bylo nasazení SaP AČR v povodněmi postižených oblastech velmi důležité pro základní složky IZS i postižené obyvatelstvo. Jejich pomocná síla byla velmi významná a účelná. Armáda pomáhala jak při záchraně osob, tak při provádění likvidačních prací. Dotazovaní respondenti vyzdvihli práci ženistů i pilotů. Rovněž zmínili pracovitost příslušníků AČR a jejich celkové odhodlání. Ocenili spolupráci mezi nasazenými složkami a místní samosprávou. Avšak je třeba se zaměřit na řešení nedostatků a věcí, které nefungovaly na takové úrovni, kterou si situace vyžadovala.

8 NÁVRH NA ZLEPŠENÍ STÁVAJÍCÍHO STAVU

Neustálé upravování požadavků pro Armádu České republiky a specifikování činností působilo problémy na obou stranách, jak na straně složek IZS a krizového štábu, tak na straně AČR. Kde IZS a krizový štáb nevěděli, čím armáda disponuje a nemohli tak vyjádřit přesné specifikace dle aktuálních potřeb. Na druhou stranu AČR nemohla vyslat své SaP, když nevěděla, jaká technika je požadována a jaký počet příslušníků vyslat. Jednalo se o potřebu definování techniky a osob tak, aby nedocházelo k předimenzování nebo naopak poddimenzování SaP v postižené oblasti. Proto by měla proběhnout v rámci IZS a místních samospráv osvěta v oblasti součinnosti mezi AČR a IZS s odkazem na ÚPP IZS, který nasaditelné SaP AČR zahrnuje a rovněž popisuje i způsob jejich nasazení a dobu potřebnou pro nasazení v místě potřeby. Osvěta by měla zahrnovat i právní normy, a to konkrétně zákona č. 219/1999 Sb. Zákon o ozbrojených silách přesně definuje hlavní úkoly ozbrojených sil a rovněž i použití armády k záchranným pracím a likvidaci následků pohromy. Nemělo by tedy následně docházet k neznalosti možností AČR a potřebě specifikovat její činnost v rámci IZS. Na druhou stranu v případě, že dotazování se na příslušné KVV není zcela efektivní, je vhodné určit v součinnosti se Stálou směnou Společného operačního centra, styčného důstojníka (dále jen „SD“), pro zastřešení velitelů působících v dané oblasti. SD by byl vyčleněn pro oblast příslušného KVV a současně by byl prostředníkem mezi nasazenými veliteli jednotlivých celků a velením AČR. Měl by přehled o nasazených SaP a současně komunikoval se všemi veliteli nasazenými v postižené oblasti, kteří by spadali pod příslušné KVV.

Neznalost právních norem je závažná a je potřeba provést určitá opatření, která povedou ke zlepšení současného stavu. U každého příslušníka AČR každoročně probíhá hned několik školení v různém časovém intervalu. Vhodným nástrojem pro zlepšení stávající situace by tedy bylo školení o činnosti IZS a jeho spolupráci s AČR při vzniku MU a KS. Byl by kladen důraz na právní úpravu a na velení a řízení nasazených SaP při společném zásahu. Školení by bylo rozděleno do dvou rovin. První rovina by byla určena pro příslušníky ze sboru mužstva, poddůstojníky a praporčíky. Pozornost by byla zaměřena na provádění jednotlivých činností v souladu s právními normami a na práva a povinnosti každého vojáka nasazeného v součinnosti s IZS. Druhou rovinou by bylo školení pro důstojníky, kteří by se teoreticky mohli stát veliteli jednotlivých celků či uskupení. Důraz by byl kladen na práva a povinnosti velitelů, jejich místo v hierarchii IZS a způsob komunikace s nadřízenými i podřízenými.

Nemožnost taktického velení pro SaP AČR na místě zásahu se pro velitele zásahu jevílo jako velice nepraktické. Velitel zásahu si libovolně nemohl SaP AČR přesouvat dle potřeby mezi jednotlivými obcemi a docházelo tak ke zvětšení prodlevy v přemístění v době časové tísně. Situaci by zlepšilo, kdyby si velitel zásahu mohl s nasazenými SaP AČR libovolně manipulovat v zasažené oblasti. Kdyby příslušníci armády nebyli zasazeni do konkrétní obce či lokace, ale jejich nasazení by bylo například v rámci okresu, usnadnilo by to celkově práci veliteli zásahu a nedocházelo by tak k časovým prodlevám při řešení potřeby přesunu. V případě, že by si velitel zásahu potřeboval část nasazených SaP přesunout do jiného místa, velitel nasazených SaP AČR by dostal rozkaz od velitele zásahu. Velitel nasazených SaP AČR by o přesunu informoval cestou nadřízených velitele Velitelství pro operace. Aby došlo k eliminaci problému úrovně řízení nasazených SaP AČR, musela by být pravomoc manipulace s nasazenými SaP AČR dočasně přenesena na velitele zásahu. K velení AČR by se nesla pouze informace o přesunu SaP a nikoliv žádost o přesun.

Komunikace v místě nasazení mezi velením či SaP mezi sebou je velmi důležitým aspektem pro správné využití nasazených nebo potencionálně možných nasaditelných SaP AČR. Je tedy potřeba, aby komunikace byla co možná nejjasnější a pokyny zřetelné, jasné a především pochopitelné. Nemělo by tedy docházet k nejasnému pochopení zadaného úkolu a rovněž k neúplnému předávání informací či jejich zkreslení. V příloze II je znázorněné schéma, které by vedlo k eliminaci nedostatků v komunikaci nasazených SaP AČR a následně mezi složkami IZS. Schéma je navrženo autorem a jedná se o zobrazení komunikace mezi velitelem zásahu, nasazenými SaP AČR a dalšími zainteresovanými subjekty. Nasazené SaP AČR mají vždy svého velitele. Velitel nasazených SaP AČR je předurčen pro řízení a koordinaci podřízených SaP AČR, od kterých průběžně dostává jasné informace o situaci v místě zásahu. Velitel nasazených SaP AČR průběžně o situaci informuje velitele zásahu, se kterým je v neustálém spojení a kterému je podřízen. Velitel zásahu je pak ve spojení s ostatními osobami či subjekty, například se starostou zasažené obce a vzájemně si předávají informace o situaci. Znázorněné schéma v Příloze II nepropojuje starostu obce a velitele nasazených SaP AČR. Vyžaduje-li si situace jejich vzájemnou komunikaci, je možné informace předávat prostřednictvím velitele zásahu. V případě potřeby nasazení dalších SaP AČR, nebo jakékoliv jiné manipulace s nimi, je velitel SaP AČR na místě zásahu v kontaktu se SD, který je součástí Stálé směny společného operačního centra Velitelství pro operace (dále jen „SSm SOC VeOper“). Každý SD je vyčleněn pro území, jenž spadají pod příslušná KVV.

Ve SSm SOC VeOper jsou SD dle potřeby vzájemně ve spojení. V případě přesunu SaP AČR mezi kraji, SD z vysílajícího území kontaktuje SD z území, do kterého SaP AČR proudí tak, aby byl zachován přenos informací o pohybujících se SaP AČR. V případě potřeby nasazení dalších SaP AČR či manipulace se stávajícími, je oprávněn velitel nasazených SaP AČR žádat prostřednictvím SD u velitele Velitelství pro operace. Pokud se velitel Velitelství pro operace rozhodne o schválení či zamítnutí žádosti, dává zpětnou vazbu SD, který dále vyrozumí žádajícího velitele nasazených SaP AČR. Veliteli tedy přijde jasná informace o tom, zda žádané SaP AČR dorazí či nikoliv. Jestliže se velitel Velitelství pro operace rozhodne o kladné vyřízení žádosti, vydává cestou podřízených, přes příslušné KVV a další zainteresované orgány, nařízení o nasazení potřebných SaP AČR. Aby byla zajištěna informovanost všech potřebných orgánů AČR, předává velitel nasazených SaP AČR cestou nadřízených a cestou SSm SOC VeOper, veškeré informace o průběhu nasazení SaP AČR v místě nasazení. Při dodržení zmíněného postupu by nemělo docházet k nevědomosti o počtech i místu nasazení SaP AČR a nedostatečnému spojení na ostatní nasazené SaP AČR v oblasti. Zásadním dílkem v navrhované komunikaci, jsou zmínění SD, kteří zastřešují velitele nasazených SaP AČR v jednotlivých oblastech. Cestou SD je tedy možné kontaktovat další nasazené SaP AČR. SD rovněž mají přehled o celkovém počtu nasazených a nasaditelných SaP AČR ve své oblasti. Mimo jiné propojují velitele SaP AČR v místě zásahu s velitelem Velitelství pro operace. Autor klade důraz na spojení mezi velitelem nasazených SaP AČR a SD, který je dle navrženého schématu součástí SSm SOC VeOper. Jejich vzájemná komunikace je klíčová pro správnou funkci a koordinaci SaP AČR v součinnosti s IZS.

Jak již bylo zmíněno. Nasazení SaP AČR k záchranným pracím při pohromě, která ohrožuje podstatnou část území ČR, schvaluje vláda na návrh ministra vnitra. Obdobně je to i s nasazením armády při likvidaci následků pohromy, kde vláda rozhoduje o použití armády na návrh ministra (Česko, 1999a). Aby došlo ke zlepšení stávající situace, je třeba zvážit, zda o nasazení armády neuvažovat již před započítáním MU či KS. V případech jako byly povodně 2024, kde je předpověď o blížící se pohromě známa několik dní dopředu, by bylo vhodné předem odsouhlasit nasazení SaP AČR, jež nejsou zahrnuty v ÚPP IZS a v případě potřeby je vyslat do kritických oblastí. Bylo by tak možné nasadit jednotlivá vojska podle očekávaných předpovědí ČHMÚ a nemuselo by se vyčkávat na pokyny ze strany osob oprávněných k vyžadování SaP AČR, a využívat tak postupu pro vyžadování SaP AČR hrozí-li nebezpečí z prodlení.

Příslušníci AČR by na místě byli již s předstihem, a mohli tak na celém území ČR pomáhat s přípravnými pracemi stejně, jako byli s předstihem na místě příslušníci HZS ČR. V podobných případech je lepší potřebné síly uvést do pohotovosti a nevyužít je, než je vyslat pozdě se zvyšující se pravděpodobností ztrát na životech či vysokých majetkových škodách. Armáda by tak stoupala v očích samotných příslušníků IZS a rovněž i v očích obyvatelstva, které si nesmírně váží každé pomocné ruky.

U materiálního a technického zabezpečení se náprava současného stavu již naplňuje. Zejména v oblasti navyšování počtů techniky a obměny starých a poruchových či zcela nepojízdných kusů techniky za techniku novou. Nová technika není jen záležitostí bojových jednotek ve smyslu nových bojových vozidel. Dochází rovněž k obměně vozidel potřebných pro zabezpečení logistické podpory, a tedy i vozidel využitelných při MU a KS. Další problematika spojená s oblastí materiálního a technického zabezpečení se pravděpodobně odvíjela od nedostatečné komunikace mezi nasazenými SaP AČR, velením a složkami IZS, kdy technika byla dodána pozdě, vůbec nebo v malém množství. Stejně tak se dá hovořit o personálním zabezpečení, kde byl problém v chybějícím personálu či jeho nedostatečné vybavenosti. Problém by byl minimalizován či eliminován za předpokladu splnění již zmiňovaného návrhu na zlepšení komunikace a možnosti přesunu SaP AČR velitelem zásahu.

Problém ve zdlouhavého procesu nasazení by byl odstraněn za předpokladu splnění již zmiňovaných návrhů na zlepšení, a to zavedením osvěty mezi příslušníky IZS a místní samosprávou, kde by po získání patřičných vědomostí nebylo potřeba neustálého upřesňování požadavků pro AČR a bylo by vytvořeno dostatečné povědomí o možnostech či disponibilních SaP AČR, nebo alespoň povědomí o patřičných dokumentech, které tyto prostředky zahrnují. Byla by tedy znatelně snížena prodleva mezi potřebou pro nasazení SaP a jejich příjezdem do místa určení. Dalším krokem k eliminaci zdlouhavého procesu nasazení je rovněž zmiňované zapojení SaP AČR do přípravných prací a jejich celkové nasazení před vypuknutím pohromy. Rozhodnutí vlády o zapojení armády již před MU nebo KS by alespoň částečně vedlo ke zkrácení doby nasazení SaP, jelikož část SaP AČR by již byla v místě potřeby.

Posledním řešeným nedostatkem bylo ubytování a strava. Zde se lze opět obrátit na komplikace v komunikaci. Armáda zjevně počítala se zajištěným ubytováním v místě nasazení, nebo v místě blízkém místu nasazení. Avšak ubytování se jevilo v postižených oblastech jako nereálné a vznikla komplikace s ubytováním pro SaP AČR. Problém by částečně vyřešilo nasazení odřadu pro nouzové ubytování.

Částečně proto, že odřad pro nouzové ubytování není k dispozici okamžitě. Pokud je známa situace v postižených oblastech, kde ubytování a další základní životní potřeby jsou omezeny na minimum, musí se s podobnými situacemi dopředu počítat a být na ně připraven. Logistická podpora je základním prvkem v hierarchii AČR a v případě potřeby i IZS. Proto by za výjezdem SaP AČR do postižené oblasti měla ihned vyrazit i logistická podpora s cílem zabezpečit nasazené SaP AČR stravou, ubytováním a jinými potřebnými prostředky pro absolutní soběstačnost jednotek AČR. První dny by tedy byly pro vojáky řešeny polními podmínkami, avšak v povodněmi zničených obcích, kde místní obyvatelé ztratili své domovy, se varianta polního ubytování jeví jako přijatelná.

ZÁVĚR

Diplomová práce se zabývala nasazením sil a prostředků Armády České republiky při povodních. Jejím hlavním cílem bylo zjistit, zda nasazení SaP AČR bylo efektivní a bezproblémové. Při výskytu nedostatků autor stanovil jejich pořadí od nezávažnějších po méně závažné a navrhnul takové návrhy na zlepšení, aby byly nedostatky minimalizovány a v ideálním případě odstraněny. Praktická část diplomové práce ukázala, že povodně se v České republice objevují v posledních letech velice často. Způsobují devastaci značných majetkových hodnot, životního prostředí a rovněž způsobují i ztrátu lidských životů. Analýza polostrukturovaného rozhovoru ukázala, že současná situace si s sebou nese skutečné problémy v komunikaci, součinnosti a vzájemné koordinaci mezi základními složkami IZS a AČR při výskytu MU nebo KS. Výzkum ukázal, že z pohledu HZS ČR a místní samosprávy je vina spíše na straně AČR. Ve skutečnosti nelze jednoznačně říci, že vina je zásadně na straně AČR nebo na straně druhé. Jelikož příslušníci HZS ČR a zaměstnanci místní samosprávy neví, v jakém režimu AČR funguje a jak je nastaveno její velení a řízení. Neuvědomují si, že armáda je založena na jiných principech a postavena na odlišných základech, než jsou další složky IZS. Je třeba zajistit, aby všichni lidé, kteří jsou oprávněni vyžadovat nasazení armády, komunikovat s ní a řídit vzájemnou součinnost věděli, jaké možnosti armáda nabízí a jaká je její činnost a náplň v souvislosti vzniku MU a KS. Je třeba zajistit dostatečnou informovanost příslušníků AČR o funkci armády v rámci IZS při společném nasazení. Stejně tak je důležité provádět informovanost u příslušníků základních složek IZS o možném nasazení společně s AČR a způsobu vzájemné spolupráce a koordinace. Důležité je mít na paměti, že různé složky se řídí různými právními normami a dokumentací při samostatném nasazení. Dále pak existují právní normy a dokumenty, které se naopak zabývají společným nasazením. Všechny právní normy a dokumenty se vzájemně prolínají a jsou v souladu s ostatními. Není tedy od věci, aby každá strana měla povědomí o právní úpravě a dokumentaci strany druhé, alespoň v řadách velících důstojníků. Do budoucna by měl být kladen důraz na častější cvičení pro větší sladěnost základních složek IZS a AČR. Po každém cvičení či ostrém nasazení klást důraz na vyhodnocení a následné řešení nedostatků a chyb, které vyplynuly ze společného zásahu. Cíl diplomové práce byl splněn a naskytl příležitost pro odstranění nedostatků při dalším nasazení sil a prostředků Armády České republiky při výskytu MU a KS v rámci IZS.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

21. ZÁKLADNA TAKTICKÉHO LETECTVA ČÁSLAV ČR a MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2024. *Pilot reaperu řídí stroj ze speciálního kontejneru, pro HZS jde o cenný zdroj informací*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/pilot-reaperu-ridi-stroj-ze-specialniho-kontejneru--pro-hzs-jde-o-cenny-zdroj-informaci-253763/>. [cit. 2025-02-20].

AGENTURA PERSONALISTIKY AČR, ©2024a. *Organizační struktura*. Online. Do armády. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/organizacni-struktura>. [cit. 2024-11-02].

AGENTURA PERSONALISTIKY AČR, ©2024b. *Historie Armády České republiky*. Online. Do armády. Dostupné z: <https://www.doarmady.cz/o-armade/poznejte-armadu/historie-armady-cr>. [cit. 2024-11-02].

AGENTURA PERSONALISTIKY AČR, ©2025a. *601. skupina speciálních sil*. Online. Do armády. Dostupné z: <https://doarmady.mo.gov.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/601-skupina-specialnich-sil>. [cit. 2025-04-13].

AGENTURA PERSONALISTIKY AČR, ©2025b. *Velitelství informačních a kybernetických sil*. Online. Do armády. Dostupné z: <https://doarmady.mo.gov.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-informacnich-a-kybernetickych-sil>. [cit. 2025-04-13].

AGENTURA PERSONALISTIKY AČR, ©2025c. *Velitelství teritoriálních sil*. Online. Do armády. Dostupné z: <https://doarmady.mo.gov.cz/o-armade/poznejte-armadu/utvary-a-posadky/velitelstvi-teritorialnich-sil>. [cit. 2025-04-13].

ALIFU, Haireti; HIRABAYASHI, Yukiko; IMADA, Yukiko a SHIOGAMA, Hideo, 2022. *Enhancement of river flooding due to global warming*. Online. Nature. Dostupné z: <https://www.nature.com/articles/s41598-022-25182-6>. [cit. 2024-12-31].

ARMÁDA ČR, 2024a. *Otázky a odpovědi: Pomoc vojáků při povodních*. Online. Interní komunikační portál. Dostupné z: <https://ikp.army.cz/aktualita/otazky-odpovedi-pomoc-vojaku-pri-povodnich>. [cit. 2025-04-03].

ARMÁDA ČR, 2024b. *Vojáci s vrtulníkem W-3A Sokol dnes z rozbouřené Bělé zachránili 25 lidí*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vojaci-s-vrtulnikem-w-3a-sokol-dnes-z-rozbourene-bele-zachranili-25-lidi-253695/>. [cit. 2025-02-20].

ARMÁDA ČR, 2024c. *Každá ruka se tu bude hodit a bude to stát spoustu práce a úsilí, líčí první zážitky z úklidu povodňových škod ženista*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/kazda-ruka-se-tu-bude-hodit-a-bude-to-stat-spoustu-prace-a-usili--lici-prvni-zazitky-z-uklidu-povodnovych-skod-zenista-253737/>. [cit. 2025-02-20].

BAREŠ, Robin, 2025. Elektronická komunikace s referentem krizového řízení ORP Krnov: Povodně 2024 [Elektronická komunikace]. Vyškov [2025-03-28].

BEZPEČNÁ PLZEŇ, 2018. *Vyžadování pomoci AČR*. Online. Bezpečná Plzeň. Dostupné z: <https://bezpecnaplzen.eu/krizove-rizeni/usek-obrany-cr/vyzadovani-pomoci-acr/>. [cit. 2024-12-26].

BLAŽEK, Jiří, © 2024. *Ochrana obyvatelstva při mimořádných událostech*. Online. Vzdělávání členů SH ČMS. Dostupné z: <https://www.vzdelavani-dh.cz/publicCourse?id=59&head=121>. [cit. 2024-12-28].

BROULÍKOVÁ, Jana, 2021. *Druhy mimořádných událostí*. Online. KOSTELEČ NAD ORLICÍ. Kostelec nad Orlicí. Dostupné z: https://www.kostelecno.cz/assets/File.ashx?id_org=7019&id_dokumenty=21427. [cit. 2024-12-28].

ČAPEK, Karel, 2024. *Resort Ministerstva obrany je připraven v souvislosti s povodněmi v maximální možné míře podpořit záchranné práce*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/resort-ministerstva-obrany-je-pripraven-v-souvislosti-s-povodnemi-v-maximalni-mozne-mire-podporit-zachranne-prace-253690/>. [cit. 2025-02-20].

ČAPEK, Karel, 2025. *Česká republika splní za rok 2024 závazek vydávat 2 % HDP na obranu*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ceska-republika-splni-za-rok-2024-zavazek-vydavat-2--hdp-na-obranu-255877/>. [cit. 2025-04-13].

ČESKÁ TELEVIZE, 2017a. *Ničivá povodeň před 20 lety měnila Česko. Vyžádala si 50 životů a škody za 63 miliard korun.* Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/regiony/niciva-povoden-pred-20-lety-menila-cesko-vyzadala-si-50-zivotu-a-skody-za-63-miliard-korun-94178>. [cit. 2025-02-19].

ČESKÁ TELEVIZE, 2017b. *Rekonstrukce povodní 2002 den po dni: Hladiny řek klesají, chybí lopaty či holinky na úklid.* Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/rekonstrukce-povodni-2002-den-po-dni-hladiny-rek-klesaji-chybi-lopatty-ci-holinky-na-uklid-94271>. [cit. 2024-12-31].

ČESKÁ TELEVIZE, 2018. *Vytrvalý déšť před pěti lety způsobil zatím poslední ničivou povodeň. Zabila 15 lidí.* Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/vytrvaly-dest-pred-peti-lety-zpusobil-zatim-posledni-nicivou-povoden-zabila-15-lidi-81386>. [cit. 2025-02-19].

ČESKÁ TELEVIZE, 2022. *Povodně roku 1997 byly tak tragické i proto, že lidé nevěděli o hrozbě. Přispěly ke vzniku výstražného systému.* Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/povodne-roku-1997-byly-tak-tragicke-i-proto-ze-lide-nevedeli-o-hrozbe-prispely-ke-vzniku-vystrazneho-18509>. [cit. 2024-12-31].

ČESKÁ TELEVIZE, 2024. *Povodně 2024.* Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/textovy-prenos/povodne-2024-340>. [cit. 2025-02-19].

ČESKO, 1993. Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>.

ČESKO, 1998. Ústavní zákon č. 110/1998 Sb. Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1998-110>.

ČESKO, 1999a. Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-219>.

ČESKO, 1999b. Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-221>.

ČESKO, 1999c. Zákon č. 222/1999 Sb., o zajišťování obrany České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-222>.

ČESKO, 2000a. Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-239#cast2>.

ČESKO, 2000b. Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>.

ČESKO, 2000c. Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-241>.

ČESKO, 2001. Zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-254>

ČESKO, 2004. Zákon č. 585/2004 Sb., o branné povinnosti a jejím zajišťování (branný zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-585>.

ČESKO, 2016. Zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-45>.

ČLOVĚK V TÍSNI, 2022. *Povodně v roce 2002 zdevastovaly polovinu Čech – hrozí něco podobného i dnes?* Online. Člověk v tísni. Dostupné z: <https://www.clovekvtisni.cz/povodne-v-roce-2002-zdevastovaly-9257gp>. [cit. 2024-12-31].

DAVIES, Richard, 2024. *Flooding caused by Storm Boris in Central and Eastern Europe, September 2024*. Online. European Flood Awareness System. Dostupné z: <https://european-flood.emergency.copernicus.eu/en/news/flooding-caused-storm-boris-central-and-eastern-europe-september-2024>. [cit. 2025-02-19].

DENÍK.CZ, 2013. *Povodně 2013: s odstraňováním škod pomáhalo více než 10 000 vojáků*. Online. Deník.cz. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/povodne-2013-s-odstranovanim-skod-pomahalo-vice-nez-10-000-vojaku-20130715.html. [cit. 2024-12-31].

DNY NATO, 2024. *Při výročí 25 let v NATO bude Armáda ČR prezentovat své modernizační projekty*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://www.natoday.cz/zpravy/pri-vyroci-25-let-v-nato-bude-armada-cr-prezentovat-sve-modernizacni-projekty>. [cit. 2025-04-13].

DVOŘÁKOVÁ, Magdalena a ČAPEK, Karel, 2024. *Na riziko intenzivních dešťů se chystá i resort Ministerstva obrany.* Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/na-riziko-intenzivnich-destu-se-chysta-i-resort-ministerstva-obrany-253640/>. [cit. 2025-02-20].

DVOŘÁKOVÁ, Magdalena, 2024a. *Armáda začne v pondělí s přípravou výstavby prvního mostního provizoria.* Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/armada-zacne-v-pondeli-s-pripravou-vystavby-prvniho-mostniho-provizoria-253925/>. [cit. 2025-02-20].

DVOŘÁKOVÁ, Magdalena, 2024b. *Pomoc vojáků při povodních dnes po třech měsících skončila.* Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/pomoc-vojaku-pri-povodnich-dnes-po-trech-mesicich-skoncila-255454/>. [cit. 2025-02-20].

DVOŘÁKOVÁ, Magdalena, 2024c. *Ženisté v Bělé pod Pradědem postavili první mostní provizorium.* Online. In: Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/zeniste-v-bele-pod-pradedem-postavili-prvni-mostni-provizorium--254028/>. [cit. 2025-02-23].

ECHO, 2024. *EU mobilises assistance for Czechia and Poland flood relief.* Online. European Commission. Dostupné z: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/news-stories/news/eu-mobilises-assistance-czechia-and-poland-flood-relief-2024-09-20_en. [cit. 2025-02-23].

FOLTA, Michal, 2021. *Drama roku 2006: velké povodně na jaře před patnácti lety.* Online. Statutární město Olomouc. Dostupné z: https://www.olomouc.eu/aktualni-informace/aktuality/26279?srsId=AfmBOopbQy4qfL55yXwEf7CKigZLpTDt_9ytsCoYd48EVZArQjKIou_6. [cit. 2024-12-31].

FPS FOREIGN AFFAIRS, 2024. *B-FAST responds to an aid request from the Czech Republic and Poland after severe flooding.* Online. Federal Public Service. Dostupné z: <https://diplomatie.belgium.be/en/news/b-fast-responds-aid-request-czech-republic-and-poland-after-severe-flooding>. [cit. 2025-02-19].

FRIDRICH, Rostislav, 2024. *Armáda České republiky poskytla v oblasti Jesenicka své systémy STARLINK místním samosprávám postiženým povodněmi*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/armada-ceske-republiky-poskytla-v-oblasti-jesenicka-sve-systemy-starlink-mistnim-samospravam-postizenym-povodnemi-253812/>. [cit. 2025-02-20].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, © 2024a. *Dokumentace IZS*. Online. HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/dokumentace-izs-587832.aspx?q=Y2hudW09Ng%3D%3D>. [cit. 2024-12-23].

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ HZS ČR, © 2024b. *Nejčastější otázky*. Online. HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/nejcastejsi-otazky.aspx?q=Y2hudW09NQ==>. [cit. 2024-12-28].

GÖTZOVÁ, Martina, 2018. *Dvacet let po povodni 1998*. Online. HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/dvacet-let-po-povodni-1998.aspx>. [cit. 2024-12-31].

HEISER, Kamil, 2025. Elektronická komunikace s vedoucím pracoviště IZS a služeb Šumperk: Povodně 2024 [Elektronická komunikace]. Vyškov [2025-03-11].

HENLEY, Jon, 2024. *Death toll reaches 16 as 'dramatic' flooding in central Europe continues*. Online. The Guardian. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/world/2024/sep/16/dramatic-flooding-in-central-europe-continues>. [cit. 2025-02-19].

CHARBULÁK, Michal, 2024. *Zaplavená D1 v Ostravě ve směru na Polsko: Komplikace kvůli povodním jsou i na železnici*. Online. In: Blesk. Dostupné z: <https://www.blesk.cz/galerie/regiony-ostava/1348946/zaplavena-d1-v-ostave-ve-smeru-na-polsko-komplikace-kvuli-povodnim-jsou-i-na-zeleznici?foto=0>. [cit. 2025-02-23].

CHLUBNA, Libor, 2011. *Vyhodnocení povodní v květnu a červnu 2010*. Online. Český hydrometeorologický ústav. Dostupné z: https://www.chmi.cz/files/portal/docs/hydro/povodne/pov10/pdf/vuv_szpr.pdf. [cit. 2025-02-19].

CHMELÁŘ, Petr, 2021. *Připomínáme si patnáct let od jarní povodně v roce 2006*. Online. Povodí Moravy. Dostupné z: <https://www.pmo.cz/cz/media/tiskove-zpravy/pripominame-si-patnact-let-od-jarni-povodne-v-roce-2006/>. [cit. 2025-02-19].

IFRC, 2024. *Czech Republic: Floods - DREF Operation MDRCZ003*. Online. ReliefWeb. Dostupné z: <https://reliefweb.int/report/czechia/czech-republic-floods-dref-operation-mdrcz003>. [cit. 2025-02-19].

JELŠOVSKÁ, Katarina a PETERKOVÁ, Andrea. *Řešení krizových situací: Metody a jejich aplikace*. Online. In: Slezská univerzita, Matematický ústav v Opavě. 2013. Dostupné z: <http://projects.math.slu.cz/AM/activ/soubory/opory/reskrizi.pdf>. [cit. 2024-02-01].

KABOURKOVÁ, Tereza, 2025. *Velitelství pro operace*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/struktura/generalni/operace/velitelstvi-pro-operace---spolecne-operacni-centrum-218819/>. [cit. 2025-04-13].

KARLÍK, Tomáš, 2022. „*Vesnice je mrtvá.*“ *Před čtvrtstoletím spustil extrémní déšť na Moravě povodeň, jež vzala šedesát životů*. Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/veda/vesnice-je-mrtva-pred-ctvrtstoletim-spustil-extremni-dest-na-morave-povoden-jez-vzala-sedesat-zivotu-19369>. [cit. 2025-02-19].

KOZÁK, Jan; STÁTNÍKOVÁ, Pavla; MUNZAR, Jan; JANATA, Jiří a HANČIL, Vladislav, 2007. *Povodně v českých zemích*. [Praha]: Professional Publishing. ISBN 9788086946399.

KUBÁT, Jan, 2011. *Vyhodnocení povodní v srpnu 2010*. Online. Český hydrometeorologický ústav. Dostupné z: <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/hydro/povodne/pov10s/pdf/zprava.pdf> [cit. 2025-02-19].

KUŽÍLEK, Michal, 2025. Elektronická komunikace s velitelem hasičské stanice Jeseník: Povodně 2024 [Elektronická komunikace]. Vyškov [2025-03-28].

KVV BRNO, 2022. *Pomůcka k vyžadování a nasazování sil a prostředků AČR*. Online. KVV Brno. Dostupné z: https://kvv-brno.army.cz/sites/kvv-brno/files/dokumenty/zakladni-stranka/01_vyzadovani_sap_acr_uprava_18._5._22_0.docx. [cit. 2024-12-26].

LACKOVÁ, Eva a SPOUSTOVÁ, Kamila, © 2018-2025. *Co je to rešerše? Jak na ni a proč je důležitá?* Online. Genius Institut. Dostupné z: <https://www.geniusinstitut.cz/co-je-to-reserse-jak-na-ni-a-proc-je-dulezita/>. [cit. 2025-03-30].

LANGER, Jan, 2018. *Před dvaceti lety zaplavila východ Čech mocná povodňová vlna. Utonulo šest lidí*. Online. ČT24. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/domaci/pred-dvaceti-lety-zaplavila-vychod-cech-mocna-povodnova-vlna-utonulo-sest-lidi-76788>. [cit. 2024-12-31].

MAGISTRÁT HMP, © 2024. *Mimořádné události a krizové situace*. Online. Bezpečnost. Praha. eu. Dostupné z: <https://bezpecnost.praha.eu/clanky/mimoradne-udalosti-a-krizove-situace>. [cit. 2024-12-28].

MACH, Ondřej, 2025. Elektronická komunikace s referentem krizového řízení ORP Jeseník: Povodně 2024 [Elektronická komunikace]. Vyškov [2025-03-28].

MAŇÁSEK, Richard, 2025. *Velitelství Pozemních sil AČR*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/struktura/generalni/poz/velitelstvi-pozemnich-sil-acr-221600/>. [cit. 2025-04-13].

MIKŠÍKOVÁ, Petra, 2024. *Ženisté v Bělé pod Pradědem postavili první mostní provizorium*. Online. In: Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/zeniste-v-bele-pod-pradedem-postavili-prvni-mostni-provizorium--254028/>. [cit. 2025-02-23].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2006. *AČR hodnotila činnost při povodních*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=7546>. [cit. 2024-12-31].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2007. *POVODĚŇ 2002 - vzpomínka na události před pěti lety*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://www.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=9637>. [cit. 2024-12-31].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2009. *Povodně 2009*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=14443>. [cit. 2024-12-31].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2010. *Povodně 2010*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=45102>. [cit. 2024-12-31].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2013. *Povodně 2013*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/scripts/detail.php?id=85013>. [cit. 2024-12-31].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2023. *Obranná strategie České republiky*. Online. Ministerstvo obrany České republiky. Dostupné z: https://mocr.mo.gov.cz/images/id_40001_50000/46088/obranna_strategie-_c_r_2023_final.pdf. [cit. 2025-01-02].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2024a. *Koncepce výstavby Armády České republiky 2035*. Online. Ministerstvo obrany České republiky. Dostupné z: https://mocr.mo.gov.cz/images/id_40001_50000/46088/KVA_R_2035_Final.pdf. [cit. 2025-01-02].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2024b. *Vláda schválila nasazení vojáků k likvidaci následků povodní*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/vlada-schvalila-nasazeni-vojaku-k-likvidaci-nasledku-povodni-253732/>. [cit. 2025-02-20].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2024c. *I díky libereckým chemikům už mohou zítra opavské děti do škol a školek*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/i-diky-libereckym-chemikum-uz-mohou-zitra-opavske-deti-do-skol-a-skolek-253825/>. [cit. 2025-02-20].

MINISTERSTVO OBRANY ČR, 2024d. *Díky vojákům z Hranic už je v Krnově opět v provozu ČOV*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/diky-vojakum-z-hranic-uz-je-v-krnove-opet-v-provozu-cov-254050/>. [cit. 2025-02-20].

MINISTERSTVO VNITRA ČR, © 2024. *Ozbrojené síly ČR*. Online. Ministerstvo vnitra ČR. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/ozbrojene-sily-cr.aspx>. [cit. 2024-12-23].

MINISTERSTVO VNITRA-GŘ HZS ČR, 2023. Online. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/2022-12-19-aktualizace-upp-k-1-lednu-2023-ver-3-001-pdf.aspx>. [cit. 2024-12-23].

MINISTERSTVO VNITRA-GŘ HZS ČR, 2025. Online. *Ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému*. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/soubor/2024-12-17-aktualizace-upp-hzs-cr-fin-pdf.aspx>. [cit. 2025-04-03].

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČR, 2023. *Bezpečnostní strategie České republiky 2023*. Online. Ministerstvo zahraničních věcí ČR. Dostupné z: <https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni-vztahy/bezpecnostni-politika/bezpecnostni-strategie/index.html>. [cit. 2025-01-02].

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ ČR, 1998. *Komplexní zhodnocení povodňové katastrofy v červenci 1997 a návrh systému zabezpečení obnovy území postižených povodněmi, případně dalšími přírodními katastrofami*. Online. Ministerstvo životního prostředí. Dostupné z: [https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/FFE92214F77E542CC1256FC800402F47/\\$file/komplexni.htm](https://www.mzp.cz/web/edice.nsf/FFE92214F77E542CC1256FC800402F47/$file/komplexni.htm). [cit. 2024-12-31].

MINISTRY OF DEFENCE, 2024. *Slovenia will, on request, provide relief to the countries of Central and South-Eastern Europe affected by floods*. Online. GOV.SI. Dostupné z: <https://www.gov.si/en/news/2024-09-17-slovenia-will-on-request-provide-relief-to-the-countries-of-central-and-south-eastern-europe-affected-by-floods/>. [cit. 2025-02-23].

NOVÁK, Jan, 2025. *Přírůstek nových lidí do armády je mizivý*. Online. Seznam zprávy. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-armada-prestala-ukazovat-cisla-vloni-pribylo-176-vojaku-potreba-je-10krat-vic-272530>. [cit. 2025-04-13].

OŽANA, Jaroslav, 2024. *České dráhy v sobotu obnoví po záplavách vlaky mezi Prahou a Ostravou*. Online. In: České noviny. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2571326>. [cit. 2025-02-23].

PACINDA, Štefan, 2010. *Síťová analýza a metoda KARS*. In: The Science for Population Protection. Online. Lázně Bohdaneč: MV – generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. Dostupné z: <http://www.population-protection.eu/prilohy/casopis/8/56.pdf>. [cit. 2025-03-25].

PANSKÝ, Tomáš. *Analýza rozsáhlých mimořádných událostí a krizových situací na území České republiky*. Bakalářská práce. Ing. Jiří HRUŠKA (vedoucí práce). České Budějovice: Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Fakulta zdravotně sociální. 2010. Dostupné z: https://theses.cz/id/demx56/downloadPraceContent_adipIdno_16364.

PELÁKOVÁ, Martina. a KAŠPÁREK Ladislav, 2019. Největší povodně za 100 let. *Vodohospodářské technicko-ekonomické informace*, roč. 61, č. 5, str. 38–49. ISSN 0322-8916. Dostupné z: <https://www.vtei.cz/2019/10/nejvetsi-povodne-za-100-let/>.

PERNICA, Bohuslav, 2007. *Profesionalizace ozbrojených sil: trendy, teorie a zkušenosti*. Praha: Ministerstvo obrany ČR – AVIS. ISBN 978-80-7278-381-6.

POLÁK, David, 2024. *S následky povodní pomáhá téměř 500 vojáků, ale i organizace a podniky ministerstva*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/s-nasledky-povodni-pomaha-na-500-vojaku--ale-i-statni-podniky-ministerstva-253796/>. [cit. 2025-02-20].

RODAS, Vladimír, 2025. *EU Civil Protection Mechanism*. Online. European Commission. Dostupné z: https://civil-protection-humanitarian-aid.ec.europa.eu/what/civil-protection/eu-civil-protection-mechanism_en#related-information. [cit. 2025-02-23].

ROUŠAR, Jaroslav, 2006. *Česká republika a její profesionální armáda*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky. ISBN 80-7278-312-2.

SALOMÃO, Angélica, 2023. *Polostrukturované rozhovory v kvalitativním výzkumu*. Online. Mind the Graph. Dostupné z: <https://mindthegraph.com/blog/cs/polostrukturovane-rozhovory-v-kvalitativni-vyzkumu/>. [cit. 2025-03-30].

SEKANINOVÁ, Zuzana, 2025. *Velitelství Vzdušných sil AČR*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/struktura/generalni-stab/velitelstvi-vzdušnych-sil-86864/>. [cit. 2025-04-13].

SMĚRNICE NÁČELNÍKA GENERÁLNÍHO ŠTÁBU ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY K NASAZOVÁNÍ SIL A PROSTŘEDKŮ ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY V RÁMCI INTEGROVANÉHO ZÁCHRANNÉHO SYSTÉMU A K PLNĚNÍ ÚKOLŮ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, 2024. Interní předpis [cit. 2025-04-03].

STEJSKALOVÁ, Klára, 2022. *Rok 2002: Nejničivější povodně v novodobé historii Česka*. Online. Radio Prague International. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/rok-2002-nejnicivejsi-povodne-v-novodobe-historii-ceska-8757510>. [cit. 2024-12-31].

SÝKORA, Petr, 2021. *Ministr obrany informoval vládu o akvizici dělostřeleckého systému Caesar ráže 155 mm NATO*. Online. Do armády. Dostupné z: <https://mocr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/ministr-obrany-informoval-vladu-o-akvizici-delostreleckeho-systemu-caesar-raze-155-mm-nato-230182/>. [cit. 2025-04-13].

ŠKRAŇKOVÁ, Petra a BENÁK, Jiří, 2018. *OBRAZEM: Utopená socha, k zastávce na kanoi. Místa po velké povodni 2013 a nyní*. Online. Idnes. Dostupné z: https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/povodne-2013-srovnani-fotky-zalezlice-praha.A180607_120421_domaci_jb. [cit. 2024-12-31].

ŠPAČEK, František, 2009. *O IZS*. Online. HZS ČR. Dostupné z: <https://hzscr.gov.cz/clanek/integropany-zachranny-system.aspx>. [cit. 2024-12-23].

ŠUVARINOVÁ, Olga, 2010. *Vyhodnocení povodní v červnu a červenci 2009 na území České republiky*. Online. Český hydrometeorologický ústav. Dostupné z: <https://www.chmi.cz/files/portal/docs/hydro/povodne/pov09/doc/01.pdf>. [cit. 2025-02-19].

ŠVECOVÁ, Jana, 2020. *10 let po povodni v Libereckém kraji. Bezmoc, říkají pamětníci bleskových záplav*. Online. Liberecký deník. Dostupné z: https://liberecky.denik.cz/zpravy_region/povodne-vyroci-liberecky-kraj-20200809.html. [cit. 2024-12-31].

UNIVERZITA OBRANY a ARMÁDA ČR, 2024. *Armáda bude pomáhat na Moravě i v listopadu. Především s mosty*. Online. Ministerstvo obrany. Dostupné z: <https://acr.mo.gov.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/armada-bude-pomahat-na-morave-i-v-listopadu--predevsim-s-mosty-254691/>. [cit. 2025-02-20].

VEČEŘA, Filip, 2025. Elektronická komunikace s velitelem hasičské stanice Zábřeh: Povodně 2024 [Elektronická komunikace]. Vyškov [2025-03-28].

VILÁŠEK, Josef; FIALA, Miloš a VONDRÁŠEK, David, 2022. *Integrovaný záchranný systém ČR na počátku 21. století*. Druhé, upravené vydání. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum. ISBN 978-80-246-5067-8. Dostupné z: <https://www.bookport.cz/kniha/integropany-zachranny-system-cr-na-pocatku-21-stoleti-12196/>.

VLÁDA ČR, 2025. *V roce 2030 vydá Česká republika na obranu minimálně 3 % HDP*. Online. Vláda České republiky. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/media-centrum/aktualne/v-roce-2030-vyda-ceska-republika-na-obranu-minimalne-3--hdp-218626/tmplid-47/>. [cit. 2025-04-13].

VOJÁK 1, 2025. Telefonická komunikace s příslušníkem AČR z posádky Vyškov: Povodně 2024 [Telefonická komunikace]. Vyškov [2025-03-20].

VOJÁK 2, 2025. Osobní komunikace s příslušníkem AČR z posádky Vyškov: Povodně 2024 [Osobní komunikace]. Vyškov [2025-03-20].

VRÁŽELOVÁ, Kateřina, 2025. Elektronická komunikace s dobrovolnicí v obci Zátor: Povodně 2024 [Elektronická komunikace]. Vyškov [2025-03-28].

WAPLAK, Ewa, 2022. *Wroclaw flood 1997. 25 years after the disaster that hit Wroclaw*. Online. Wroclaw.pl. Dostupné z: <https://www.wroclaw.pl/en/the-flood-of-1997-25-years-after-the-disaster-that-hit-wroclaw-and-surrounding-areas>. [cit. 2025-03-19].

WLODARCZAK-SEMCZUK, Anna, 2024. *Poland reports two more deaths in central Europe floods*. Online. Reuters. Dostupné z: <https://www.reuters.com/world/europe/poland-reports-two-more-deaths-central-europe-floods-2024-09-27/>. [cit. 2025-02-19].

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Současná struktura sil AČR.....	25
Obrázek 2 Vyžadování SaP AČR v případě hrozí-li nebezpečí z prodlení	28
Obrázek 3 Vyžadování SaP AČR	28
Obrázek 4 Vyžadování SaP AČR k ZaLP po vydání nařízení vlády.....	29
Obrázek 5 Vyžadování a nasazování SaP AČR k odstraňování jiného hrozícího nebezpečí za použití vojenské techniky	29
Obrázek 6 Graf celkové výše škod po povodních v miliardách Kč.....	44
Obrázek 7 Graf počtu obětí při povodních.....	45
Obrázek 8 Graf počtu evakuovaných osob při povodních.....	45
Obrázek 9 Zatopené hlavní nádraží v Ostravě	50
Obrázek 10 Zatopená dálnice D1	50
Obrázek 11 Stavba mostního provizoria	53
Obrázek 12 Grafické znázornění závažnosti nedostatků	75
Obrázek 13 Nasazení SaP AČR při povodních 2024 na Jesenicku	79

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 Souhrn škod, obětí a evakuovaných osob při povodních za léta 1997-2013.....	44
Tabulka 2 Souvztažnost nedostatků.....	73
Tabulka 3 Koeficienty KARi a KPRi	74

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AČR	Armáda České republiky
ČHMÚ	Český hydrometeorologický ústav
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
GŠ	Generální štáb
HDP	Hrubý domácí produkt
HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
IZS	Integrovaný záchranný systém
KAR	Koeficient aktivity
KPR	Koeficient pasivity
KS	Krizová situace
MU	Mimořádná událost
MV	Ministerstvo vnitra
MV-GŘ	Ministerstvo vnitra-generální ředitelství
NATO	Severoatlantická aliance
OPIS	Operační a informační středisko
ORP	Obec s rozšířenou působností
OS	Ozbrojené síly
PČR	Policie České republiky
SaP	Síly a prostředky
SAR	Služba pátrání a záchrany
SD	Styčný důstojník
SSm SOC VeOper	Stálá směna společného operačního centra Velitelství pro operace
ÚPP	Ústřední poplachový plán
ZaLP	Záchranné a likvidační práce

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha P I: Polostrukturovaný rozhovor

Příloha P II: Schéma komunikace nasazených SaP AČR

Příloha P III: Legenda ke schématu komunikace nasazených SaP AČR

PŘÍLOHA P I: POLOSTRUKTUROVANÝ ROZHOVOR

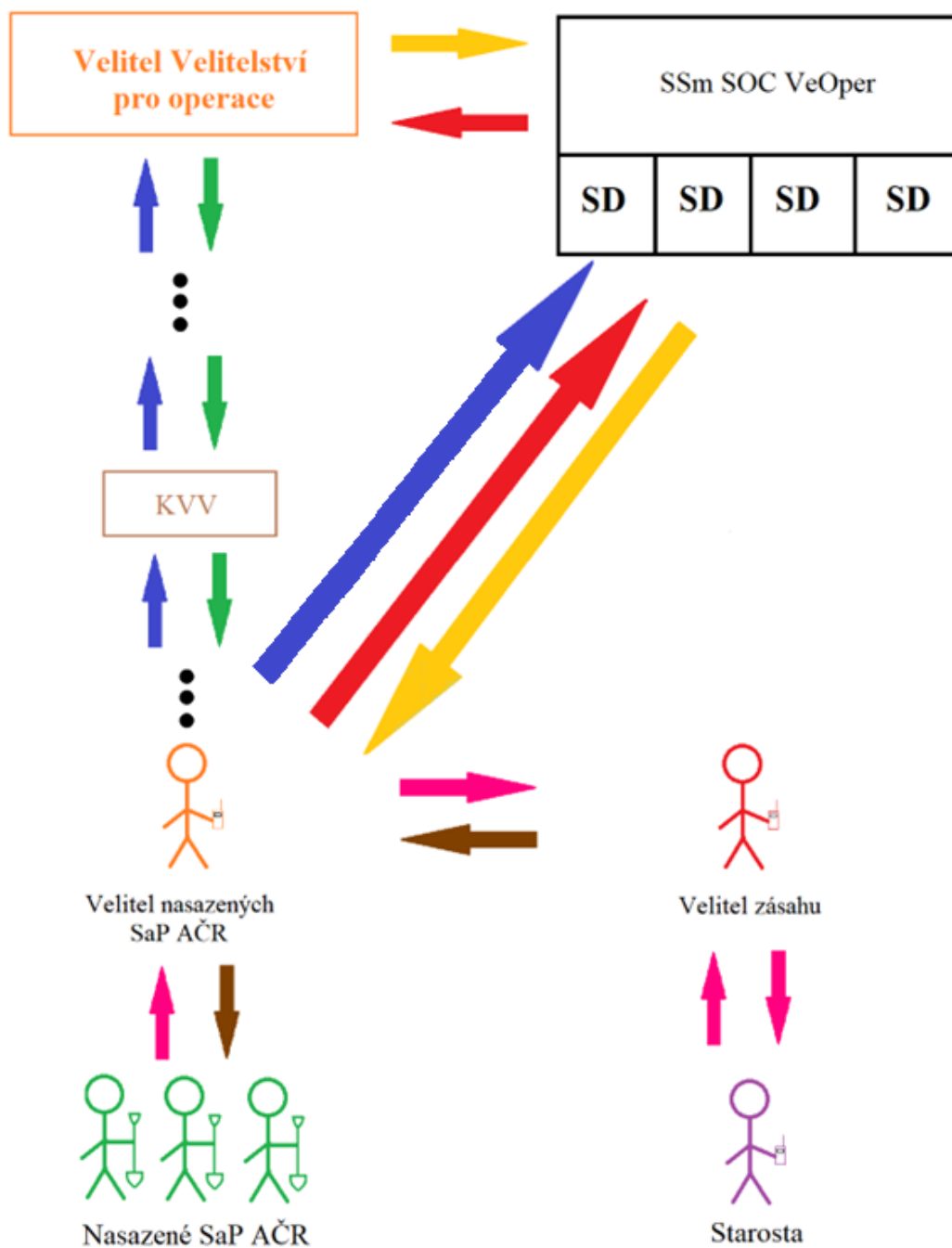
Titul, Jméno a Příjmení:

Funkce:

1. Mohu Vás v kvalifikační práci, kterou zpracovávám, jmenovat?
2. Existují výhrady, nebo jiné nedostatky z Vaší strany v oblasti nasazení odřadů AČR a následně dalších vojáků při povodních?
3. Uvítal(-a) byste koordinaci dobrovolnické pomoci nasazenými vojáky, případně smíšenými hlídkami s PČR?
4. Uvítal(-a) byste nasazení armády v souvislosti se zajištěním bezpečnosti v postižených oblastech například tak, aby byl zamezen vstup nežádoucích osob do oblasti a podobně?
5. Jak byste zhodnotili rychlost nasazení armády během povodní 2024?
6. Byla pomoc armády poskytnuta efektivně, účinně a tam, kde jí bylo zapotřebí?
7. Jaký byl Váš dojem z nasazení armády? Změnil se nějak v průběhu jejího nasazení?
8. Jaká byla komunikace mezi armádou a nasazenými složkami IZS?
9. Jaká byla komunikace mezi armádou, civilními úřady a ostatními zainteresovanými osobami či organizacemi?
10. Jak byla armáda schopna reagovat na nečekané situace? Jak to případně hodnotíte?
11. Jaké vztahy se projevovaly mezi armádou a místními obyvateli? Jaká byla jejich vzájemná spolupráce?
12. Jak jste vnímali síly a prostředky, kterými armáda disponovala? Byly dostatečné?
13. Co by podle Vás vedlo ke zlepšení při nasazení armády v případě dalších povodní nebo jiné mimořádné události? Jakou další činnost by podle Vás mohla armáda v souvislosti s povodněmi provádět?

Prostor pro další vyjádření se k armádě v souvislosti s povodněmi či k samotným povodním (můžete a nemusíte doplnit to, co ve zpracovaných otázkách nezaznělo a chcete zmínit):

PŘÍLOHA P II: SCHÉMA KOMUNIKACE NASAZENÝCH SAP AČR

PŘÍLOHA P III: LEGENDA KE SCHÉMATU KOMUNIKACE NASAZENÝCH SAP AČR

LEGENDA

Vyžadování SaP AČR

Informace o nasazení SaP AČR

Zpětná vazba k

Nařízení k nasazení SaP AČR

Řízení nasazených SaP AČR

Informace o situaci

Nadřazený stupeň